

125 HOA TRẠNG NGUYÊN TIẾP KIẾN CHỦ TỊCH NƯỚC

Ngày 22/8/2010, tại Phủ Chủ tịch, Chủ tịch nước Nguyễn Minh Triết đã có buổi tiếp và trò chuyện thân mật với 125 Hoa Trạng Nguyên đại diện cho 1793 Hoa Trạng Nguyên của năm 2010 trong cả nước. Đây là những học sinh, sinh viên đạt thành tích cao trong học tập: xuất sắc nhất các trường PTTH, giải nhất quốc gia, đoạt huy chương trong các kỳ thi Olympic quốc tế và thủ khoa các trường đại học, học viện. Đi cùng đoàn có GS.TS. Mai Trọng Nhuận - Giám đốc ĐHQGHN cùng đại diện một số đơn vị đồng tổ chức Giải thưởng Hoa Trạng Nguyên 2010.

GS. TS. Mai Trọng Nhuận - Giám đốc ĐHQGHN đã thay mặt Hội đồng trao giải thưởng Hoa Trạng nguyên 2010 báo cáo đến Chủ tịch nước Nguyễn Minh Triết những thành tích học tập xuất sắc của các Hoa Trạng Nguyên. Tiếp đó, các đại diện tiêu biểu của Hoa Trạng Nguyên 2010 đã có những phát biểu xúc động gửi đến Chủ tịch nước.

Chủ tịch nước Nguyễn Minh Triết đã thể hiện sự vui mừng và hoan nghênh những thành tích xuất sắc mà các Hoa Trạng Nguyên đã đạt

được. Chủ tịch nước căn dặn: Các em hãy tận dụng, phát huy tối đa những điều kiện thuận lợi, khắc phục những khó khăn để hoàn thành thật tốt trách nhiệm học tập của mình. Những cố gắng vượt khó trong học tập của các em ngày hôm nay sẽ giúp các em trưởng thành và đạt được nhiều thành công trong cuộc sống sau này. Đồng thời, Chủ tịch nước Nguyễn Minh Triết cũng cảm ơn các Hoa Trạng Nguyên vì chính các em bằng những nỗ lực và thành tích của mình đã làm rạng danh cho

tuổi trẻ và cho đất nước Việt Nam, kế thừa một cách xứng đáng những thành quả mà các thế hệ đi trước đã đạt được.

Trước đó, sáng 22/8, Lễ trao Giải Hoa Trạng Nguyên 2010 khu vực phía Bắc và miền Trung được tổ chức tại ĐHQGHN và được truyền hình trực tiếp trên kênh VTV1 Đài Truyền hình Việt Nam.

DUY ANH

GIÁO DỤC XANH VÌ SỰ PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG

Là chủ đề của Diễn đàn giáo dục ASEAN lần thứ 3 do Trường ĐH Kinh tế, ĐHQGHN phối hợp với Viện Nghiên cứu châu Á (ASLI) tổ chức ngày 19/8/2010.

Tại Diễn đàn, các đại biểu cùng nhau trao đổi, thảo luận một số nội dung chính như: chiến lược khuyến khích chính sách, thiết lập nền tảng chung về Giáo dục Xanh của khu vực, phát triển năng lực giữa các nước ASEAN, tìm hiểu động lực mới trong hệ thống đại học ASEAN, tận dụng lợi thế của nền tảng giáo dục xanh trong giáo dục; nền tảng giáo dục xanh, cách thức các trường đại học có thể hỗ trợ để tạo ra kỹ thuật xanh, đưa giáo dục xanh vào giảng dạy vì mục tiêu phát

triển bền vững,...

Mục tiêu của Diễn đàn nhằm thúc đẩy quan hệ hợp tác sâu rộng giữa các trường đại học công lập và tư thục trong khu vực châu Á để từ đó thiết lập giáo dục xanh hướng tới bảo vệ môi trường, phát triển bền vững.

Diễn đàn là cơ hội để các nhà hoạch định chính sách, các nhà quản lý, lãnh đạo các trường đại học, các doanh nghiệp trong khu vực tập trung trao đổi, đề xuất và thiết lập nền tảng giáo dục cũng như nâng cao vai trò của giáo dục xanh vì sự phát triển bền vững, ứng phó thông minh với biến đổi khí hậu và tiến tới một nền kinh tế xanh ASEAN.

Phát biểu tại Diễn đàn, GS.TS Mai Trọng Nhuận nhấn mạnh, những tác động của biến đổi khí hậu và sự phát

triển không kiểm soát của kinh tế xã hội đã trở thành thách thức hàng đầu của tất cả quốc gia. Để chiến thắng trong cuộc chiến không cân sức này, giáo dục đại học đóng một vai trò quan trọng. GS.TS Mai Trọng Nhuận cho rằng, các trường đại học cần phải hiệp lực đưa ra các giải pháp thích ứng thông minh, tư vấn một cách hiệu quả trong việc xây dựng các chính sách, giảm thiểu rủi ro. Giáo dục xanh cho phát triển bền vững sẽ giúp người học nhận thức đầy đủ ý nghĩa thiết thực của sự phát triển bền vững và khuyến khích họ tham gia vào các hoạt động bảo vệ môi trường như sử dụng nguồn năng lượng hiệu quả...

ĐỨC MINH

QUYẾT TÂM THỰC HIỆN 6 NHIỆM VỤ TRỌNG TÂM

Ngày 16/8/2010, ĐHQGHN đã tổ chức Hội nghị tổng kết năm học 2009 - 2010 và triển khai kế hoạch nhiệm vụ năm học 2010 - 2011 với sự tham gia của toàn thể cán bộ chủ chốt ĐHQGHN. GS.TS Mai Trọng Nhuận - Bí thư Đảng ủy, Giám đốc ĐHQGHN chủ trì hội nghị.

Phó Giám đốc ĐHQGHN PGS.TS Phạm Trọng Quát trình bày báo cáo tổng kết năm học 2009 – 2010, nêu rõ những thành tựu mà tập thể cán bộ, giảng viên và sinh viên ĐHQGHN đã đạt được:

- Phát huy lợi thế của đại học đa ngành, đa lĩnh vực, ĐHQGHN đã có những đổi mới thành công trong quản trị đại học để nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động. ĐHQGHN đã xây dựng và ban hành hệ thống văn bản quản lý điều hành dựa vào các sản phẩm đầu ra để nâng cao tính tự chủ, tự chịu trách nhiệm, liên thông, liên kết, hợp tác giữa các đơn vị. Cùng với đó, ĐHQGHN đã hoàn thiện hệ thống tổ chức đào tạo theo mô hình đại học nghiên cứu.

- ĐHQGHN tiếp tục thực hiện thành công mô hình liên thông, liên kết trong toàn ĐHQGHN để nâng cao chất lượng đào tạo và hướng tới

chuẩn quốc tế thông qua việc giảng dạy các môn học chung do một đơn vị làm đầu mối đảm nhiệm; mở rộng quy mô đào tạo bằng kép, ngành kép giữa các đơn vị đào tạo trong ĐHQGHN, triển khai thực hiện Nhiệm vụ chiến lược, sử dụng có hiệu quả cơ sở vật chất dùng chung, liên kết xây dựng giáo trình, bài giảng phục vụ đáp ứng yêu cầu của giảng dạy và nghiên cứu khoa học trình độ cao.

- ĐHQGHN tiếp tục dẫn đầu các cơ sở đào tạo của cả nước trong việc công bố các công trình khoa học quốc tế. Ngoài ra, ĐHQGHN tiếp tục tăng cường quy mô đề tài khoa học công nghệ các cấp, dự án khoa học công nghệ, dự án đầu tư chiều sâu, dự án hợp tác quốc tế.

- ĐHQGHN tiếp tục tiên phong triển khai kiểm định chất lượng đơn vị đào tạo và chương trình đào tạo, đóng góp tích cực cho công tác kiểm định chất lượng giáo dục đại học Việt Nam và các trường Đại học Đông Nam Á.

- Triển khai có hiệu quả và sáng tạo các cuộc vận động lớn của ngành, trong đó tập trung vào việc học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh phù hợp với đặc thù của từng đơn vị. Gắn liền nhất, với sự thành

công của Đại hội đại biểu Đảng bộ ĐHQGHN lần thứ IV, nhiệm kỳ 2010 - 2015 đã hoàn thiện việc thực hiện chủ trương nhất thể hoá Bí thư cấp uỷ và thủ trưởng từng đơn vị đào tạo.

- ĐHQGHN tổ chức thành công nhiều sự kiện mang tầm cỡ quốc gia và quốc tế, góp phần phát triển uy tín và thương hiệu của ĐHQGHN như Diễn đàn giáo dục Việt Mỹ: “Xây dựng quan hệ đối tác trong giáo dục đại học: cơ hội và thách thức cho Việt Nam và Hoa Kỳ”, Hội nghị quốc tế về biến đổi khí hậu của Ủy ban liên chính phủ về Biến đổi khí hậu IPCC lần đầu tiên ở Việt Nam, tiếp đón nhiều nguyên thủ quốc gia và các nhà hoạch định chính sách quốc tế uy tín.

Theo GS.TS Nguyễn Hữu Đức - Phó Bí thư Đảng ủy, Phó Giám đốc ĐHQGHN, năm học 2010 – 2011, ĐHQGHN tiếp tục phát huy mọi nguồn lực, tạo những bước đột phá về chất lượng đào tạo và nghiên cứu khoa học, phát triển ĐHQGHN tiến tới đạt chuẩn các đại học tiên tiến trong khu vực Đông Nam Á với các nhiệm vụ trọng tâm sau đây:

- Tiếp tục triển khai mạnh mẽ Nhiệm vụ chiến lược, lấy việc xây dựng và phát triển đội ngũ cán bộ giảng dạy và cán

bộ quản lý từng bước đạt chuẩn quốc tế làm nền tảng nâng cao chất lượng và hiệu quả đào tạo, nghiên cứu khoa học, nhanh chóng phát triển một số ngành, chuyên ngành, lĩnh vực của ĐHQGHN ngang tầm khu vực và quốc tế.

- Tiếp tục hoàn thiện mô hình, cơ cấu và cơ chế quản lý đại học nghiên cứu, đa ngành đa lĩnh vực; triển khai áp dụng phương pháp quản trị đại học tiên tiến, tiếp cận theo số lượng, chất lượng và hiệu quả sản phẩm đầu ra, gắn kết chặt chẽ nhà trường với xã hội đối với mọi hoạt động của ĐHQGHN.

- Tăng nguồn lực tài chính; phát triển, nâng cấp và mở rộng cơ sở vật chất; nâng cao đời sống vật chất và tinh thần của cán bộ; chủ động khai thác và tạo nguồn lực tài chính bền vững phát triển ĐHQGHN đạt chuẩn quốc tế.

- Trong năm học 2010 – 2011, ĐHQGHN quyết tâm thực hiện thành công các chỉ tiêu cụ thể thuộc 10 lĩnh

vực công tác: Nhiệm vụ Chiến lược và đào tạo tài năng, chất lượng cao; Đào tạo; Khoa học công nghệ; Tổ chức - cán bộ; Chính trị tư tưởng và công tác học sinh - sinh viên; Quan hệ quốc tế; Kiểm định chất lượng và xây dựng văn hóa chất lượng; Xây dựng cơ sở vật chất; Kế hoạch - Tài chính và Phát triển ứng dụng công nghệ thông tin - truyền thông và cải cách hành chính.

Kết luận tại hội nghị, Giám đốc ĐHQGHN đặc biệt nhấn mạnh đến nhóm giải pháp để triển khai thắng lợi các nhiệm vụ ĐHQGHN đã đặt ra:

- Quyết tâm phấn đấu đạt các chỉ tiêu đã đề ra trong dự thảo kế hoạch năm học 2010 – 2011;

- Từ bài học kinh nghiệm lãnh đạo của Đảng bộ trong nhiệm kỳ qua cần tiếp tục thực hiện tốt vai trò lãnh đạo của Đảng bộ trong khóa IV, nhiệm kỳ 2010 – 2015;

- Thực hiện tốt công tác chính trị tư tưởng. Tiếp tục triển khai có hiệu quả cuộc vận động "Học tập và làm theo

tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh"; Tiếp tục đổi mới quản trị đại học;

- Tăng tốc độ giải ngân và coi đây là một chỉ số đánh giá năng lực hoàn thiện công tác của các tập thể và cá nhân;

- Tiếp tục thu hút các nguồn tài chính để tăng cường nguồn lực phát triển ĐHQGHN;

- Tiếp tục xây dựng và triển khai các chương trình đào tạo mang tính đa ngành, liên lĩnh vực trên cơ sở các thế mạnh hiện có của ĐHQGHN.

Trong phiên làm việc buổi chiều, đã tiến hành 3 hội nghị chuyên đề về "Công tác đào tạo và công tác sinh viên trong liên thông và đào tạo theo tín chỉ"; "Gây quỹ và giải ngân"; "Công tác thanh tra, giám sát, đánh giá với xây dựng văn hoá chất lượng".

NGỌC DIỆP

CÔNG TÁC ĐÀO TẠO NĂM HỌC 2010-2011: QUYẾT TÂM THỰC HIỆN LIÊN THÔNG, LIÊN KẾT, ĐÀO TẠO THEO TÍN CHỈ

Ngày 26/8/2010 đã diễn ra hội nghị triển khai công tác đào tạo của ĐHQGHN trước thềm năm học mới 2010 – 2011, dưới sự chủ trì của GS.TS Nguyễn Hữu Đức – Phó Bí thư Đảng ủy, Phó Giám đốc ĐHQGHN.

Tại hội nghị, các đại biểu đã thảo luận về triển khai thực hiện và quán triệt sâu sắc chỉ đạo của Giám đốc ĐHQGHN về tổ chức giảng dạy ngoại ngữ cho sinh viên các ngành Nhiệm vụ chiến lược (16+23) cũng như sinh viên hệ chuẩn khóa QH-2010, về công tác tổ chức giảng dạy môn Giáo dục thể chất, các môn lý luận chính trị; bố trí chỗ ở nội trú cho sinh viên,...

Từ thực tiễn tổ chức đào tạo tại đơn vị, các đại biểu cho rằng: để thực hiện tốt công tác đào tạo theo phương

thức tín chỉ trong ĐHQGHN cần sự nỗ lực nhiều hơn nữa của tất cả các cấp quản lý, người dạy và người học.

GS.TS Nguyễn Hữu Đức nhấn mạnh, tiếp tục phát huy kết quả triển khai dạy chung, học chung, thi chung đã đạt được trong năm học trước, năm học 2010 – 2011, các đơn vị của ĐHQGHN sẽ cùng cố gắng để công tác đào tạo ở ĐHQGHN có chuyển biến rõ rệt hơn. Trường ĐH Ngoại ngữ là đơn vị được ĐHQGHN giao nhiệm vụ đảm nhận tổ chức giảng dạy tiếng Anh cho sinh viên của toàn ĐHQGHN, sẽ được ưu tiên đầu tư, tháo gỡ những khó khăn về cơ sở vật chất và tạo điều kiện thuận lợi để đảm bảo chất lượng đào tạo. Trường ĐHNN đang khẩn trương lên kế hoạch giảng dạy, thời khóa biểu, phân công giảng viên...và phối hợp

chặt chẽ với các đơn vị đào tạo thực hiện nhiệm vụ này. Việc tổ chức kỳ thi phân loại trình độ tiếng Anh và miễn thi đối với sinh viên cũng được Trường ĐHNN hết sức quan tâm.

Trên cơ sở ý kiến gợi mở tại hội nghị, các đơn vị tiếp tục chủ động cùng bàn về việc hoàn thiện bảng điểm tạo thuận lợi cho sinh viên tốt nghiệp, về nâng cấp sân bãi, phục vụ cho công tác giảng dạy môn giáo dục thể chất. Việc thu học phí theo tín chỉ tại đơn vị giảng dạy môn học chung sẽ được bàn thảo cụ thể hơn trong thời gian tới.

Với tinh thần khẩn trương, quyết tâm triển khai có chất lượng nhiệm vụ năm học ngay từ những ngày đầu năm học, các đơn vị đào tạo đã gấp gáp và giải quyết ngay những việc liên quan đào tạo mà các đơn vị rất quan tâm.

KIM CHI

HAI ĐẠI HỌC QUỐC GIA: PHỐI HỢP ĐỂ VƯƠN TẦM QUỐC TẾ

Hội nghị giao ban giữa hai ĐHQG được tổ chức từ 23 đến 24/8/2010, dưới sự chủ trì của PGS.TS Phan Thanh Bình - Ủy viên dự khuyết TW Đảng, Giám đốc ĐHQG TP.HCM, GS.TS Mai Trọng Nhuận - Giám đốc ĐHQGHN.

Phát biểu khai mạc Hội nghị, PGS.TS

Phan Thanh Bình nhấn mạnh, ĐHQG là một mô hình đại học mới ở Việt Nam – là đại học đa ngành, đa lĩnh vực, có quyền tự chủ cao - là hệ thống bao gồm các trường đại học, viện nghiên cứu mạnh; các doanh nghiệp, công ty; trung tâm chuyển giao, ứng dụng và hoạt động dịch vụ về khoa học công nghệ. Còn theo GS.TS Mai Trọng Nhuận - Giám đốc ĐHQGHN, cả hai ĐHQG có cùng sứ mệnh, mục tiêu từng bước tiếp cận trình độ quốc tế; đóng vai trò nòng cốt và đầu tàu đổi mới trong giáo dục đại học nước nhà. Đảng và Nhà nước đã và đang dành sự quan tâm đặc biệt và đầu tư lớn cho hai ĐHQG.

"Nhiệm vụ của chúng ta là phải biến quyết tâm của Đảng, Nhà nước thành hiện thực. Để hoàn thành sứ mệnh, mục tiêu đó, sự hợp tác toàn diện giữa hai ĐHQG là tất yếu, là hết sức cần thiết", PGS.TS Phan Thanh Bình nhấn mạnh.

Thỏa thuận hợp tác toàn diện được triển khai trong từng lĩnh vực hoạt động giữa hai ĐHQG trong năm học 2009 - 2010 đã có nhiều chuyển biến mạnh mẽ, tích cực, đi vào chiều sâu với trục trung tâm là các hoạt động hợp tác đào tạo và nghiên cứu khoa học. Để sự hợp tác ngày càng sâu rộng, hiệu quả và bền vững, trong thời gian tới, theo lãnh đạo hai ĐHQG, hai bên cần quyết tâm hơn nữa, tổ chức triển khai mạnh mẽ, quyết liệt các nội dung hợp tác. GS.TS Mai Trọng Nhuận nhấn mạnh: hai ĐHQG cần phải hiệp lực để vươn tầm quốc tế.

Năm 2010 - 2011, hai ĐHQG hợp tác triển khai thực hiện một số đề tài, dự án mới và một số kế hoạch nhiệm vụ trọng tâm:

Đối với hợp tác chung cấp ĐHQG, sẽ xúc tiến triển khai các hoạt động: Chuẩn bị nội dung để tham dự buổi làm việc với Chính phủ dự kiến vào tháng 9/2010 về sửa

đổi, bổ sung Quy chế về tổ chức và hoạt động của ĐHQG; Trao đổi kinh nghiệm về chính sách quản lý, sử dụng, đào tạo bồi dưỡng và đãi ngộ cán bộ; Kinh nghiệm trong quy hoạch bồi dưỡng đội ngũ giảng viên, nhà khoa học; Hợp tác cùng xây dựng chính sách thu hút

đội ngũ trí thức Việt kiều và người nước ngoài tham gia giảng dạy, NCKH và CGCN tại hai ĐHQG; Trao đổi kinh nghiệm giữa hai đơn vị trong việc xây dựng kế hoạch, giải pháp tham gia thực hiện chương trình đào tạo 20.000 tiến sĩ từ năm 2010 – 2011 của Nhà nước; Mở trang tin thông báo về đề tài nghiên cứu khoa học đã nghiệm thu, đề tài và tóm tắt luận án tiến sĩ, luận văn thạc sĩ, khoá luận tốt nghiệp của cử nhân khoa học tài năng, chất lượng cao để hai ĐHQG dễ dàng tham khảo thông tin phục vụ công tác quản lý; Hợp tác nghiên cứu đề xuất đổi mới cơ chế quản lý tài chính các nhiệm vụ KHCN ở hai ĐHQG, tập trung phát triển hai quỹ KHCN của hai ĐHQG; Hợp tác xây dựng quy chế học sinh – sinh viên ĐHQG; xây dựng tiêu chí/mẫu hình sinh viên ĐHQG; Tiếp tục triển khai các hợp tác trong đào tạo đại học, sau đại học.

Trong công tác quản lý hoạt động KH&CN, hai ĐHQG sẽ cùng tổ chức Giải thưởng Nghiên cứu khoa học ĐHQG dành cho các NCS, HVCH, SV có kết quả nghiên cứu khoa học xuất sắc hàng năm; Trao đổi kinh nghiệm về xây dựng các nhóm nghiên cứu mạnh, trung tâm xuất sắc, đề xuất cơ chế đặc biệt; Tiếp tục phát huy và hình thành một số nhóm nghiên cứu chung; Trao đổi kinh nghiệm về xây dựng quy trình quản lý hoạt động KH&CN theo tiếp cận sản phẩm đầu ra; Về Quỹ KHCN, cùng đề xuất Nhà nước cho phép thí điểm một số cơ chế đặc biệt để tháo gỡ vướng mắc; Hợp tác, trao đổi kinh nghiệm về xây dựng và phát triển các trung tâm chuyển giao công nghệ, dịch vụ KHCN, triển khai NĐ 115 và và NĐ 80; Tổ chức Hội thảo quốc tế "Technology transfer and commercialization" tháng 10 năm 2010.

ĐỨC MINH

TRANG TIN ĐHQG.HCM

HAI ĐẠI HỌC QUỐC GIA THĂM VÀ LÀM VIỆC VỚI TỈNH ỦY, UBND TỈNH BÀ RỊA – VŨNG TÀU

Ngày 23/8/2010, trong khuôn khổ của chương trình giao ban hai ĐHQG tại tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu, lãnh đạo và các cán bộ chủ chốt của hai ĐHQG đã đến thăm và làm việc với Tỉnh ủy, UBND tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu.

Tại buổi làm việc, ông Nguyễn Tuấn Minh, Bí thư Tỉnh ủy cho biết thực trạng lao động của tỉnh đang bộc lộ sự mất cân đối, thiếu hụt trầm trọng đội ngũ cán bộ quản lý có trình độ cao, lực lượng lao động có tay nghề tại các ngành kinh tế trọng điểm của tỉnh. Qua đó, đề nghị hai ĐHQG tiếp tục hỗ trợ tỉnh đào tạo nguồn nhân

lực trong những lĩnh vực tỉnh còn yếu và có nhiều khó khăn như: cán bộ quản lý trình độ cao, lao động lành nghề có khả năng sử dụng tiếng Anh và đặc biệt là đào tạo nghề cho lực lượng lao động chuyển dịch từ nông nghiệp sang công nghiệp và dịch vụ phù hợp với chiến lược phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh theo hướng hiện đại.

Phát biểu trao đổi tại buổi làm việc, các ý kiến của lãnh đạo các trường thành viên hai ĐHQG đã nêu lên một số giải pháp phù hợp với đặc điểm tình hình của hai bên để cùng giải quyết vấn đề đào tạo nguồn nhân

lực phù hợp và đáp ứng được quá trình phát triển theo yêu cầu của tỉnh. GS.TSKH Vũ Minh Giang, PGĐ ĐHQGHN, nhấn mạnh: “Trước mắt tỉnh cần tập trung xây dựng chiến lược thương hiệu mang bản sắc riêng, nghiên cứu những tiềm năng đảm bảo cho sự phát triển bền vững, trên cơ sở đó hai bên cùng xây dựng đề án hợp tác lâu dài về đào tạo nhân lực theo lộ trình phù hợp với nhu cầu từng giai đoạn nhằm đảm bảo nhu cầu nhân lực cho các ngành theo chiến lược phát triển kinh tế - xã hội của Tỉnh”.

Ngày 24/8/2010, tại Trường Đại học Bách khoa – ĐHQG-HCM đã diễn ra lễ ký kết chương trình hợp tác giáo dục đại học ngành kỹ thuật giữa Cơ Quan phát triển quốc tế Hoa Kỳ, Trường kỹ thuật Ira A.Fulton thuộc trường Đại học Arizona Stata University và tập đoàn Intel.

Chương trình hợp tác giáo dục nhằm vào việc hỗ trợ các giảng viên, tham gia các chương trình truyền đạt đến sinh viên kiến thức chuyên ngành và các kỹ

năng mềm quan trọng cùng với các năng lực cần thiết để đảm bảo sự thành công của sinh viên trong ngành sản xuất công nghệ cao mới phát triển tại Việt Nam. Chương trình gồm 3 phần: Đào tạo giảng viên (tập huấn tại trường Đại học Arizona State University trong vòng thời gian khoảng 6 tuần); Hỗ trợ giảng viên, thiết kế chương trình và phần bài giảng LAB và thực hiện phương pháp giảng dạy mới tại Việt Nam.

Từ ngày 19 - 20/8/2010, Trường ĐH Công nghệ Thông tin – ĐHQG HCM đã tổ chức Hội nghị quốc tế về công nghệ thông tin trong giáo dục và đào tạo lần VI (IT@EDU2010).

Hội nghị lần này tập trung vào các chủ đề: “CNTT trong giáo dục và đào tạo”, “Truyền thông không dây và xử lý tín hiệu”, “Công nghệ tri thức và dữ liệu”, “Khoa học máy tính và môi trường học tập”, “Công nghệ máy tính và Robotics”, “Mạng máy tính và mạng di động”, “Máy học và ngôn ngữ tự nhiên”, “Giáo dục điện tử và đào tạo trực tuyến”.

PV (tổng hợp)

ĐẠI HỘI ĐẠI BIỂU ĐẢNG BỘ ĐHQGHN LẦN THỨ IV ĐÃ THÀNH CÔNG TỐT ĐẸP

Sáng 12/8/2010, tại Đại học Quốc gia Hà Nội (ĐHQGHN) đã khai mạc Đại hội Đại biểu Đảng bộ ĐHQGHN lần thứ IV, nhiệm kỳ 2010-2015 với sự tham gia của 293 đại biểu đại diện cho 25 tổ chức cơ sở Đảng trực thuộc.

Đại hội vinh dự chào đón sự tham dự của đồng chí Nguyễn Thế Thảo, Ủy viên Trung ương Đảng, Phó Bí thư Thành ủy, Chủ tịch Ủy ban Nhân dân Thành phố Hà Nội; đồng chí Đào Trọng Thi – Ủy viên Trung ương Đảng, Ủy viên thường vụ, Chủ nhiệm Ủy ban Văn hoá, Giáo dục, Thanh Thiếu niên và Nhi đồng Quốc hội, nguyên Bí thư Đảng ủy, Giám đốc ĐHQGHN; đồng chí Phan Thanh Bình – Ủy viên dự khuyết Trung ương Đảng, Giám đốc ĐHQG TP.HCM cùng nhiều đại biểu đại diện cho các cơ quan Trung ương và Hà Nội.

Phát biểu khai mạc Đại hội, đồng chí Mai Trọng Nhuận – Phó Bí thư Đảng ủy, Giám đốc ĐHQGHN, nhấn mạnh:

“Sau một quá trình chuẩn bị tích cực, khẩn trương, với tinh thần trách nhiệm cao, được sự nhất trí của Ban Thường vụ Thành ủy Hà Nội, Đại hội đại biểu lần thứ IV Đảng bộ ĐHQGHN đã được tổ chức trang trọng tại Hội trường 10 – 12. Đại hội Đại biểu Đảng bộ ĐHQGHN lần thứ IV tập trung thực hiện những nội dung, nhiệm vụ: kiểm điểm việc thực hiện các mục tiêu, nhiệm vụ, rút ra những bài học kinh nghiệm trong lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng ủy và Đảng bộ trong nhiệm kỳ 2005 - 2010; quyết định mục tiêu, chỉ tiêu, nhiệm vụ của Đảng bộ và các giải pháp thực hiện từ nay đến năm 2015; thảo luận, tham gia đóng góp ý kiến vào dự thảo các văn kiện trình Đại hội lần thứ XV Đảng bộ Thành phố Hà Nội và Đại hội XI của Đảng; bầu Ban chấp hành Đảng bộ ĐHQGHN khoá IV, nhiệm kỳ 2010 - 2015; bầu đoàn đại biểu đi dự Đại hội Đại biểu Đảng bộ Thành phố Hà Nội lần thứ XV”.

Đồng chí Mai Trọng Nhuận tiếp tục

khẳng định: “Đại hội đại biểu Đảng bộ ĐHQGHN lần thứ IV nêu cao tinh thần dân chủ, đoàn kết, sáng tạo, thể hiện ý chí và tinh thần quyết tâm cao độ của toàn Đảng bộ, chúng ta nhất định sẽ nỗ lực phát huy sức mạnh tổng hợp và mọi nguồn lực để phát triển ĐHQGHN trở thành một trung tâm đại học nghiên cứu đa ngành, đa lĩnh vực trong nhóm các đại học tiên tiến của thế giới, đóng góp quan trọng vào sự phát triển nền kinh tế tri thức của đất nước, thực hiện thắng lợi sứ mệnh vẻ vang mà Đảng, Nhà nước giao phó là đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao, trình độ cao, bồi dưỡng nhân tài dựa trên nền tảng sáng tạo, nghiên cứu khoa học và phát triển công nghệ đỉnh cao, đóng vai trò nòng cốt và đầu tàu đổi mới trong hệ thống giáo dục đại học Việt Nam”.

Tiếp đó, các đại biểu đã nghe đồng chí Phạm Trọng Quát – Bí thư Đảng ủy, Phó Giám đốc ĐHQGHN thay mặt

Ban Chấp hành khoá III trình bày Báo cáo chính trị với chủ đề "Phát huy mọi nguồn lực, chủ động vươn lên tầm quốc tế, thực hiện sứ mệnh vẻ vang". Báo cáo đã nêu bật một số thành tựu đạt được trong nhiệm kỳ 2005 - 2010, trong đó nhấn mạnh: ĐHQGHN đã khẳng định và phát huy thế mạnh của mô hình đào tạo đa ngành, đa lĩnh vực hàng đầu Việt Nam; hoàn thiện cơ cấu tổ chức, phát huy được sức mạnh tổng hợp bằng việc sử dụng nguồn lực chung để tạo nên những sản phẩm đặc sắc, chất lượng cao, trình độ cao; có nhiều sáng tạo trong quản trị đại học, đổi mới phương pháp giảng dạy như triển khai đào tạo theo phương thức tín chỉ. Chủ trương đào tạo "ngành kép", cấp "bằng kép" áp dụng các chuẩn trình độ ngoại ngữ và kỹ năng mềm là những sản phẩm đào tạo có tính tiên phong và sáng tạo đặc sắc của ĐHQGHN và nhận được hiệu ứng tích cực từ người học và toàn xã hội.

ĐHQGHN là đơn vị đầu tiên trong cả nước ban hành bộ tiêu chuẩn kiểm định chất lượng riêng phù hợp với mục tiêu phát triển của một trung tâm đào tạo, nghiên cứu khoa học đa ngành, đa lĩnh vực, chất lượng cao, trình độ cao, từng bước đạt chuẩn quốc tế. Ngoài ra, ĐHQGHN cũng tích cực tham gia kiểm định chất lượng đào tạo trong khu vực và thế giới. Nổi bật là chương trình đào tạo Công nghệ Thông tin của Trường Đại học Công nghệ được đoàn chuyên gia

>> GS.TS Mai Trọng Nhuận – Bí thư Đảng ủy khóa IV, Giám đốc ĐHQGHN

đánh giá ngoài của mạng lưới giáo dục đại học Đông Nam Á (AUN) thẩm định có chất lượng tương đương với các trường đại học tiên tiến trong khu vực.

ĐHQGHN được ghi nhận là đơn vị đầu tiên đưa ra sáng kiến và thực hiện đào tạo hệ cử nhân khoa học tài năng được đánh giá cao không chỉ ở Việt Nam mà còn ở nhiều cơ sở đào tạo có uy tín trên thế giới; ĐHQGHN đã chọn những ngành, chuyên ngành mũi nhọn để tập trung đầu tư đạt trình độ chất lượng cao, nghiên cứu khoa học đỉnh cao và luôn dẫn đầu cả nước về số bài báo, công trình khoa học công bố trên các tạp chí quốc tế uy tín.

Các hoạt động hợp tác quốc tế đa dạng và hiệu quả đã giúp vị thế của

ĐHQGHN từng bước được nâng tầm khu vực và quốc tế. ĐHQGHN đã được mời tham gia cơ cấu lãnh đạo của nhiều tổ chức, mạng lưới giáo dục đại học có uy tín trong khu vực và thế giới. Trong thời gian 5 năm qua, ĐHQGHN đã tổ chức thành công nhiều sự kiện khoa học quốc tế có tầm cỡ, thu hút hàng trăm học giả nổi tiếng từ hàng chục quốc gia và vùng lãnh thổ tham dự, trong đó có những hội thảo có tiếng vang lớn như Diễn đàn khoa học cơ bản mũi nhọn, Hội thảo quốc tế Việt Nam học lần thứ III, Diễn đàn Giáo dục Đông Nam Á, phiên họp của Ủy ban Liên chính phủ về biến đổi khí hậu thuộc Liên Hiệp quốc (IPCC)...

Với vai trò là một trung tâm giao lưu văn hóa, chính trị và học thuật, ĐHQGHN vinh dự được đón nhiều vị Lãnh đạo Đảng, Nhà nước, Nguyên thủ các quốc gia, các nhà chính trị, học giả danh tiếng thế giới; tiên phong thực hiện Nghị quyết Trung ương 2 khoá VIII của Đảng "bảo đảm kết hợp giữa Viện nghiên cứu và Trường Đại học, gắn nghiên cứu - triển khai với sản xuất - kinh doanh". Hợp tác trường - viện - doanh nghiệp là một đặc trưng của mô hình trường đại học nghiên cứu, đã được ĐHQGHN triển khai có hiệu quả và coi đây vừa là phương thức vừa là mục tiêu nhằm hướng tới sự phát triển của từng đối tác và của sự nghiệp khoa học công nghệ và giáo dục đại học của nước nhà.

Trong công tác xây dựng Đảng, Đảng bộ ĐHQGHN luôn giữ được sự ổn

định và thống nhất. Nhiệm kỳ vừa qua đánh dấu sự phát triển mạnh của Đảng bộ ĐHQGHN về cơ cấu tổ chức và đội ngũ đảng viên. Từ 22 tổ chức cơ sở đảng trực thuộc với 1200 đảng viên năm 2005, đến 31/12/2009, Đảng bộ ĐHQGHN đã có 25 tổ chức cơ sở đảng trực thuộc với tổng số đảng viên là 1440. Một trong những nhiệm vụ quan trọng được Đảng ủy đặc biệt quan tâm chỉ đạo là việc triển khai mạnh mẽ và hiệu quả công tác tuyên truyền, phổ biến, quán triệt trong cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức, học sinh, sinh viên nêu cao ý thức trách nhiệm trong công việc, xây dựng tinh thần cộng đồng và thương hiệu ĐHQGHN, tích cực tham gia xây dựng và thực hiện tốt các chủ trương lớn của ĐHQGHN. Cuộc vận động “Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh” được triển khai nghiêm túc, thiết thực và có hiệu quả, nhận được sự đồng tình, hưởng ứng rộng rãi của cán bộ, đảng viên và học sinh, sinh viên,...

Trong thời gian qua, ĐHQGHN đã có những đóng góp tích cực cho sự phát triển của Thủ đô, nhiều công trình nghiên cứu của các nhà khoa học ĐHQGHN đã góp phần tích cực giải quyết các vấn đề mang tính cấp bách và chiến lược của Hà Nội. Đặc biệt, cùng với cả nước chào đón Đại lễ kỷ niệm 1000 năm Thăng Long - Hà Nội, ĐHQGHN được giao nhiệm vụ là cơ quan thường trực của Hội thảo quốc tế về “Phát triển bền vững Thủ đô Hà Nội văn hiến, anh hùng, vì hòa bình” – một sự kiện quan trọng trong 10 ngày cao điểm của Đại lễ 1000 năm Thăng Long – Hà Nội.

Phát biểu chỉ đạo tại Đại hội, đồng chí Nguyễn Thế Thảo nhấn mạnh: “Trong quá trình hội nhập quốc tế, để vươn lên, mỗi quốc gia đều phải ý thức tăng cường năng lực cạnh tranh thông qua việc thu hút chất xám, phát huy sức mạnh của chính mình đặc biệt là phải đào tạo được một nguồn nhân lực chất lượng cao, có khả năng sáng tạo và thích ứng với những biến động không ngừng của các hình thái kinh tế xã hội. Chính vì thế, Đảng ta luôn xác định “phát triển giáo dục - đào tạo là quốc sách hàng đầu”, “phát triển khoa học công nghệ

>> Đồng chí Nguyễn Thế Thảo, Ủy viên Trung ương Đảng, Phó Bí thư Thành ủy, Chủ tịch Ủy ban Nhân dân Thành phố Hà Nội

là khâu then chốt” trong sự nghiệp đẩy mạnh CNH, HĐH ở Việt Nam.

ĐHQGHN cần quán triệt sâu sắc hơn nữa các nghị quyết của Trung ương và của Thành ủy Hà Nội về phát triển giáo dục đào tạo và khoa học công

nghệ về vị trí, vai trò đặc biệt quan trọng của mình đối với sự nghiệp CNH, HĐH đất nước, để từ đó xác định mục tiêu, nhiệm vụ, giải pháp thực hiện cho phù hợp. Tồi cơ bản nhất trí với các nhiệm vụ, giải pháp nêu trong báo cáo chính trị của Đảng bộ. Để làm rõ hơn những định hướng trên, tôi có một số ý kiến chỉ đạo và trao đổi với Đảng bộ ĐHQGHN về những vấn đề cơ bản sau:

Một là, tập trung mọi nỗ lực nâng cao chất lượng nghiên cứu khoa học và đào tạo đại học, xây dựng ĐHQGHN thành một trung tâm đào tạo chất lượng cao, có uy tín trong khu vực.

Như chúng ta đã biết, mặc dù có bề dày truyền thống hàng thế kỷ, song đến nay, chất lượng đào tạo, nghiên cứu khoa học của chúng ta mới chỉ đạt trình độ trung bình, thậm chí có một số lĩnh vực còn thấp kém so với khu vực và quốc tế. Như tôi được biết thì ĐHQGHN đang trong quá trình phấn đấu trở thành một trong nhóm 200 đại học hàng đầu của châu Á...

Hai là, tăng cường mối quan hệ hợp tác giữa ĐHQGHN với Thành phố Hà Nội. Việc tăng cường mối quan hệ này không nằm ngoài chủ trương gắn phát triển giáo dục đào tạo, khoa học công nghệ với phát triển kinh tế xã hội. Đối với Hà Nội, ĐHQGHN vừa có trách nhiệm chung của đơn vị đào tạo, nghiên cứu khoa học đứng chân trên địa bàn, vừa có mối quan hệ đặc biệt với Thủ đô, trái tim của cả nước. Hà Nội đang trong quá trình

xây dựng và phát triển, trong điều kiện còn nhiều khó khăn, hạn chế thì nguồn lực chất lượng cao có ý nghĩa đặc biệt quan trọng, nhằm khai thác có hiệu quả tiềm năng, lợi thế để xây dựng Thủ đô ngày càng văn minh giàu đẹp sánh vai cùng các thủ đô trên thế giới và trong khu vực. Mặc dù trong những năm qua, mối quan hệ hợp tác giữa ĐHQGHN và Thành phố Hà Nội không ngừng được củng cố, có những kết quả quan trọng, song xét về tổng thể vẫn còn những hạn chế nhất định. Trong quá trình chuẩn bị văn kiện Đại hội XV, Đảng bộ Thành phố, nhiều ý kiến cho rằng, Thành phố chưa khai thác hết tiềm lực khoa học,

công nghệ, nhất là đội ngũ cán bộ khoa học, trí thức trong địa bàn. Đó là một thực tiễn khách quan, Thành ủy Hà Nội đã tiếp thu ý kiến này.

Ba là, tập trung làm tốt nhiệm vụ công tác xây dựng Đảng. Với đặc thù là Đảng bộ có số đông là cán bộ khoa học, có trí tuệ hiểu biết sâu rộng, do vậy trong hoạt động của mình, ĐHQGHN cần phải phát huy cao độ trí tuệ tập thể, tạo sự gắn kết và đồng thuận cao trong việc xây dựng và thực hiện các nội dung, nhiệm vụ và giải pháp về xây dựng và phát triển nhà trường trong từng giai đoạn. Làm tốt công tác chính trị tư tưởng, tăng cường giáo dục, rèn luyện phẩm chất đạo đức, lối sống cho đội ngũ cán bộ, đảng viên, bảo đảm sự thống nhất giữa tính "đảng" và tính "khoa học" trong đào tạo và nghiên cứu khoa học, thực hiện tốt cuộc vận động

>> PGS.TS Phạm Trọng Quát - Bí thư Đảng ủy ĐHQGHN khóa III, Phó giám đốc ĐHQGHN

hành Đảng bộ mới và bầu đoàn đại biểu đi dự Đại hội Đại biểu Đảng bộ Thành phố khoá XV. Trên cơ sở quy hoạch cán bộ, đề án nhân sự do Ban Chấp hành Đảng bộ ĐHQGHN chuẩn bị nghiêm túc, dân chủ, đúng quy trình, đã được Ban Thường vụ Thành ủy phê duyệt, tôi đề nghị các đồng

"Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh". Trong bất kỳ điều kiện, hoàn cảnh nào cũng phải đặc biệt chú trọng thực hiện các nhiệm vụ then chốt và xây dựng, chỉnh đốn Đảng, trọng tâm là nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của tổ chức cơ sở đảng, vai trò tiên phong gương mẫu của đội ngũ cán bộ, đảng viên, đặc biệt là người đứng đầu cấp uỷ, chính quyền các cấp. Tiếp tục quan tâm hơn nữa tới công tác cán bộ, xây dựng đội ngũ cán bộ khoa học, cán bộ giảng viên vững mạnh, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ của ĐHQGHN trong giai đoạn phát triển mới.

Bốn là, về công tác bầu cử Ban Chấp

chí đại biểu tập trung trí tuệ, nêu cao tinh thần trách nhiệm, sáng suốt lựa chọn, bầu ra Ban Chấp hành khoá mới, các đồng chí có đủ tiêu chuẩn, thực sự tiêu biểu về phẩm chất đạo đức, năng lực, uy tín, đảm bảo đủ số lượng với cơ cấu hợp lý, đủ năng lực lãnh đạo thực hiện thắng lợi Nghị quyết của đại hội".

Đại hội đã nghe Báo cáo kiểm điểm của Ban Chấp hành Đảng bộ ĐHQGHN lần thứ III do đồng chí Vũ Minh Giang – Phó Bí thư Thường trực Đảng uỷ, Phó Giám đốc ĐHQGHN trình bày; Báo cáo thẩm tra tư cách đại biểu do đồng chí Trần Kim Đình –

Ủy viên thường vụ, Trưởng ban Kiểm tra Đảng uỷ ĐHQGHN khoá III trình bày; Đề án nhân sự Ban chấp hành Đảng bộ ĐHQGHN khoá IV do đồng chí Phạm Trọng Quát - Bí thư Đảng uỷ ĐHQGHN khoá III, Phó giám đốc ĐHQGHN trình bày.

Trong khuôn khổ của Đại hội, các đại biểu đã nghe một số tham luận do các đại biểu đại diện cho một số tổ chức cơ sở đảng thuộc Đảng bộ ĐHQGHN trình bày.

Buổi chiều cùng ngày, các tổ đại biểu đã họp để giới thiệu nhân sự tham gia Ban Chấp hành Đảng bộ ĐHQGHN khoá IV.

Tại phiên họp toàn thể buổi chiều tại hội trường, Đại hội đã nhất trí giới thiệu 41 đại biểu tham gia ứng cử để đại biểu bỏ phiếu bầu chọn 33 đồng chí tham gia Ban Chấp hành khoá IV.

Sau ba ngày làm việc với tinh thần dân chủ, nghiêm túc, sáng ngày 13/8/2010, Đại hội đại biểu Đảng bộ ĐHQGHN lần thứ IV đã thành công tốt đẹp.

Trong phiên bế mạc đã tiến hành ra mắt Ban chấp hành Đại hội Đảng bộ ĐHQGHN lần thứ IV gồm 33 đồng chí, công bố kết quả Hội nghị lần thứ nhất BCH Đảng bộ ĐHQGHN khóa IV phiên họp lần thứ I diễn ra ngày 12/8/2010 đã bầu đồng chí Mai Trọng Nhuận giữ chức vụ Bí thư Đảng uỷ khóa IV, đồng chí Nguyễn Hữu Đức và đồng chí Phùng Xuân Nhạ giữ chức vụ Phó Bí thư; và Ủy ban Kiểm tra, Chủ nhiệm Ủy ban Kiểm tra.

Trong khuôn khổ của phiên bế mạc, Đại hội đã nghe Thông báo phân bổ đại biểu của Ban Thường vụ Thành uỷ và trình bày Đề án Đoàn đại biểu đi dự Đại hội đại biểu Đảng bộ Thành phố Hà Nội lần thứ XV.

Đại hội đã nhất trí bầu đoàn đại biểu của Đảng bộ ĐHQGHN gồm 4 đồng chí là đại biểu chính thức và 1 đồng chí là đại biểu dự khuyết đi dự Đại hội đại biểu Đảng bộ Thành phố Hà Nội lần thứ XV. Danh sách cụ thể như sau:

1. Đồng chí Mai Trọng Nhuận – Bí thư Đảng uỷ, Giám đốc ĐHQGHN
2. Đồng chí Phùng Xuân Nhạ - Phó Bí

thư Đảng ủy ĐHQGHN, Hiệu trưởng Trường ĐH Kinh tế, ĐHQGHN

3. Đồng chí Bùi Duy Cam - Ủy viên Thường vụ Đảng ủy ĐHQGHN, Hiệu trưởng Trường ĐHKHTN

4. Đồng chí Nguyễn Văn Khánh - Ủy viên Thường vụ Đảng ủy ĐHQGHN, Hiệu trưởng Trường ĐHKHXH&NV

Và Đồng chí Nguyễn Quang Ngọc - Ủy viên BCH Đảng bộ ĐHQGHN, Viện trưởng Viện Việt Nam học và Khoa học phát triển là đại biểu dự khuyết.

Đại hội đã biểu quyết một số chỉ tiêu cụ thể và thông qua Nghị quyết đại hội với sự nhất trí của 100% các đại biểu.

Trong diễn văn bế mạc Đại hội, đồng chí Mai Trọng Nhuận đã nhấn mạnh: “Đại hội Đại biểu Đảng bộ ĐHQGHN lần thứ IV biểu thị quyết tâm to lớn của Đảng bộ, trong 5 năm tới, lãnh đạo toàn Đảng bộ, tạo ra sức mạnh tổng hợp phấn đấu “phát huy mọi nguồn lực, chủ động vươn lên tầm quốc tế, thực hiện sứ mệnh vẻ vang”, với khẩu hiệu hành động là: sáng tạo – tiên phong – chất lượng cao, phát huy các giá trị cốt lõi của ĐHQGHN gồm: chất lượng cao, sáng tạo, tiên phong, tích hợp, trách nhiệm cao và phát triển bền vững, tạo động lực và nền tảng để đến năm 2020, ĐHQGHN trở thành một trung tâm đại học nghiên cứu đạt chuẩn các đại học tiên tiến châu Á, trong đó một số lĩnh vực hoặc trường đại học thành viên, một số ngành, chuyên ngành khoa học cơ bản, công nghệ cao và kinh tế - xã hội mũi nhọn đạt trình độ tiên tiến của thế giới, góp phần đưa Việt Nam trở thành nước công nghiệp hiện đại.

Để thực hiện mục tiêu lớn lao đó, Đại hội đã thông qua phương hướng, mục tiêu và những nhiệm vụ quan trọng trên tất cả các lĩnh vực công tác nhằm nâng cao chất lượng, hiệu quả các hoạt động hướng tới chuẩn quốc tế.

PV

QUYẾT TÂM THỰC HIỆN THẮNG LỢI MỤC TIÊU ĐẠI HỘI ĐẠI BIỂU ĐẢNG BỘ ĐHQGHN LẦN THỨ IV

ĐẠI HỘI ĐẠI BIỂU ĐẢNG BỘ ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI LẦN THỨ IV XÁC ĐỊNH MỤC TIÊU CHO NHIỆM KỲ TỚI LÀ: “TẬP TRUNG MỌI NGUỒN LỰC, TẠO NHỮNG BƯỚC ĐỘT PHÁ VỀ CHẤT LƯỢNG, HIỆU QUẢ ĐÀO TẠO VÀ NGHIÊN CỨU KHOA HỌC, PHÁT TRIỂN ĐHQGHN THEO MÔ HÌNH ĐẠI HỌC NGHIÊN CỨU, ĐA NGÀNH, ĐA LĨNH VỰC, CHẤT LƯỢNG CAO, TIẾN TỚI ĐẠT TRÌNH ĐỘ NGANG TẦM CÁC ĐẠI HỌC TIÊN TIẾN TRONG NHÓM 200 CỦA CHÂU Á, TRONG ĐÓ MỘT SỐ NGÀNH, CHUYÊN NGÀNH KHOA HỌC CƠ BẢN, CÔNG NGHỆ CAO VÀ KINH TẾ - XÃ HỘI MŨI NHỌN ĐẠT CHUẨN QUỐC TẾ”. XOAY QUANH VIỆC THỰC HIỆN MỤC TIÊU NÀY, NHIỀU ĐẠI BIỂU ĐÃ ĐÓNG GÓP NHỮNG Ý KIẾN TÂM HUYẾT:

*GS.TS NGUYỄN QUANG NGỌC (Viện trưởng Viện Việt Nam học và Khoa học Phát triển): NGHIÊN CỨU LIÊN

NGÀNH PHẢI LÀ THỂ MẠNH, LÀ TRỌNG TRÁCH CỦA ĐHQGHN

Các chương trình, dự án lớn, trọng điểm của quốc gia đều là những chương trình nghiên cứu liên ngành. Khi được triển khai chúng đã đem lại những giá trị khoa học và hiệu quả ứng dụng thực tiễn cao, giải quyết nhiều vấn đề lớn của xã hội, của đất nước. Nhu cầu xã hội hiện nay buộc chúng ta phải quan tâm, chú trọng đầu tư triển khai nghiên cứu liên ngành một cách thực chất và bài bản, đồng thời phải đầu tư đào tạo đội ngũ cán bộ khoa học đầu đàn để thực hiện nghiên cứu liên ngành. Nghiên cứu liên ngành phải được xác định là lợi thế, là thể mạnh và là trọng trách

của ĐHQGHN đối với xã hội, với hệ thống giáo dục. Trên thực tế với mô hình đa ngành, đa lĩnh vực chất lượng cao, ĐHQGHN có rất nhiều điều kiện thuận lợi để làm điều đó. Các kết quả nghiên cứu liên ngành chất lượng cao sau đó sẽ góp phần nâng cao chất lượng đào tạo. Đó là lợi thế mà ĐHQGHN có được so với các đại học khác và cũng là hướng đi quan trọng giúp ĐHQGHN nâng tầm thương hiệu và vị thế của mình.

* PGS.TS. NGUYỄN NGỌC BÌNH (Hiệu trưởng Trường Đại học Công nghệ): CẦN NHỮNG GIẢI PHÁP PHÙ HỢP ĐỂ PHÁT HUY HIỆU QUẢ MÔ HÌNH LIÊN KẾT TRƯỜNG - VIỆN - DOANH NGHIỆP.

Để hợp tác trường - viện - doanh nghiệp thực sự đáp ứng tầm vóc ý nghĩa của nó, cần có những chính sách đặc biệt phù hợp mang tính khuyến khích cao để triển khai rộng rãi và có hiệu quả hơn các hoạt động liên kết này. Trước hết, cần điều chỉnh, cải tiến một số quy định có thể coi là bất cập hoặc chưa phù hợp đối với hoạt động hợp tác liên kết này. Chẳng hạn, giảng viên kiêm nhiệm của Khoa VLKT&CNNN và Khoa CHKT&TĐH (Trường Đại học Công nghệ) nên

được quyền làm chủ nhiệm các đề tài nghiên cứu của ĐHQGHN liên quan tới các lĩnh vực, nội dung khoa học - công nghệ thuộc các chuyên ngành trong các đơn vị phối thuộc của các khoa này. Như vậy sẽ góp phần tạo điều kiện phát triển mảng nghiên cứu mới, đồng thời đào tạo, bồi dưỡng

nâng cao trình độ của cán bộ cơ hữu tại các đơn vị đó.

Thực tiễn cho thấy, đội ngũ cán bộ khoa học có trình độ cao của Trường ĐHCN phối hợp với cán bộ khoa học tại các viện đối tác có đủ năng lực triển khai thực hiện chương trình đào tạo tiến sĩ ở một số chuyên ngành đạt chất lượng cao, có thể ngang hàng với một số cơ sở đào tạo tiên tiến ở khu vực và thế giới. Do đó, chúng tôi mạnh dạn đề nghị lãnh đạo các cấp có thẩm quyền xem xét, sử dụng một khoản kinh phí nhất định từ nguồn ngân sách nhà nước cho Đề án 322 để Trường ĐHCN phối hợp với các viện nghiên cứu thuộc Viện KH&CNNV tổ chức đào tạo tiến sĩ một số chuyên ngành theo chuẩn trình độ quốc tế.

* PGS.TS NGUYỄN PHƯƠNG NGA (Giám đốc Viện Đảm bảo chất lượng giáo dục): COI TRỌNG VIỆC XÂY DỰNG VÀ PHÁT TRIỂN VĂN HÓA CHẤT LƯỢNG TRONG ĐHQGHN

Văn hóa chất lượng của ĐHQGHN phải là hệ thống giá trị cốt lõi được hình thành, sáng tạo và phát triển trong cộng đồng ĐHQGHN, mang bản sắc đặc thù riêng của ĐHQGHN. Đó là cùng đồng lòng xây dựng ĐHQGHN trở thành trung tâm ĐH nghiên cứu đa ngành, đa lĩnh vực, đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao cho sự phát triển nền kinh tế tri thức của đất nước. Mọi thành viên trong ĐHQGHN từ lãnh đạo các cấp đến các giảng viên, nghiên cứu viên, chuyên viên, kỹ thuật viên, nhân viên,

nghiên cứu sinh, học viên, sinh viên và học sinh cùng chia sẻ các giá trị cốt lõi của ĐHQGHN đã được vạch ra trong Chiến lược phát triển ĐHQGHN đến năm 2020 - tầm nhìn đến 2030. Đồng hành với những nỗ lực cam kết

của từng thành viên trong ĐHQGHN, phải xây dựng quy trình và lộ trình nâng cao chất lượng để lãnh đạo ĐHQGHN và cán bộ quản lý các cấp huy động và điều phối các nguồn lực tạo ra sức mạnh chung với sự tham gia của mọi tổ chức, mọi đơn vị trong cộng đồng ĐHQGHN. Văn hóa chất lượng trong ĐHQGHN được bắt rễ và phát triển trên nền tảng của văn hóa tổ chức của từng trường ĐH thành viên và đơn vị trực thuộc. Bản chất của văn hóa tổ chức trong các đơn vị thành viên và trực thuộc đều có một hướng chung là tiên phong trong mọi lĩnh vực nghiên cứu và đào tạo và vươn tới đạt chất lượng cao, nhưng mỗi đơn vị trong ĐHQGHN sẽ có những phương pháp tiếp cận giải quyết các vấn đề khác nhau.

* PGS.TS NGUYỄN KIM SƠN (Phó Hiệu trưởng Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn): KHẮC PHỤC KHÓ KHĂN ĐỂ ĐƯA ĐÀO TẠO TÍN CHỈ ĐI VÀO CHIỀU SÂU

Chuyển đổi sang phương thức đào tạo tín chỉ là giải pháp tổng thể và toàn diện để đưa việc đào tạo quốc tế hóa và hiện đại hóa. Bốn năm vận hành theo học chế tín chỉ vừa qua ở ĐHQGHN đã tạo đà cho sự vận hành của cả quá trình chuyển đổi. Giai đoạn tiếp theo chính là lúc đào tạo tín chỉ phải thực sự đi vào chiều sâu, phát huy được hết hiệu quả của phương thức đào tạo này. Tuy nhiên, trong vận hội lớn đó, những khó khăn thách thức cũng đặt ra không phải ít:

Thứ nhất là khó khăn và thách thức về vấn đề con người, vấn đề cán bộ. Triển khai tín chỉ theo chiều sâu tức diễn ra chủ yếu ở phương pháp giảng dạy, kiểm tra đánh giá, đặc biệt là kiểm tra đánh giá và hướng dẫn tự học, tự nghiên cứu. Nếu không có chuyển biến mạnh mẽ ở khâu phương pháp giảng dạy và đánh giá thì niềm hy vọng về vấn đề chất

lượng đào tạo cao chỉ là giấc mơ đẹp. Từ nhận thức trên, chúng ta cần coi vấn đề cán bộ là khâu đột phá, khâu then chốt, khâu quyết định không chỉ tới vấn đề đào tạo mà còn quyết định toàn diện mọi mặt hoạt động của đơn vị.

Thứ hai là vấn đề cơ sở vật chất và công nghệ, tài liệu, giáo trình, hệ thống phòng đọc phục vụ học tập, nghiên cứu. Khẩu hiệu: sinh viên có thể học tập bất cứ chỗ nào, có thể tìm sách thuận tiện ở bất cứ đâu chắc còn là chuyện rất xa xôi.

Thứ ba là hệ thống quản lý đào tạo và hệ thống quản lý sinh viên cần hiện đại hóa và chuẩn hóa. Một hệ thống

vận hành theo chuẩn IS 9000.2001 có lẽ là yêu cầu không thể không theo.

Thứ tư là tính chưa đồng bộ trong quản lý đào tạo tại hệ thống lớn là ĐHQGHN. Tới đây, khi các trường đều triển khai mạnh mẽ, toàn diện hơn việc đào tạo theo tín chỉ, ĐHQGHN cần có thêm những điều chỉnh và chỉ đạo vĩ mô.

Thứ năm là thách thức về giải pháp nâng cao chất lượng đào tạo toàn thể và giải pháp cho các nhóm. Chủ trương phát triển đào tạo đẳng cấp quốc tế, đào tạo chất lượng cao của ĐHQG là chủ trương lớn, cần thiết và đúng đắn, nhưng nó đang đặt ra một mâu thuẫn giữa giải pháp tổng thể và ưu tiên nhóm. Đầu tư cho các lớp chất lượng cao và đẳng cấp quốc tế có không ít điểm mâu thuẫn với triển khai cho diện rộng. Có hai vấn đề đặt ra: cần để ra giải pháp đào tạo đẳng cấp quốc tế phù hợp với đơn vị và đào tạo chất lượng cao trong môi trường đào tạo theo tín chỉ.

* PGS.TS HOÀNG VĂN VÂN (Chủ nhiệm Khoa Sau đại học): ĐẨY MẠNH ĐÀO TẠO SAU ĐẠI HỌC THEO MÔ HÌNH ĐẠI HỌC NGHIÊN CỨU

Để đào tạo sau đại học ở ĐHQGHN thành công theo mô hình đại học nghiên cứu, tôi xin đề xuất một số khuyến nghị sau đây:

Thứ nhất, chúng ta phải quan tâm hơn nữa đến chất lượng đầu vào của học viên cao học và nghiên cứu sinh, có chính sách thu hút những học viên cao học và nghiên cứu sinh giỏi vào học tập và nghiên cứu ở ĐHQGHN.

Thứ hai, chúng ta phải quan tâm hơn nữa đến phát triển đội ngũ cán bộ khoa học đạt tầm quốc tế; có cơ chế mạnh để thu hút những cán bộ khoa

học đầu đàn, đầu ngành ở trong và ngoài nước về làm việc ở ĐHQGHN.

Thứ ba, phải tạo điều kiện để học viên cao học và nghiên cứu sinh có thể tham gia tích cực vào học tập, giảng

dạy và nghiên cứu, tạo ra những sản phẩm nghiên cứu có giá trị. Chúng ta nên có kế hoạch sử dụng tối đa nguồn lực và tiềm năng của đội ngũ học viên cao học và nghiên cứu sinh để họ có thể đóng góp trực tiếp vào công cuộc đào tạo và nghiên cứu ở ĐHQGHN.

Thứ tư, phải có một hệ thống thư viện và phòng thí nghiệm lí tưởng để người nghiên cứu cảm thấy thích thú được làm việc trong thư viện hay trong phòng thí nghiệm hơn là ở nhà.

HÀ LÊ

>> GS. Ngô Bảo Châu tại ĐHQGHN ngày 11/8/2010.
Ảnh: Bùi Tuấn

>> GS.TS Mai Trọng Nhuận trao tặng bức tranh tòa nhà lịch sử 19 Lê Thánh Tông, trụ sở của Đại học Đông dương được thành lập từ năm 1906 nay là ĐHQGHN cho GS. Ngô Bảo Châu. ĐHQGHN ngày 11/8/2010.

Ảnh Bùi Tuấn

GIÁM ĐỐC ĐHQGHN GỬI THƯ CHÚC MỪNG GS. NGÔ BẢO CHÂU

NGAY SAU KHI BIẾT ĐƯỢC TIN GS. NGÔ BẢO CHÂU NHẬN GIẢI THƯỞNG FIELDS, GIẢI THƯỞNG UY TÍN NHẤT CỦA CỘNG ĐỒNG TOÁN HỌC THẾ GIỚI, NGÀY 19/8/2010, GS.TS MAI TRỌNG NHUẬN - GIÁM ĐỐC ĐHQGHN ĐÃ GỬI THƯ CHÚC MỪNG.

Thân gửi GS. Ngô Bảo Châu,

Nhân dịp Giáo sư được vinh danh nhận giải thưởng Fields - Giải thưởng danh giá nhất trong toán học, thay mặt các nhà khoa học, thầy cô giáo, sinh viên, học sinh ĐHQGHN, tôi thân ái gửi lời chúc mừng nồng nhiệt nhất tới Giáo sư và gia đình, cũng như tất cả những người thầy tài ba đã dìu dắt Giáo sư chinh phục những đỉnh cao khoa học.

Những thành quả mà Giáo sư đạt được không chỉ là niềm tự hào của mỗi người Việt Nam, nó còn là minh chứng hùng hồn cho thấy trí tuệ người Việt có thể vươn tới những vinh quang chói lọi nhất của khoa học thế giới, ngay cả khi chúng ta còn gặp không ít khó khăn về điều kiện học tập và nghiên cứu.

Phần thưởng cao quý mà Giáo sư có được ngày hôm nay chắc chắn sẽ là niềm khích lệ to lớn đối với tập thể cán bộ, nhà khoa học, thầy giáo, sinh viên và học sinh ĐHQGHN - Mái trường mà Giáo sư từng một thời gắn bó và cũng là một trong những cái nôi hàng đầu của Việt Nam về khoa học cơ bản. Những tài năng toán học của ĐHQGHN như được tiếp thêm sức mạnh khi thế hệ đàn anh của mình đã trở thành những nhà khoa học tiên phong được cả thế giới công nhận.

Tôi có một niềm tin vững chắc rằng, Giáo sư sẽ là tấm gương sáng, là động lực quan trọng và cũng sẽ khơi nguồn cảm hứng, đam mê khoa học cho thế hệ những tài năng toán học kế cận của Việt Nam cũng như của ĐHQGHN tiếp tục dẫn thân trên con đường vinh quang của khoa học đầy cam go, thử thách.

Mặc dù bận bịu với công việc nghiên cứu khoa học, nhưng Giáo sư vẫn về nước tham gia công tác giảng dạy, đào tạo, bồi dưỡng những tài năng toán học. Tôi đánh giá cao những nỗ lực cũng như tâm nguyện của Giáo sư trong việc tham gia đào tạo, bồi dưỡng những tài năng toán học trẻ của ĐHQGHN. ĐHQGHN lấy làm vinh dự và sẽ tạo mọi điều kiện thuận lợi để sớm hiện thực hóa những ý tưởng sáng tạo đầy tâm huyết của Giáo sư. Tôi tin tưởng rằng, dưới sự hướng dẫn của Giáo sư, ĐHQGHN sẽ có thêm những "Ngô Bảo Châu" trong một tương lai không xa.

Một lần nữa, kính chúc Giáo sư và gia đình dồi dào sức khỏe, tiếp tục gặt hái được nhiều thành công hơn nữa trong khoa học và cuộc sống.

Thân ái !

GS.TS Mai Trọng Nhuận

Giám đốc ĐHQGHN

GS. NGÔ BẢO CHÂU:

NIỀM TỰ HÀO CỦA DÂN TỘC VIỆT NAM

Cuối cùng thì bao nhiêu chờ mong và kỳ vọng của đông đảo các thế hệ người Việt Nam đã được thỏa nguyện và niềm vui của cả dân tộc bùng vỡ khi GS. Ngô Bảo Châu - tài năng Việt đầu tiên được vinh danh ở diễn đàn khoa học hàng đầu thế giới về Toán học, sánh vai cùng những tên tuổi khoa học nổi tiếng nhất về lĩnh vực toán học trên thế giới. Anh được chính thức trao giải thưởng Fields - giải Nobel Toán học danh giá nhất tại Đại hội Toán học thế giới ICM 2010 tại Ấn Độ vì đã chứng minh được Bổ đề cơ bản của Chương trình Langlands, trở thành nhà khoa học thứ 50 của thế giới nhận giải thưởng này trong vòng 70 năm qua. Đích thân Tổng thống Ấn Độ Pratibha Patil đã trao huy chương Fields cho Ngô Bảo Châu. Sự kiện này đã ghi dấu ấn lịch sử cho Toán học Việt Nam nói

riêng cũng như giáo dục Việt Nam nói chung trên bản đồ khoa học thế giới. Thành tích của Ngô Bảo Châu đã trở thành niềm tự hào lớn lao của dân tộc Việt Nam và là chủ đề được đề cập rộng rãi trên cả các báo chính thống cũng như các diễn đàn, blog cá nhân trong suốt thời gian qua.

Ngay từ khi công trình chứng minh Bổ đề cơ bản của Ngô Bảo Châu được công bố, đã xuất hiện những dự đoán đầu tiên về giải thưởng Fields dành cho GS. Châu tại Đại hội Toán học thế giới năm 2010. Càng gần kề thời gian diễn ra Đại hội, sự quan tâm của cộng đồng xã hội về sự kiện này càng lớn. Ngô Bảo Châu về nước, báo chí dõi theo từng chuyển thăm của các vị lãnh đạo nước nhà tới vị GS trẻ nhất Việt Nam này, quan tâm đến những gửi gắm, kỳ vọng của lãnh đạo Đảng, nhà

nước đến một tài năng trí thức trẻ, dự đoán và hy vọng vào những đóng góp của Ngô Bảo Châu cho sự phát triển của giáo dục Việt Nam. Kèm theo đó là những băn khoăn lớn được đề cập: liệu khoa học Việt Nam có khả năng đứng chung hạng cùng các nền khoa học nổi tiếng thế giới? liệu trí tuệ con người Việt Nam có sánh ngang với trí tuệ của năm châu? giải pháp nào cho giáo dục Việt Nam để phát huy cao nhất các tố chất bẩm sinh, tiềm năng trong trí tuệ cá nhân? ... Nhiều báo đã dành những bài phân tích lớn để mổ xẻ nguyên nhân thành công của Ngô Bảo Châu, ca ngợi những thành tích rực rỡ trong khoa học của anh, đưa những "khó hiểu" trong Bổ đề cơ bản Langlands đến gần hơn với nhận thức của cộng đồng xã hội. Tất cả đều cho thấy: Ngô Bảo Châu và giải Fields là niềm mong mỏi và niềm tự hào

sâu sắc của mỗi người dân Việt Nam. Người ta chờ đợi khoảnh khắc chiến thắng của Ngô Bảo Châu để được tự hào, hy vọng và tin tưởng vào sức bật mới của khoa học giáo dục Việt Nam trong tương lai.

Đáp lại những kỳ vọng và cả những ồn ào của báo giới và của cộng đồng xã hội, một cách giản dị nhất, GS. Ngô Bảo Châu trả lời rằng anh sẵn sàng và luôn mong muốn đóng góp cho sự phát triển của trí thức trẻ Việt Nam, cho sự nghiệp giáo dục và hội nhập quốc tế của đất nước, không chỉ bằng các hoạt động trực tiếp giảng dạy như hiện tại mà còn bằng cả những kinh nghiệm về tổ chức, quản lý khoa học mà anh đã tích lũy được trong những năm tháng học tập, làm việc tại các tổ chức khoa học hàng đầu thế giới. Trong chuyến thăm mái trường xưa - ĐHQGHN vào tháng 8 vừa qua, GS. Ngô Bảo Châu cũng đã bày tỏ sự quan tâm và ủng hộ những định hướng phát triển của ĐHQGHN. Anh nói: muốn làm cầu nối để phát triển quan hệ hợp tác giữa ĐHQGHN và các đại học uy tín của thế giới. GS. Ngô Bảo Châu đã được Ban lãnh đạo ĐHQGHN mời nhận bằng tiến sĩ danh dự và trở thành thành viên trong Ban Cố vấn chiến lược của ĐHQGHN bên cạnh những tên tuổi học giả nổi tiếng như GS. Tom Cannon, GS. Susan Schwab,...

Chỉ vài giờ trước khi chính thức công bố tên của chủ nhân Huân chương Fields, các báo mạng lớn nhất Việt Nam đăng những thông tin cập nhật và nóng hổi, thể hiện niềm tin ngày càng mãnh liệt vào chiến thắng của Ngô Bảo Châu. Nhiều nhà khoa học dự đoán những “dư chấn” của sự kiện này sẽ tác động to lớn đến những quan điểm, chính sách về khoa học và giáo dục Việt Nam trong tương lai.

GS.TSKH Đào Trọng Thi - Ủy viên Trung ương Đảng, Ủy viên Thường vụ - Chủ nhiệm Ủy ban Văn hóa - Giáo dục Thanh thiếu niên Nhi đồng Quốc hội, nguyên Giám đốc ĐHQGHN đã bày tỏ niềm tự hào về Ngô Bảo Châu trên Vietnamplus: “Ngô Bảo Châu đoạt giải Fields có tác động rất lớn tới nền toán học nước nhà mà điều đầu tiên phải kể đến là trong mắt bạn bè quốc tế, vị trí nền toán học Việt Nam sẽ nâng lên một tầm cao mới. Và quan trọng hơn là chính người Việt Nam, xã hội Việt Nam, tuổi trẻ Việt Nam sẽ tự hào, tự tin hơn vào sự phát triển của toán học nước nhà, nhất là trong điều kiện xã hội đang dường như bi quan về nền giáo dục Việt Nam. Điều này còn lớn hơn cả bản thân giải thưởng Fields”.

GS. Hà Huy Khoái chia sẻ: “Sự kiện Ngô Bảo Châu có thể coi là một “cú hích”, một may mắn lớn cho ngành toán trong nước. Trong khoa học, vai trò cá

nhân rất quan trọng. Tôi cho rằng Ngô Bảo Châu có vai trò này trong việc thay đổi “vận mệnh” ngành toán nước nhà. Giới trẻ Việt Nam sẽ tự tin hơn để tiếp tục nghiên cứu toán học”.

GS. Nguyễn Văn Mậu, người phụ trách đội tuyển Olympic Toán Việt Nam thời điểm Châu trong đội tuyển đi thi năm 1988 và 1989 nói: “Châu nhận giải Fields khẳng định rằng đất nước mình đã có nhân tố đạt trình độ đỉnh cao, sánh ngang với các nền toán học khác và cả thế giới phải nhìn. Ngô Bảo Châu đã tiếp lửa cho những ước mơ chinh phục đỉnh cao khoa học quốc tế của giới trẻ Việt Nam”.

GS. Viện sĩ Nguyễn Văn Huệ, nguyên Hiệu trưởng Trường Đại học Công nghệ, ĐHQGHN cũng chia sẻ. Tôi hy vọng rằng việc anh Ngô Bảo Châu được tặng Huy chương Fields không chỉ là niềm vinh quang của anh và gia đình, mà còn thúc tỉnh những người có trách nhiệm đối với nền khoa học công nghệ của đất nước, từ đó mở ra một thời kỳ mới trong sự nghiệp phát triển khoa học cơ bản ở Việt Nam, trước hết là Toán học”.

***ĐÔI NÉT VỀ TIỂU SỬ
GS. NGÔ BẢO CHÂU**

Ngô Bảo Châu sinh năm 1972 tại Hà Nội, là con trai của GS. TSKH. Ngô Huy Cận (Viện Cơ học) và PGS. TS Trần Lưu Văn Hiến (Bệnh viện Y học cổ truyền Trung ương).

Ngô Bảo Châu học cấp III tại Khối chuyên toán Trường Đại học Khoa học Tự nhiên - ĐHQGHN. Năm 1988 và 1989, Ngô Bảo Châu hai lần liên tiếp đoạt Huy chương vàng Olympic Toán học Quốc tế tại Australia và Cộng hòa Liên bang Đức.

Từ năm 1992 đến 1994, Ngô Bảo Châu nhận học bổng của Chính phủ Pháp học đại học tại Trường Đại học Paris 6 và Trường Sư phạm Paris; tiếp đó thi đỗ thủ khoa kỳ thi tuyển sinh hệ sau ĐH của École Normale Supérieure de Paris - đại học danh tiếng nhất nước Pháp, nơi từng đào tạo nhiều nhà bác học Pháp lừng danh. Ngô Bảo Châu bảo vệ tiến sĩ năm 1997, trở thành nghiên cứu viên của Trung tâm Nghiên cứu Khoa học Quốc gia

Pháp năm 1998, lấy bằng Habilitation à diriger les recherches - HDR (tiêu chuẩn để được bổ nhiệm là giáo sư tại các trường đại học, điều hành một nhóm nghiên cứu, hướng dẫn hoặc làm phản biện cho luận án tiến sĩ) năm 2003, sau đó được bổ nhiệm làm Giáo sư toán học tại Đại học Paris XI năm 2004.

Năm 2004, GS. Ngô Bảo Châu cùng với thầy mình là GS. Gérard Laumon được trao tặng giải Nghiên cứu Clay của Viện Toán học Clay - một trong những giải thưởng danh giá nhất về toán học trên thế giới vì đã chứng minh được bổ đề cơ bản cho các nhóm Unità. Năm 2005, anh được Hội đồng chức danh Giáo sư Nhà nước phong cách Giáo sư và trở thành người trẻ nhất được phong GS tại Việt Nam.

Sau khi chứng minh được "Bổ đề cơ bản", một giả thuyết then chốt của Chương trình Langlands, Ngô Bảo Châu được trao Giải thưởng Oberwolfach của Đức, Giải thưởng của Viện Hàn lâm Pháp năm 2007. Công trình trên của Ngô Bảo Châu được tạp

chí Time (Mỹ) bình chọn là "một trong 10 phát minh khoa học tiêu biểu của năm 2009". Ngô Bảo Châu còn nhận được giải thưởng của Viện Nghiên cứu Toán học Oberwolfach dành cho các nhà toán học trẻ châu Âu năm 2007 và giải thưởng của Viện Hàn lâm Pháp năm 2008.

Năm 2010, Ngô Bảo Châu nhận giải thưởng Fields tại Đại hội Toán học thế giới ICM tổ chức tại Ấn Độ. Đây được coi như giải thưởng Nobel trong Toán học, chỉ được trao cho những thiên tài toán học phát lộ sớm và có những thành tích đặc biệt xuất sắc trong ngành.

Ngô Bảo Châu đã có thời gian dài học tập và giảng dạy tại các đại học, viện nghiên cứu khoa học hàng đầu thế giới: ĐH Paris 13, ĐH Paris 11, Viện IAS Princeton - Hoa Kỳ, IHES - Cộng hòa Pháp, Max-Planck - Cộng hòa Liên bang Đức, ĐH Chicago.

THANH HÀ

LÀ MỘT TRONG SỐ NHỮNG NHÀ TOÁN HỌC HÀNG ĐẦU THẾ GIỚI, GS. NGÔ BẢO CHÂU LUÔN ĐAU ĐÁU HƯỚNG VỀ QUÊ HƯƠNG, TRẢN TRỞ VỚI SỰ PHÁT TRIỂN KHOA HỌC NƯỚC NHÀ. NHIỆM VỤ CẤP BÁCH BÂY GIỜ, THEO ANH, LÀ CẦN TẬP TRUNG ĐẦU TƯ ĐÀO TẠO NGUỒN NHÂN LỰC HỘI ĐỦ TỔ CHẤT ĐỂ CÓ THỂ CHINH PHỤC ĐỈNH CAO CỦA KHOA HỌC.

HỎI CHUYỆN CHỦ NHÂN GIẢI FIELDS 2010

CẦN CƠ CHẾ THU HÚT TÀI NĂNG

Lâu lắm rồi GS. Ngô Bảo Châu mới có dịp thăm lại mái trường xưa kể từ khi anh còn là học sinh chuyên toán của Trường ĐH Tổng hợp Hà Nội (nay là ĐHQGHN). "Tôi rất xúc động và vui mừng khi thấy ngôi trường mình từng học khang trang hơn nhiều. Tôi tự hào vì đã từng là sinh viên của ĐHQGHN" - anh bộc bạch.

Hơn một năm gặp lại anh, điều đầu tiên làm tôi bất ngờ là tóc anh bạc nhiều hơn, nhưng cũng dễ hiểu bởi sau những ngày vật lộn với những bài toán hóc búa, đầu óc không ngưng nghỉ thì bất cứ một ai cũng đều vậy cả.

Vẫn là khuôn mặt đôn hậu, đôi mắt

sáng và nét "khù khờ" của một người "mộ"... toán. Ở đâu cũng vậy, anh tự đặt cho mình biệt hiệu chân chất - "hòa thượng thích học toán". "Hòa thượng là một vai diễn, diễn viên chỉ cố gắng nhập vai cho đạt và hiển nhiên không dám tự coi mình là hòa thượng" - anh giải thích.

Thứ "kinh kệ toán học" mà vị hòa thượng này muốn luận bàn với những bạn trẻ yêu toán, yêu khoa học là "từ lý thuyết số, đại số, hình học, giải tích đến tổ hợp và có thể lan man sang... vật lý".

Chính vì tâm huyết với các bạn trẻ yêu toán như vậy nên nếu ai có dịp tiếp xúc nhiều với anh sẽ dễ dàng nhận thấy trong các cuộc gặp xã giao công việc anh khá kiệm lời, nhưng trong những lần trao đổi chuyên môn, trả

lời thắc mắc của những bạn trẻ học toán thì anh lại xõng xáo, nhiệt tình. "Anh Châu rất tình cảm và ân cần", một bạn trẻ tâm sự.

Trước thực trạng nhiều học sinh giỏi toán, trong đó có nhiều em đoạt giải cao trong các kỳ thi toán quốc tế lại không chọn con đường theo nghiệp toán khiến anh không khỏi chạnh lòng. "Việc nhiều bạn trẻ không chọn khoa học như một nghề là một thiệt thòi cho nền khoa học của chúng ta. Chúng ta phải tôn trọng quyết định của họ. Điều quan trọng là cần phải có cơ chế thích đáng để thu hút một cách tự nhiên những tài năng này".

ĐÀO TẠO THẾ HỆ KẾ CẬN LÀ SỐ 1

Theo GS. Ngô Bảo Châu, ĐHQGHN là cơ sở hàng đầu ở Việt Nam về

ngiên cứu khoa học cơ bản với đội ngũ hùng hậu các nhà khoa học đầu ngành nhưng sắp đến tuổi về hưu, trong khi đó lại thiếu hụt thế hệ trẻ kế cận. Chính vì vậy, điều quan trọng trước mắt là đẩy mạnh việc đào tạo nguồn nhân lực đồng thời phải tổ chức nhiều nhóm nghiên cứu mới và tìm được những hướng nghiên cứu mới phù hợp với hoàn cảnh trong nước. Anh cho rằng, khoa học thay đổi từng ngày, cho nên thế hệ trẻ ngày nay không thể mãi đi trên con đường nghiên cứu của các nhà khoa học đi trước.

Ngoài ra, theo anh việc đầu tư xây dựng một cơ sở nghiên cứu và đào tạo khoa học có uy tín tầm cỡ quốc tế như ĐHQGHN là một chuyện hệ trọng. Để làm được điều đó, anh

cho rằng, chất lượng nghiên cứu và giảng dạy phải đặt lên hàng đầu, chứ không phải số lượng. Sinh viên cần được chọn lọc gặt gạo, nhưng cũng cần tạo cho họ những điều kiện học tập tốt nhất có thể. Cùng với đó, quy chế tuyển chọn giáo sư dài và ngắn hạn cũng là việc rất quan trọng. Cần tuyển được người xứng đáng, trả lương cho xứng đáng và tạo điều kiện làm việc đàng hoàng.

Ngoài cơ sở hạ tầng không thể thiếu, theo anh, cần có quy chế để có thể mời các nhà khoa học uy tín nước ngoài một cách đều đặn. GS. Ngô Bảo Châu cho rằng, việc mời được các giáo sư đầu ngành sang giảng dạy và tiếp theo gửi học sinh theo học họ là điều kiện bắt buộc để từng bước xây dựng một trung tâm đại

học đạt trình độ quốc tế.

Được hỏi, anh có ý định trở lại mái trường xưa giảng dạy, anh nói, "Tôi luôn mong muốn có thời gian được tham gia đào tạo những sinh viên tài năng của ĐHQGHN".

Khi đề cập đến việc xây dựng những trường đại học đẳng cấp quốc tế trong hoàn cảnh hiện tại ở Việt Nam, theo GS. Ngô Bảo Châu, chúng ta nên đi theo một số mô hình thành công như Viện KIAS của Hàn Quốc mà có lẽ cần mời những người tham gia xây dựng những cơ sở như Viện KIAS sang giúp. "Nếu ta mời được những người lãnh đạo KIAS sang tham gia lãnh đạo trường đại học đẳng cấp quốc tế tương lai mà Phó Thủ tướng Nguyễn Thiện Nhân nói đến. Tôi cho rằng đó cũng là một yếu tố để hiện

thực hóa ý tưởng" - GS. Ngô Bảo Châu cho biết.

KHÔNG THỂ XEM NHẸ NGHIÊN CỨU CƠ BẢN

Ngay cả trong khoa học, nhiều sinh viên có xu hướng chọn theo học những ngành mang tính ứng dụng cao để sau này dễ dàng có được việc làm thu nhập cao tại những công ty nước ngoài thay vì dấn thân trên con đường nghiên cứu cơ bản. Vì thế, những ngành khoa học cơ bản đang phải đối mặt với thực trạng thiếu hụt nguồn nhân lực kế cận hội đủ các tố chất để chinh phục những đỉnh cao của khoa học. Để hai "địa hạt" của khoa học này tương hỗ cho nhau một cách hiệu quả vẫn là một bài toán nan giải cho nền khoa học Việt Nam hiện nay.

Theo quan điểm của GS. Ngô Bảo Châu, về lý thuyết, ranh giới giữa nghiên cứu cơ bản và nghiên cứu ứng dụng vô cùng mong manh, thậm chí không tồn tại. Anh lấy một ví dụ, "Chắc ông Reed và Solomon không tưởng tượng được là công trình toán học của họ được sử dụng mỗi khi bạn đọc một cái đĩa DVD".

Đồng thời từ quan điểm thực tế,

"VIỆC NHIỀU BẠN TRẺ KHÔNG CHỌN KHOA HỌC NHƯ MỘT NGHỀ LÀ MỘT THIỆT THỜI CHO NỀN KHOA HỌC CỦA CHÚNG TA. CHÚNG TA PHẢI TÔN TRỌNG QUYẾT ĐỊNH CỦA HỌ. ĐIỀU QUAN TRỌNG LÀ CẦN PHẢI CÓ CƠ CHẾ THÍCH ĐÁNG ĐỂ THU HÚT MỘT CÁCH TỰ NHIÊN NHỮNG TÀI NĂNG NÀY".

- GS. NGÔ BẢO CHÂU

khoảng cách giữa nghiên cứu cơ bản và nghiên cứu ứng dụng lại có thể là vô cùng lớn nếu không có một cấu trúc thích hợp để các cơ quan nghiên cứu và các công ty công nghệ có thể làm việc cùng với nhau. Do vậy, việc khuyến khích các công ty công nghệ trực tiếp kết hợp nghiên cứu

và giảng dạy với các trường đại học, viện nghiên cứu là việc cần làm hơn bao giờ hết.

Bên cạnh đó, GS. Ngô Bảo Châu cho rằng, việc đầu tư vào một số lĩnh vực trọng điểm là cần thiết nhưng cũng nên làm một cách dè dặt. Trước hết cần xem thực lực hiện có đã đáp ứng được các yêu cầu đặt ra như đội ngũ khoa học của ta đã sẵn sàng và các công ty công nghệ đón nhận các kết quả nghiên cứu ứng dụng. "Một dự án nghiên cứu khoa học ứng dụng, thiếu phần đầu tư đáng kể của các công ty công nghệ kết hợp thì không thể là một dự án được đầu tư trọng điểm" - anh nói.

ĐỨC PHƯỜNG

Ảnh: BÙI TUẤN

GS. TẠ QUANG BỬU:

“LÊ QUÝ ĐÔN” THỜI HIỆN ĐẠI

GS.TS NGUYỄN LÂN DŨNG

TRONG NHỮNG NGÀY NÀY, KHI NÓI ĐẾN NHỮNG GIẢI PHÁP GIẢI QUYẾT NHỮNG BẤT CẬP, LẠC HẬU, BỆNH HÌNH THỨC, GIẢ DỐI KÉO DÀI TRONG NỀN GIÁO DỤC NƯỚC NHÀ, NHIỀU TRÍ THỨC THƯỜNG NHẮC ĐẾN TẤM GƯƠNG VÀ NHỮNG DI HUẤN CỦA GS. TẠ QUANG BỬU (1910-1986), BỘ TRƯỞNG BỘ QUỐC PHÒNG THỜI KỲ ĐẦU KHÁNG CHIẾN CHỐNG PHÁP VÀ BỘ TRƯỞNG BỘ ĐẠI HỌC VÀ TRUNG HỌC CHUYÊN NGHIỆP ĐẦU TIÊN, NHÀ BÁC HỌC LỚN CỦA ĐẤT NƯỚC, MỘT “LÊ QUÝ ĐÔN THỜI ĐẠI HỒ CHÍ MINH”.

G iáo sư Bửu uyên bác đến kỳ lạ. Tôi chỉ nói một khía cạnh nhỏ, đó là lĩnh vực Sinh học - một lĩnh vực khác hẳn với chuyên ngành Toán học, chuyên ngành mà ông đã lấy bằng Tú tài Toán từ năm 1929 và sau đó là những năm được đào tạo chính quy ở các Đại học Paris, Bordeaux (Pháp) và Oxford (Anh)...

Trong kháng chiến chống Pháp, khi bố tôi làm Giám đốc Giáo dục Liên khu X, có lần ông đã mang về nhà cuốn sách “Sống” và cuốn “Vui sống” do GS. Tạ Quang Bửu viết, được in trên giấy dó. Tôi còn nhỏ quá nên đọc không hiểu. Sau này học đại học chuyên ngành Sinh học tôi mới có điều kiện đọc lại.

Phải nói là kỳ lạ vì GS. Bửu viết ra những điều rất uyên bác ấy vào năm 1948, nghĩa là 5 năm trước khi J.D.Watson và F.H.C.Crick khám phá ra cấu trúc ADN, mở màn cho thời đại Sinh học phân tử. Thời ấy mà GS. Bửu đã viết được: Ngoài chromosome (nay gọi là nhiễm sắc thể - NLD) thì tế bào chỉ chứa những hóa chất

không có gì đặc sắc... Nhưng số đặc tính trong một con người lớn hơn số chromosome nhiều, nên các đặc tính ấy chỉ có thể chiếm những phần tử rất bé của chromosome: mỗi đặc tính sẽ chiếm một căn cứ gọi là gen...

Một chromosome là một chuỗi gồm 2000 gen và như thế chiều dài của mỗi gen không quá $3/10000$ mm hay 300 Angstrom. Theo đó một gen dài bằng 100 lần khoảng cách giữa hai nguyên tử trong một khí. Còn bao nhiêu khái niệm hiện đại khác mà GS. Bửu viết bằng tiếng Anh. Bất kỳ nhà sinh học nào đọc lại cuốn sách mỏng này thì chỉ có thể ngạc nhiên và khâm phục.

Ngày nay, khi các nhà sinh học trên thế giới bắt đầu chuyển sang nghiên cứu Sinh học lượng tử (Quantum Biology) thì ngay trong cuốn sách rất mỏng kia GS. Bửu đã khẳng định: "Gen, phân tử khổng lồ, theo thuyết Delbruck, cũng là một hệ thống phải cắt nghĩa bằng những định luật của lượng tử học. Tiếc rằng tác phẩm này GS. Bửu viết bằng tiếng Việt chứ nếu không chắc hẳn phải được coi là một trong những trước tác kinh điển của

>> GS. Tạ Quang Bửu

giới Sinh học quốc tế".

Tôi vô cùng ngạc nhiên khi biết GS. Bửu là người cùng kĩ sư Phạm Quang Lễ (tức GS. Trần Đại Nghĩa sau này) đã lên Thái Nguyên thử đạn bazoca của Mỹ ngay sau khi kĩ sư Lễ vừa theo Bác Hồ từ Pháp về Hà Nội. Ông không chỉ uyên bác về kiến thức mà rất tài hoa trong việc viết tài liệu phổ biến khoa học. Cái khó mà tôi cố học ở ông là: "Viết thế nào để ai đọc cũng thấy những cái mới nhưng ai đọc cũng

hiểu được, hay ít nhiều hiểu được nội dung chủ yếu".

Là người lãnh đạo ngành đại học và trung học chuyên nghiệp trong 11 năm trời, GS. Bửu đã đặt nền móng cho sự nghiệp đào tạo không chỉ cho hai ngành này mà cả cho ngành giáo dục phổ thông nữa.

Xin nhắc lại một số ý kiến mà GS. Bửu đã từng phát biểu: "Mục đích phấn đấu của chúng ta là làm cho học sinh tốt nghiệp lớp 10 phải biết làm một số việc như biến đổi đại số, giải một số phương trình đại số, tính được một số đạo hàm, vẽ một số đồ thị; còn về mặt hình học cũng phải biết làm một số động tác cần cho các chứng minh và cho việc dựng hình. Biết làm là chủ yếu còn biết nhiều về toán học chỉ là yêu cầu phụ và chúng ta phải làm sao cho học sinh thông qua biết làm mà biết nhiều và biết sâu... Thầy cần tránh nói sai để sau phải cải chính lại, vì cải chính chỉ xóa bỏ cái sai của thầy chứ không xóa được cái sai mà trò đã tiếp thu...

Ở bậc phổ thông, bài tập nên theo sát từng đợt các bài giảng để học

sinh nắm vững định nghĩa và quy tắc. Rõ ràng không cần nhiều bài tập mà cần một số ít nhưng thật tiêu biểu, nhất định phải làm được...Thần đồng toán học là một quá trình xây dựng chứ không phải là một hiện tượng bẩm sinh... Chúng ta nên kiên quyết tập cho học sinh từ bé cần nhắc trước khi viết, biết quý sự viết ít mà đúng..." Hình như chúng ta chưa làm được bao nhiêu so với các lời căn dặn của GS. Bửu.

Trong gần một thập kỉ phụ trách việc xây dựng và quản lý nền khoa học và công nghệ nước ta, GS. Bửu cũng đã có biết bao chính kiến cơ bản và thỏa đáng. Chúng ta không thể quên những lời chỉ bảo của ông, chẳng hạn như: "Kỹ thuật là nhập cảng, là bắt chước, rồi cải tiến, sáng tạo trong cái bắt chước... Tất nhiên chúng ta càng phải sáng tạo.

Nhưng sáng tạo ở đâu? Sáng tạo thế nào? Sáng tạo để làm gì? Chưa thật rõ ràng lắm. Phải chăng chúng ta phải sáng tạo để nâng cao hiệu suất và chất lượng? Ý thức về chất lượng, kỉ luật và chất lượng của chúng ta còn thấp. Cứ như vậy mãi, sẽ khó mà có tiến bộ kỹ thuật, đừng nói gì đến cách mạng kỹ thuật... Chúng

GS. TẠ QUANG BỬU ĐÃ ĐƯỢC ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM VÀ NHÀ NƯỚC VIỆT NAM TẶNG THƯỞNG NHIỀU HUÂN CHƯƠNG: HUÂN CHƯƠNG ĐỘC LẬP HẠNG NHẤT, HUÂN CHƯƠNG KHÁNG CHIẾN HẠNG NHẤT, HUÂN CHƯƠNG CHIẾN THẮNG HẠNG NHẤT, HUÂN CHƯƠNG KHÁNG CHIẾN CHỐNG MỸ HẠNG NHẤT, HUÂN CHƯƠNG CHIẾN CÔNG HẠNG NHẤT, HUÂN CHƯƠNG CHIẾN SĨ VỆ VANG HẠNG BA. NĂM 1996, ÔNG ĐƯỢC NHÀ NƯỚC TRUY TẶNG GIẢI THƯỞNG HỒ CHÍ MINH ĐỢT I VỀ KHOA HỌC CÔNG NGHỆ VỚI TẬP HỢP CÁC CÔNG TRÌNH "GIỚI THIỆU KHOA HỌC KỸ THUẬT HIỆN ĐẠI (SAU 1945), CHỈ ĐẠO CÁC NHIỆM VỤ QUAN TRỌNG TRONG KHÁNG CHIẾN CHỐNG MỸ CỨU NƯỚC VÀ NHỮNG QUAN ĐIỂM XÂY DỰNG NGÀNH ĐẠI HỌC VÀ TRUNG HỌC CHUYÊN NGHIỆP NƯỚC NHÀ". CÁC CÔNG TRÌNH CỦA ÔNG ĐƯỢC ĐÁNH GIÁ LÀ ĐÃ ĐỊNH HƯỚNG PHÁT TRIỂN MỘT SỐ NGÀNH KHOA HỌC CƠ BẢN

ta phải thanh toán càng nhanh càng tốt hiện tượng sản xuất không có kỹ thuật. Hơn nữa, chúng ta phải tiến đến thanh toán kỹ thuật không có cơ sở khoa học...Trường chúng ta phải là trường vừa học vừa làm để đào tạo ra những người vừa làm vừa học..."

Rất gần gũi với mọi người và biết chọn trong mỗi ngành những người giỏi để trực tiếp giao nhiệm vụ. Ông giao cho những việc rất cụ thể và tận tình hướng dẫn để có thể làm bằng được. Đi công tác địa phương ông kéo những cán bộ này đi theo và chỉ định những nhiệm vụ khoa học cần giải quyết. Càng giỏi càng khiêm tốn và càng biết tin dùng lớp trẻ. Đó là bài học không phải ai cũng có thể học được.

Giáo sư Tạ Quang Bửu đã chia tay với chúng ta 24 năm rồi, nhưng tấm gương và những lời căn dặn của ông luôn còn mãi trong lòng những người có dịp làm việc với ông, những học trò của ông và tất cả những ai được biết đến về tài năng và nhân cách của ông.

KĨ NĂNG MỀM:

CÁNH CỬA BƯỚC VÀO CUỘC SỐNG

Trong bối cảnh hội nhập kinh tế quốc tế, đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, Việt Nam đang cần đến một nguồn nhân lực chất lượng cao, trình độ cao và kĩ năng làm việc thành thạo. Xuất phát từ nhu cầu thực tiễn của xã hội và hiệu quả của kĩ năng mềm đem lại, việc đào tạo kĩ năng mềm cho học sinh, sinh viên đã được các cơ sở đào tạo lớn trong cả nước quan tâm. Bởi lẽ, kĩ năng mềm sẽ giúp học sinh sinh viên ý thức trong việc làm chủ bản thân, chủ động tự học, nâng cao kết quả học tập, đồng thời với những kĩ năng mềm đã được trang bị, sinh viên sẽ có nhiều cơ hội hơn để tìm được việc làm phù hợp

NHỮNG NĂM GẦN ĐÂY, CÁC PHƯƠNG TIỆN THÔNG TIN ĐẠI CHÚNG NHẮC NHIỀU ĐẾN KHÁI NIỆM "KĨ NĂNG MỀM". CÓ NHIỀU CÁCH GIẢI THÍCH KHÁC NHAU VỀ KĨ NĂNG MỀM, NHƯNG THEO NGHĨA CHUNG NHẤT, KĨ NĂNG MỀM CÓ THỂ ĐƯỢC HIỂU LÀ CÁC KĨ NĂNG QUAN TRỌNG TRONG CUỘC SỐNG CON NGƯỜI NHƯ: KĨ NĂNG SỐNG, GIAO TIẾP, LÃNH ĐẠO, LÀM VIỆC THEO NHÓM, QUẢN LÝ THỜI GIAN, THƯ GIẢN, VƯỢT QUA KHỦNG HOẢNG, SÁNG TẠO VÀ ĐỔI MỚI,...

sau khi tốt nghiệp.

Là trung tâm đại học nghiên cứu đa ngành đa lĩnh vực, sứ mệnh của ĐHQGHN là đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao, trình độ cao, việc đào tạo kĩ năng mềm cho sinh viên nhằm nhanh chóng tiếp cận trình độ quốc tế, nâng cao khả năng có việc làm cho sinh viên sau tốt nghiệp và đáp ứng yêu cầu xã hội là nhu cầu khách quan, tất yếu, cấp thiết đối với ĐHQGHN.

ĐHQGHN TIÊN PHONG TRONG ĐÀO TẠO KĨ NĂNG MỀM

Tháng 8 năm 2009, Giám đốc ĐHQGHN đã giao cho Trung tâm Hồ

trợ sinh viên thực hiện Dự án đào tạo kỹ năng sống, học tập và làm việc hiệu quả (kỹ năng mềm) cho sinh viên các hệ đào tạo đặc biệt của ĐHQGHN. Thực hiện nhiệm vụ được giao, Trung tâm đã tích cực, chủ động phối hợp với các ban chức năng, các đơn vị đào tạo và đơn vị cung cấp học liệu GK Corporation tiến hành các bước chuẩn bị và đã triển khai đào tạo hai khoá cho gần 2000 sinh viên. Chương trình đào tạo theo chuẩn quốc tế đã được GK Corporation Việt hóa và cung cấp gồm 20 kỹ năng phân thành 3 nhóm: kỹ năng sống, kỹ năng học tập, kỹ năng nghề nghiệp. Sinh viên được tự chọn và đăng ký học 5 kỹ năng trong tổng số 20 kỹ năng. Trên thực tế, học sinh sinh viên đã có thể tiếp thu kỹ năng mềm thông qua các bài giảng trên lớp, các hoạt động sinh hoạt ngoại khóa, hoạt động phong trào đoàn hội và các hoạt động hỗ trợ khác... Việc tổ chức đào tạo kỹ năng mềm được thực hiện một cách bài bản theo một chương trình chuẩn cung cấp cho sinh viên kiến thức về các kỹ năng một cách có hệ thống, khoa học.

Để đào tạo kỹ năng mềm cho học sinh, sinh viên một cách hiệu quả, cần phải có phương pháp đào tạo hợp lý, khoa học. Trong bối cảnh các trường đại học ở Việt Nam nói chung, các đơn vị đào tạo của ĐHQGHN nói riêng lượng chương trình đào tạo còn quá nặng đối với sinh viên, Trung tâm Hỗ trợ sinh viên đã lựa chọn phương pháp đào tạo kỹ năng mềm theo hình thức E-learning sinh viên hệ chất lượng cao, cử nhân tài năng, tiên tiến, trình độ quốc tế... và sinh viên các hệ đào tạo khác có nhu cầu của ĐHQGHN. Việc này, hoàn toàn phù hợp với sinh viên, tạo môi trường học tập thuận lợi, chủ động, tiết kiệm thời gian, các kỹ năng ứng dụng công nghệ thông tin của người học nhờ đó cũng được cải thiện rõ rệt.

Ông Đào Văn Hải, Giám đốc TTHTSV, cho biết: "Chương trình đào tạo kỹ năng mềm đã đáp ứng được điều kiện học tập của đa số sinh viên, đặc

biệt là trong giai đoạn hiện nay, các đơn vị đào tạo đang áp dụng học theo phương thức tín chỉ, việc học online giúp các sinh viên chủ động sắp xếp thời gian. Các kỹ năng mềm được chọn lựa rất phù hợp với nhu cầu của sinh viên, nhất là các kỹ năng trực tiếp phục vụ việc học tập như: tư duy tích cực, thuyết trình, làm việc nhóm, quản lý thời gian... đã thu hút được sự chú ý đặc biệt của sinh viên. Sau khóa học, nhiều sinh viên đã khẳng định được khả năng làm

chủ bản thân. Nhiều sinh viên rất tự tin trước những khó khăn thách thức của cuộc sống. Theo đó, sinh viên có ý thức tự quản lý thời gian và kiểm soát bản thân, biết lên kế hoạch, biết tìm kiếm thông tin, biết ghi chép tích lũy những hiểu biết và đích cuối cùng là định hướng, nỗ lực trong quá trình học tập và rèn luyện". Bạn Đoàn Thị Thu Nguyệt, sinh viên K51 hệ CLC, Khoa Triết học, Trường ĐHKHXH&NV chia sẻ: "Những kỹ năng em đã thu nhận được là những kỹ năng sống

bổ ích, thiết thực, nhất là đối với bản thân em là một sinh viên năm cuối sắp ra trường. Em thấy, những kiến thức mà thầy cô trang bị cho chúng em trên ghế nhà trường là rất quan trọng, những kĩ năng sống, kĩ năng giao tiếp, kĩ năng làm việc nhóm, kĩ năng quản lí thời gian, giảm stress cũng là yếu tố không thể thiếu mà mỗi người cần phải trang bị cho mình trong cuộc sống. Và chính những kĩ năng đã học được sau khóa đào tạo đã góp phần giúp em thêm

tự tin hoàn thành xuất sắc luận văn tốt nghiệp trong thời gian vừa qua".

ĐỊNH HƯỚNG TRONG THỜI GIAN TỚI

Sự tham gia đông đảo của sinh viên trong việc học tập và rèn luyện kĩ năng mềm đã chứng tỏ định hướng đúng đắn của ĐHQGHN trong việc nâng cao chất lượng đào tạo, đáp ứng nhu cầu nguồn nhân lực chất lượng cao của xã hội. Vừa qua, 813 sinh viên tham dự khóa I đã đủ điều

kiện cấp chứng chỉ. Tuy nhiên, vẫn còn một số sinh viên do nhận thức chưa đầy đủ về ý nghĩa, tầm quan trọng của kĩ năng mềm trong học tập và hướng nghiệp nên đã đăng kí nhưng chưa tham gia học và thi. Một phần cũng là do việc phối hợp giữa Trung tâm HTSV với các đơn vị đào tạo trong ĐHQGHN còn chưa thật sự chặt chẽ, thông suốt, thông tin đến với sinh viên đôi khi còn chậm. Vì vậy, trong thời gian tới, theo chỉ đạo của Giám đốc ĐHQGHN, cần tích hợp rèn luyện phát triển kĩ năng mềm và kĩ năng nghề nghiệp thể hiện trong quy chế đào tạo. Tăng cường sự phối hợp chặt chẽ giữa Trung tâm HTSV trong việc cung cấp danh sách, thông tin các khóa học, các nội dung hoạt động và có biện pháp phối hợp xử lí những sinh viên vi phạm quy chế học tập.

Kĩ năng mềm cần được nghiêm túc nhìn nhận là một quá trình tích lũy. Hoạt động phong trào đoàn thanh niên, hội sinh viên chính là những cơ hội tốt để sinh viên có dịp rèn luyện các kĩ năng mềm, đặc biệt là rèn luyện giải quyết vấn đề, kĩ năng giao tiếp, kĩ năng quản lí công việc, kĩ năng quản lí thời gian hiệu quả, kĩ năng thuyết trình, kĩ năng tư duy tích cực và sáng tạo, kĩ năng ra quyết định nhóm hiệu quả, kĩ năng làm việc nhóm,... Theo chỉ đạo của Giám đốc ĐHQGHN, trong thời gian tới, ngoài đơn vị chủ trì là Trung tâm Hỗ trợ sinh viên, các tổ chức đoàn, hội cũng tham gia đào tạo kĩ năng mềm thông qua các hoạt động đoàn, hội.

Kĩ năng mềm không chỉ cần thiết đối với sinh viên chất lượng cao, mà còn rất cần thiết đối với mọi đối tượng sinh viên của ĐHQGHN, vì vậy trong thời gian tới kĩ năng mềm sẽ là một trong những điều kiện xét tốt nghiệp của sinh viên.

VIỆT HÀ

NHÀ BÁO HỮU THỌ:

NGƯỜI THÍCH ĐỐI THOẠI

PGS.TS NGUYỄN THỊ MINH THÁI

Có lẽ vẻ đẹp quán xuyến suốt toàn bộ các tác phẩm báo chí của cây bút lão thành Hữu Thọ chính là tinh thần đối thoại thẳng thắn với xã hội của người làm báo chuyên nghiệp.

Trong phong cách viết của ông, phẩm chất này không khi nào chịu ngưng nghỉ. Tuổi càng cao, các bài báo mang phẩm chất đối thoại càng náo động, càng trở nên độc sáng. Ông quả là một trong những hình ảnh tiêu biểu cho báo chí Cách mạng Việt Nam. Chính vì vậy, với tinh thần đấu tranh vốn có

của mình, ông đã đặt tên cuốn sách vừa xuất bản là Đối thoại. Và đặc biệt, tất cả các bài báo được tập hợp trong sách này, đều là bài viết mang đúng tinh thần "đối thoại", cho dù ông ở vị trí nhân vật "bị" các nhà báo phỏng vấn. Và ông đã trả lời, trong tư thế và trên tinh thần đối thoại song phẳng, minh bạch và dũng cảm.

Các nhà báo viết về ông đều là những nhà báo giỏi tác nghiệp trong thể loại phỏng vấn. Thuộc về những tờ báo khác nhau, họ đã biết ứng dụng sáng tạo tinh thần đối thoại của chính cây

bút nhà nghề Hữu Thọ vào bài phỏng vấn của mình và thật sự, họ đã tạo nên vẻ đẹp chính luận riêng biệt của từng tờ báo, của từng phong cách cá nhân, qua các bài viết hiện diện trong tập sách này: Nhân Dân, Lao động, Tuổi Trẻ, An ninh thế giới, Văn nghệ quân đội, Pháp Luật, Tiền Phong, Kinh doanh & Tiếp thị, Nhà báo & Công luận, Nông nghiệp Việt Nam, Đầu Tư, Đời sống & Pháp luật,...

Bởi vậy, tôi không ngạc nhiên khi talk show "Khi người ta trẻ" kênh VTV6 của Ban Thanh thiếu niên, Đài THVN, phát

sóng lần đầu vào 20h ngày 19 tháng 6 năm 2008, đã mời ông “xông đất”, thực hiện cuộc đối thoại tay đôi (thời lượng 90 phút) về nghề báo, giữa ông - 78 tuổi đời, hơn 50 năm tuổi nghề, 20 đầu sách - với nhà báo trẻ Vũ Nguyên - 27 tuổi, phóng viên báo Sài Gòn tiếp thị.

Là nhà báo chuyên nghiệp, Hữu Thọ biết chắc rằng nhà báo chỉ có thể đối thoại với xã hội bằng cách thông tin về những vấn đề thời sự “nóng”, đang được cả xã hội đương đại quan tâm, trần trụi nghĩ suy, tìm cách tháo gỡ

và Nhà nước về các vấn đề phát triển văn hoá, kinh tế, xã hội... của đất nước, đặc biệt trong thời điểm Việt Nam gia nhập WTO... Có lẽ vì thế, Hữu Thọ sẵn lòng nhận biệt danh “người hay cãi”, cũng là tên cuốn sách (tập hợp các bài báo của ông, 1987-1991, in tại Nhà xuất bản Sự Thật 1991, Nhà xuất bản Thanh Niên, 1999). Cũng không ngẫu nhiên, Hữu Thọ nằm lòng lời Bác Hồ căn dặn báo chí: “Mỗi chữ viết, mỗi lời nói phải thể hiện một tư tưởng, một ước ao của nhân dân”. Bởi vậy, càng không tình cờ mà ông lấy tín niệm cho nghề báo của mình, cái “di ngôn”

buồn chứ”...

Khi viết, Hữu Thọ luôn trần trụi giữa cái nhanh và cái đúng trong cái nghề mà ông gọi là “nghề bút mực đầy gian khổ” này. Ông tâm sự: “nhanh mà phải đúng”. Công chúng muốn có tin nhanh nhưng quan trọng là phải tin đúng”. Vì chỉ nhà báo luôn thông tin nhanh và đúng mới là nhà báo, một tờ báo luôn thông tin nhanh mà đúng mới trở thành tờ báo được công chúng tin cậy, vì trên sự đời này không ai muốn trở thành người bị lừa. “Tin cậy” luôn là sự đánh giá cao nhất của công chúng với một tờ báo, một nhà báo”.

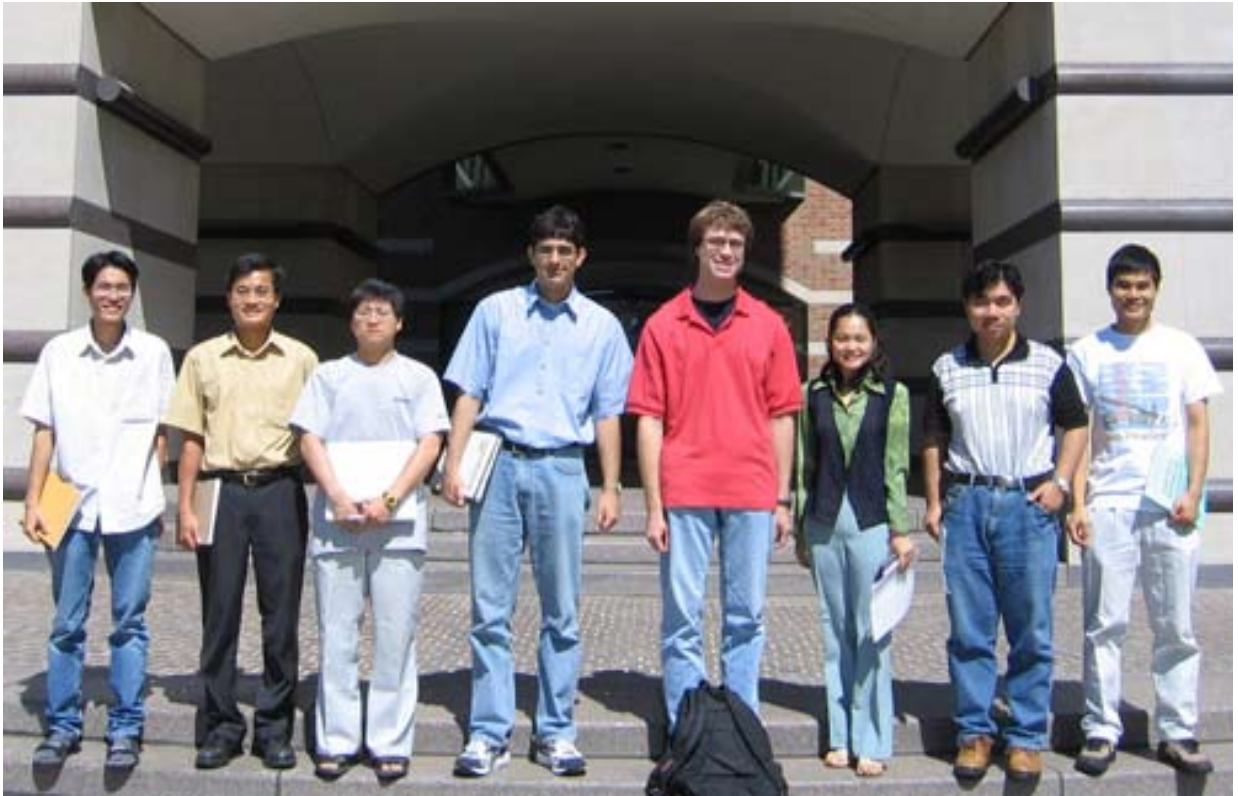

Thành công của các bài phỏng vấn trong cuốn sách này chính là thành công “kép”, mang ý nghĩa tích cực đối với sự vận hành guồng máy báo chí ở Việt Nam. Nó hiển thị tích cực cuộc chuyển giao và tiếp nối giữa quyết liệt của thế hệ nhà báo sau với một nhà báo lão thành. Có thể rút một kinh nghiệm hữu ích cho riêng loại bài này: Bài phỏng vấn, nhất là ở đẳng cấp cao, giữa nhà báo và nhà báo, nhất định phải mang tinh thần cốt lõi là đối thoại, về các vấn đề nóng, luôn đặt ra từ thực tiễn xã hội đương đại và đặt ra từ chính thực tiễn nóng bỏng của nghề báo ở Việt Nam.

để phát triển hài hoà, vững chắc, nhất là xã hội Việt Nam hiện đại, vốn xuất phát từ một xã hội nông nghiệp tiểu nông, mang đậm căn tính nông dân, đã và đang phải tiến đến một xã hội “công nghiệp hoá”, “hiện đại hoá”, “đô thị hoá”, với mục tiêu: dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng, dân chủ, văn minh... Ông tự nghiệm sinh rằng, muốn đối thoại với công chúng báo chí, trước hết nhà báo phải biết nghe, nhìn, phát hiện, chọn lọc và phản ánh thật nhanh nhạy những vấn đề xã hội, nảy sinh hàng ngày trong đời sống dân chúng. Nhưng muốn “biết” như thế, rất cần một điểm tựa nghề nghiệp đặc thù: “phải có mắt sáng, lòng trong, bút sắc”. Và hơn hết, phải xuất phát từ tinh thần dân chủ, phải thông tin vì quyền lợi dân chúng, phải đại diện cho công chúng báo chí, nhất là khi cần đối thoại với các vị lãnh đạo Đảng

sâu sắc của nhân vật lịch sử Đào Duy Từ: “Ước Tôi hay gián, Ước Chúa hay nghe” (Mong rằng bề tôi hay can gián, mong rằng những người lãnh đạo biết nghe). Vì vậy, càng không ngẫu nhiên khi cánh báo chí đặt tên các bài phỏng vấn Hữu Thọ trong cuốn sách này, đều xuất phát từ sự hiểu biết tính cách báo chí đặc biệt của Hữu Thọ: “Làm thế nào để nghe được tiếng nói thật của dân?”, “Ngăn chặn bệnh “chạy” phải bịt các cửa “chạy”!”, “Người tài phải biết tự bảo vệ mình”, “Không ai hội nhập bình đẳng với cái bóng của mình”, “Nông dân chưa được hưởng thụ bình đẳng những thành quả của đổi mới”, “Cần có tư duy mới và tầm nhìn xa trong vấn đề “tam nông”, “Không thờ dài trước tham nhũng”, “Báo chí là một thế lực cần được tôn trọng”, “Trong nghề buồn đừng đi

Độc Đối thoại, theo cách làm sách về một nhà báo qua các bài phỏng vấn hay, trên tinh thần đối thoại thâm thuý như thế, tôi có cảm giác được xem một trận cầu hay với vẻ đẹp hiện đại nhất của bóng đá tấn công. Khi gấp sách Đối thoại, tôi bỗng nhớ một câu Hữu Thọ nói nhẹ như không: “Có những lúc phải biết nhu, giữ thế, nhưng làm báo thì phải dẫn thân, mình có yêu cái sự kiện, nhân vật đó mười lần thì mới hi vọng làm độc giả yêu một lần”.

PGS.TS ĐỖ NGỌC MINH:

CƠ DUYÊN ĐẾN TỪ “ĐÀN CẦU GIÓ ĐÔNG”

LẦN ĐẦU TIÊN TÔI ĐƯỢC TIẾP XÚC VỚI PGS.TS ĐỖ NGỌC MINH KHI ANH CÓ MỘT BUỔI SEMINAR TẠI TRƯỜNG ĐH CÔNG NGHỆ - ĐHQGHN. VỚI SỰ SAY MÊ VÀ LÒNG NHIỆT HUYẾT, ANH KHÔNG NGỪNG CHIA SẺ NHỮNG KINH NGHIỆM CỦA BẢN THÂN CHO ĐỒNG NGHIỆP TRONG QUÁ TRÌNH LÀM TRỢ GIẢNG TẠI TRƯỜNG ĐH HÀNG ĐẦU CỦA MỸ - ILLINOIS RỒI TRỞ THÀNH GS ĐẠI HỌC NỔI TIẾNG TẠI ĐÂY. BUỔI TIẾP XÚC THỨ HAI CŨNG LÀ LÚC PGS.TS ĐỖ NGỌC MINH CHUẨN BỊ LÊN ĐƯỜNG TỚI THUNG LŨNG SILICON (BẮC CALIFORNIA - MỸ) ĐỂ HOÀN THÀNH CHƯƠNG TRÌNH 1 NĂM HOẠT ĐỘNG TRAO ĐỔI HỢP TÁC QUỐC TẾ.

PGS có thể chia sẻ đôi chút về quá trình tu nghiệp của mình?

Tôi sinh ra ở Thanh Hóa và học trường PTTH Lam Sơn. Từ nhỏ tôi thích học Toán, và càng lớn càng muốn học một ngành nào đó để sau này có thể giúp quê hương. Lúc này ngành Công nghệ thông tin mới ra, đó là một điều rất mới mẻ lại có thể áp dụng Toán vào đó. Năm lớp 12, tôi đạt giải Nhì Olympic Toán học quốc tế và đây chính là bàn đạp rất quan trọng cho

những bước đi sau này. Năm 1991, tôi học tại Trường ĐH Bách Khoa Hà Nội. Giữa năm sau, tôi nhận học bổng của AusAid và sang học 4 năm ĐH ngành Máy tính tại Australia. Đến năm thứ 4 ĐH, tôi tìm được một suất học bổng nghiên cứu sinh Học viện quốc gia kĩ thuật của Thụy Sĩ.

Trong thời gian học tập và nghiên cứu ở nước ngoài, PGS có gặp khó khăn gì không?

Khi sang Úc, tôi đã nghĩ Toán hay Lí, những môn học cơ bản này là phù phiếm, không cần thiết, chỉ cần biết lập trình hay tham gia vào dự án thôi, nhưng khi theo học tại Thụy Sĩ, được nghiên cứu sâu hơn tôi thấy kiến thức cơ bản đóng một vai trò rất quan trọng. Và sau này tiếp cận với nền giáo dục của Mỹ, tôi đã đúc kết lại rằng thay vì việc nhồi vào đầu rất nhiều kiến thức chúng ta nên kết hợp, xen kẽ giữa học và làm. Qua quá trình làm sẽ

kích thích ý muốn tìm hiểu, nâng cao, buộc bạn phải học, đào sâu thêm.

Thay đổi nhiều môi trường nhưng lại có thể thích ứng được rất nhanh có bí quyết nào vậy?

May mắn một phần là mình đã được tiếp xúc với nhiều bạn bè, đồng nghiệp giỏi và một phần là chính bản thân rất chủ động khi làm việc với đồng nghiệp và sinh viên ở nhiều ngành nghề khác nhau.

Nếu chỉ ngồi 1 chỗ thì anh chỉ có thể làm tốt một lĩnh vực của anh. Trong khi đó, một nhà nghiên cứu về công nghệ hiện nay lại cần hiểu biết về nhiều mảng khác nhau nữa. Chính bản thân tôi luôn luôn thích tìm hiểu thêm những cái lạ và mới. Làm việc với các cộng sự có lĩnh vực nghiên cứu khác với mình là cách mình có thể học hỏi thêm được nhiều điều. Anh không chỉ biết trong ngành hẹp của anh mà anh còn liên kết nhiều ngành khác nhau từ đó đưa ra nhiều ý tưởng hơn....

Và đặc biệt tính cách của mình cũng cần phải hòa đồng, cầu thị. Trong

quan niệm của mình về cộng sự, khi liên kết với nhau làm một công trình nghiên cứu, đừng đặt trong đầu mình phải chia thành quả như thế nào và kết quả đó có sự cạnh tranh không. Anh và cộng sự cần phải hiểu rằng cùng làm thì chiếc bánh sẽ to ra chứ không phải chia làm đôi, dĩ nhiên 1 + 1 sẽ lớn hơn 2 rất nhiều.

Hướng nghiên cứu chính của PGS hiện nay là gì?

Tôi đang nghiên cứu cùng một nhóm gồm 8 nghiên cứu sinh tại Mỹ. Nghiên cứu sinh cũ của tôi có 7 người đã hoàn thành PhD, họ rất tài năng, thậm chí có người đã là giáo sư của ĐH Harvard, hay có người dẫn đầu một nhóm nghiên cứu ở Intel. Nhóm của tôi nghiên cứu theo 3 hướng: biểu diễn thông tin về ảnh và video (công nghệ nén ảnh, video), tạo ra những thuật toán dựng và xử lý ảnh trong sinh học, và xây dựng hệ thống kết nối nhiều microphone và camera.

Lĩnh vực dựng và xử lý ảnh được coi là một trong 20 thành công lớn nhất của thế kỉ XX về kĩ thuật. Ví dụ kĩ thuật

dựng ảnh trong sinh học hướng tới trình độ cao có thể giúp chúng ta phát hiện ngay những tế bào có biểu hiện bệnh để ngăn ngừa kịp thời và có cách điều trị cụ thể trước khi chúng trở nên nguy hiểm.

Trong lĩnh vực biểu diễn thông tin về ảnh và video, nhóm nghiên cứu của chúng tôi phát minh ra một phép biến đổi mới và đặt tên là "conrtourlet". Công trình đã đạt giải thưởng của IEEE - Viện các kĩ sư điện, điện tử quốc tế (Institute of Electrical and Electronics Engineers) năm 2008. Hiện nay, nó trở nên phổ biến và được nhiều người sử dụng như nền tảng để phát triển các ứng dụng khác. Hiện dung Google Search có thể tìm được hơn 90000 trang web sử dụng "contourlet" và mỗi tháng có hàng trăm lượt download phần mềm của chúng tôi.

Có khó không để chọn cho mình một hướng nghiên cứu?

Khi trở thành Giáo sư trong trường ĐH ở Mỹ, bạn hoàn toàn tự do cho phép mình chọn hướng nghiên cứu và miễn là nó có giá trị và kết quả. Đầu

tiên, khi tôi tới ĐH Illinois, tôi đã đặt câu hỏi: "Phải làm thế nào để chọn cho mình được hướng nghiên cứu?". Lúc đó, rất may mắn là tôi đã được gặp GS. John Bardeen - người đã 2 lần đạt giải Nobel, và là Giáo sư cũ của khoa tôi.

GS. Bardeen đã cho rằng một hướng nghiên cứu tốt cần có 3 điều kiện: Một là lĩnh vực nghiên cứu giúp được gì cho xã hội? Hai là lĩnh vực đó, công nghệ có sẵn sàng tiếp nhận nó hay không? Chẳng hạn bạn có công trình mà 50 năm nữa mới có thể ứng dụng vì công nghệ hiện tại không thể đáp ứng thì đó là một khoảng thời gian quá xa. Cuối cùng là lĩnh vực nghiên cứu đó phải đòi hỏi trí tuệ cao, đáng để nghiên cứu.

Được biết PGS có một năm hoạt động trao đổi hợp tác quốc tế, lí do nào đã đưa PGS tới Trường ĐHCN?

Năm 2005, tôi đang tham dự Hội nghị những nhà khoa học trẻ được tổ chức ở Nha Trang, tại đây, tôi đã được tiếp xúc với GS.VS. Nguyễn Văn Hiệu. Đối với chúng tôi, GS.VS. Nguyễn Văn Hiệu được coi là một thần tượng để chúng tôi học tập và noi theo.

Khi được trò chuyện và nghe thầy giới thiệu Trường ĐHCN tại "Đàn cầu gió đông", tôi thấy đây là một môi trường tốt và đã hi vọng là sẽ có cơ hội được hợp tác tại đây.

Vậy tại Khoa Điện tử viễn thông PGS đã có những hoạt động cụ thể gì?

Tôi và các thầy trong trường có một số hợp tác, dự án nghiên cứu với nhau chủ yếu tạo điều kiện cho sinh viên, nghiên cứu sinh trong nước. Ví dụ như vấn đề về có các bài báo khoa học quốc tế, là điều mà sinh viên, nghiên cứu sinh của ta gặp rất nhiều khó khăn. Một bài báo được gửi đi từ một nước đang phát triển thì tại hội đồng nước ngoài sẽ không được đánh giá cao như những công trình đến từ châu Âu, các nước phát triển. Vì thế, các bài báo trong nước cần có sự liên kết với cộng sự nước ngoài nhằm thâm nhập vào các tạp chí nổi tiếng của thế giới. Nội lực kết hợp với ngoại lực để tạo ra các công trình được chứng nhận trên quốc tế. Hiện nay, các đồng nghiệp từ Trung Quốc, Ấn Độ cũng làm như vậy.

Thông qua quá trình làm việc tại đây, PGS có lời khuyên nào dành cho đồng

nh nghiệp cũng như sinh viên?

Tôi nghĩ giáo dục ĐH ở Việt Nam cần chuyển đổi mục tiêu học chỉ để biết (bằng việc tập trung trang bị kiến thức cho sinh viên trên lớp học) sang thành học để biết và làm. Để đạt được điều đó thì chương trình học phải tăng thêm nhiều các bài tập, bài thí nghiệm, dự án để sinh viên thường xuyên phải tự làm, tìm tòi và sau đó được kiểm chứng chặt chẽ bởi các trợ giảng. Sinh viên học không chỉ ghi nhớ kiến thức, mà còn phải tự xây dựng lên kiến thức và kinh nghiệm của mình qua các việc làm cụ thể trên. Giảng viên ĐH không chỉ biết kiến thức trong sách vở, mà phải có kinh nghiệm làm việc thực tế trong công nghiệp hoặc nghiên cứu. Chúng ta có thể mạnh dạn mời những người đang làm trong công nghiệp làm giáo sư thỉnh giảng.

Xin cảm ơn Giáo sư!

VIỆT NGA (thực hiện)

Gương mặt Cựu sinh viên ĐHQGHN

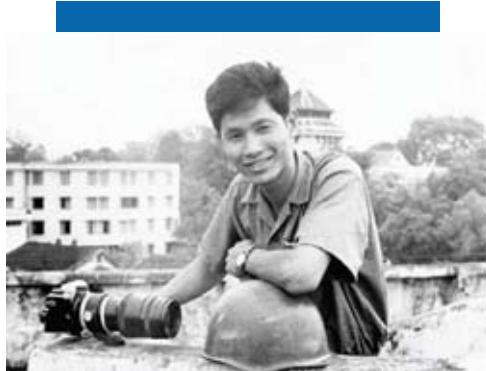
MỘT KÍ ỨC CHIẾN TRANH ĐẬM CHẤT SỬ THI

Nhân dịp kỉ niệm lần thứ 65 Cách mạng tháng Tám và Quốc khánh 2/9, nghệ sĩ nhiếp ảnh Chu Chí Thành, nguyên Chủ tịch Hội nghệ sĩ nhiếp ảnh Việt Nam, nguyên phóng viên chiến tranh của Thông tấn xã Việt Nam, nguyên sinh viên khoa Văn (khóa 8, 1963-1967), Trường Đại học Tổng hợp Hà Nội cho ra đời ấn phẩm Kí ức chiến tranh (Nhà xuất bản Thông tấn ấn hành) chứa trên 200 bức ảnh đặc tả khí thế hào hùng của quân và dân ta ở miền Bắc giáng trả cuộc chiến tranh phá hoại mà giặc Mỹ tiến hành bằng không quân và hải quân cách đây gần nửa thế kỉ.

Ấn phẩm có 8 phần: Tuyển lửa Khu Bốn, Hà Nội - Hải Phòng 12 ngày đêm, Đường ra tiền tuyến, Bạn bè quốc tế, Hạnh phúc cả hai phía (sau Hiệp định Paris), Ngày đầu hồi sinh, Thủ tướng Phạm Văn Đồng, Phóng viên thời chiến.

Trước khi ấn phẩm ra đời, phần nhiều những bức ảnh trong đó đã được trưng bày tại Bảo tàng Cách mạng Việt Nam ở Hà Nội, Bảo tàng Chứng tích chiến tranh ở Thành phố Hồ Chí Minh và nhiều tỉnh, thành phố khác.

Bà Huỳnh Ngọc Vân, Giám đốc Bảo tàng Chứng tích chiến tranh Thành phố Hồ Chí Minh cho biết: "Trong những năm qua, Bảo tàng Chứng tích chiến tranh đã trưng bày nhiều tác phẩm ảnh nói lên sự tàn khốc của chiến tranh từ vĩ tuyến 17 trở vào. Nay trưng bày những tác phẩm ảnh về thời chiến từ vĩ tuyến 17 trở ra, với chủ đề "Miền Bắc chia lửa với miền Nam" nên rất cuốn hút người xem. Có thể nói, ít có bộ ảnh nào được sử dụng nhiều và trưng bày lâu như bộ ảnh của nhà nhiếp ảnh Chu Chí Thành". Bà còn nêu sự cần thiết tập hợp những tấm ảnh đã được trưng bày vào một ấn phẩm để quảng bá rộng rãi hơn, đáp ứng sự mong đợi của nhiều bạn đọc trong nước và nước ngoài.

Khi ấn phẩm ra đời, ông Hữu Thịnh - Chủ tịch Hội Nhà văn Việt Nam - có lời giới thiệu: "Tôi kính trọng sự thành thực của một nghệ sĩ bậc thầy khi đặt vấn đề về mối quan hệ giữa nghệ thuật và tuyên truyền. Hơn nửa thế kỉ trôi qua, cuộc sống đã giúp ta tìm thấy bao nhiêu lời đáp. Và hôm nay, trước mắt tôi lại có thêm một lời đáp nữa, đó là tập sách ảnh Kí ức chiến tranh của tác giả Chu Chí Thành, một lời đáp sống động và thuyết phục. Người ta có thể tìm thấy ở đây câu trả lời cho biết bao vấn đề lí luận, nào là nghệ thuật và tuyên truyền, thời sự và tính vĩnh cửu, nào là hiện thực và sáng tạo, hơn nữa là chỗ đứng và thế giới tâm hồn của người nghệ sĩ".

Còn tôi, với tư cách là đồng môn Đại học Tổng hợp Hà Nội và đồng nghiệp của tác giả, xin nêu hai nét cảm xúc:

Thứ nhất: tác giả xoáy sâu vào chủ đề: "Muốn đánh thắng kẻ thù phải nhìn thẳng vào mặt chúng". Ngay đầu tác phẩm, Chu Chí Thành thể hiện điều kinh điển này qua bức ảnh đặc tả những đôi mắt tinh tường của các chiến sĩ pháo cao xạ đang dõi theo máy bay Mỹ. Giới thiệu bức ảnh này, anh viết: "Lần đầu tiên gặp trận địa ngay Cầu Cắm, Nghệ An, tháng 4/1968. Trận đánh diễn ra vô cùng ác liệt. Những chiến sĩ ngẩng đầu nhằm thẳng máy bay địch mà bắn đã giúp tôi cảm máy vững vàng. Từ ảnh suy ra: Làm bất cứ việc gì, chúng

ta đều phải nhận diện được nó. Trong chiến đấu điều này càng quan trọng. Phải thấy rõ kẻ thù đủ mọi phía, từ âm mưu đến hành động, từ cái đã lộ rõ đến cái còn ẩn chứa bên trong hay bị lẫn khuất đằng sau. Có vậy, chúng ta mới "đánh trăm trận trăm thắng". Nghệ sĩ - chiến sĩ Chu Chí Thành thấm nhuần điều "kinh điển" này ngay từ buổi đầu cầm máy ảnh, ném tạo được Kí ức chiến tranh có giá trị cho cả hôm nay và mai sau.

Thứ hai: tác giả minh họa khá đậm nét công thức "hậu phương quyết định chiến trường". Hậu phương của tác giả là cha mẹ, vợ con, người thân ở quê nhà đang dõi theo và cổ vũ mình vượt qua bom đạn ác liệt, hoàn thành tốt nhiệm vụ. Hậu phương của tác giả còn là sự tiếp sức của bạn bè cùng trang lứa và chí hướng. Trong đó, hai đơn vị được nhắc đến nhiều nhất là Trường Đại học Tổng hợp Hà Nội và Thông tấn xã Việt Nam. Những tấm ảnh thời sự cách đây trên dưới bốn chục năm ấy giúp tôi nhìn thấy và nhớ đến các đồng môn văn học của mình đã thể hiện ý nguyện cao cả là tạm xếp bút nghiên ra chiến trường đương đầu với kẻ thù tại những mặt trận ác liệt nhất từ bắc đến nam, như Đinh Dệ, Vũ Mai, Phan Văn Kính, Đoàn Tử Diễm, Ngô Thế Oanh, Dương Đức Quảng, Trương Đức Anh, Phan Cung Việt, Lại Văn Thanh, Hoàng Sĩ Ngọc, Thu Hoài, Hoàng Chu, Hoàng Chung...

Việc Chu Chí Thành cho ra đời Kí ức chiến tranh đậm chất sử thi, đúng vào dịp kỉ niệm Cách mạng tháng Tám và Quốc khánh 2/9 là một điều có ý nghĩa. Đây còn là món quà cựu sinh viên trường Đại học Tổng hợp Hà Nội kính dâng các thầy các cô và thân tặng đồng môn cũ và mới.

DƯƠNG QUANG MINH

PHÁT TRIỂN KHOA HỌC CƠ BẢN VÌ QUỐC KẾ DÂN SINH

GS.VS NGUYỄN VĂN HIỆU

NGAY SAU KHI ỦY BAN KHOA HỌC NHÀ NƯỚC DO PHÓ THỦ TƯỚNG TRƯỜNG CHINH LÀM CHỦ NHIỆM ĐƯỢC THÀNH LẬP, ỦY BAN ĐÃ QUYẾT ĐỊNH TẬP TRUNG PHÁT TRIỂN KHOA HỌC CƠ BẢN (KHOA HỌC TỰ NHIÊN). SỰ KIỆN NÀY CÓ THỂ XEM LÀ SỰ KHỞI ĐẦU CỦA MỘT THỜI KÌ MỚI PHÁT TRIỂN KHOA HỌC TỰ NHIÊN Ở VIỆT NAM CÙNG VỚI CÁC LĨNH VỰC KHOA HỌC VÀ KỸ THUẬT KHÁC.

XÁC ĐỊNH NGHIÊN CỨU CƠ BẢN LÀ NỀN TẢNG

Nhà nước đã quan tâm đến nghiên cứu cơ bản (NCCB) ngay từ thời kì kháng chiến chống Pháp. Năm 1949, tại phiên họp của Hội đồng Giáo dục đặc biệt do Phó Thủ tướng Phạm Văn Đồng làm Chủ tịch, trong biên bản phiên họp có đoạn "Phát triển các ngành khoa học" với nội dung: "Sự nghiên cứu khoa học cần được khuyến khích, các nhà khảo cứu cần được đặc biệt nâng đỡ. Có như thế, nền Đại học mới có cơ phát triển". Trong báo cáo tổng kết năm học 1949 và kế hoạch năm học 1950 do Bộ trưởng Bộ Giáo dục Nguyễn Văn Huyên kí có viết: "Đặt các cơ sở cho Viện Khoa học Việt Nam".

Những thập niên 50, 60, 70 của thế kỷ XX là thời kì thăng hoa của giáo dục đại học và khoa học Việt Nam. Dù đang chiến tranh và gặp những khó khăn to lớn về kinh tế, Đảng và Chính phủ Việt Nam vẫn đặc biệt quan tâm đến phát triển giáo dục khoa học, mở hàng loạt trường đại học để đào tạo cán bộ có trình độ cao ở ngay trong nước, đồng thời cử hàng chục ngàn thanh niên ưu tú đi đào tạo ở nước ngoài. Những học sinh xuất sắc nhất đã theo học các ngành KHCB. Nhờ vậy, chỉ trong một thời gian rất ngắn, từ con số không, Việt Nam đã có một lực lượng gồm hàng trăm tiến sĩ khoa học, hàng ngàn tiến sĩ về các ngành KHCB. Ở một vài lĩnh vực KHCB, cán bộ Việt Nam đã đạt tới trình độ quốc tế. Một số hội nghị, hội thảo quốc tế đã được tổ chức tại Việt Nam và do các nhà khoa học Việt Nam chủ trì đã rất thành công.

Năm 1975, Chính phủ ban hành Nghị định thành lập Viện Khoa học Việt Nam, với chức năng chủ yếu là cơ quan nghiên cứu KHCB và ứng dụng những thành tựu khoa học

hiện đại thúc đẩy phát triển kĩ thuật và phục vụ phát triển kinh tế xã hội.

Việc ra đời của Chương trình NCCB những năm 1990-1996 và Hội đồng Khoa học tự nhiên từ 1996 đến nay với kinh phí ngày một tăng có một ý nghĩa đặc biệt quan trọng, giúp chặn đứng được tình trạng suy thoái của các ngành KHCB ở nước ta và làm các lĩnh vực khoa học này phát triển mạnh mẽ.

Chương trình NCCB đã thúc đẩy sự phát triển tất cả các lĩnh vực khoa học tự nhiên. So với thời kì chưa có chương trình NCCB, sự phân bố tiềm lực khoa học cơ bản ở nước ta đã có sự thay đổi rõ rệt. Nhiều trường đại học đã trở thành những đơn vị nghiên cứu cơ bản có thành tích xuất sắc.

Vừa qua Nhà nước đã thành lập Quỹ phát triển khoa học công nghệ quốc gia. Phương thức hoạt động của Quỹ nhằm khuyến khích nghiên cứu cơ bản là một giải pháp rất tốt, chắc chắn sẽ thúc đẩy việc tăng nhanh số bài báo của các tác giả Việt Nam trên các tạp chí khoa học quốc tế có uy tín.

NGHIÊN CỨU CƠ BẢN GÓP PHẦN PHÁT TRIỂN KINH TẾ - XÃ HỘI

Nghiên cứu cơ bản có ý nghĩa đặc biệt quan trọng đối với sự phát triển, mở mang trí tuệ cho mỗi con người và toàn xã hội. Đồng thời nó là nền tảng cho sự phát triển khoa học và công nghệ - lực lượng trực tiếp thúc đẩy phát triển sản xuất. Nhận thức rõ điều này, Đảng và Nhà nước đã quan tâm đầu tư nhằm đẩy mạnh hoạt động này và chúng ta đã đạt được những kết quả đáng khích lệ.

Phát triển KHCB giúp Việt Nam giải quyết những vấn đề khoa học - công nghệ mà chúng ta không thể tìm được lời giải từ nước ngoài và phải tự nghiên cứu để giải quyết. Khi miền Nam mới được giải phóng, Tổ chức lương thực và nông nghiệp thế giới FAO của Liên Hiệp quốc đã cử chuyên gia nông nghiệp đến giúp chúng ta mở rộng diện tích trồng lúa ở Đồng Tháp Mười. Sau một thời gian nghiên

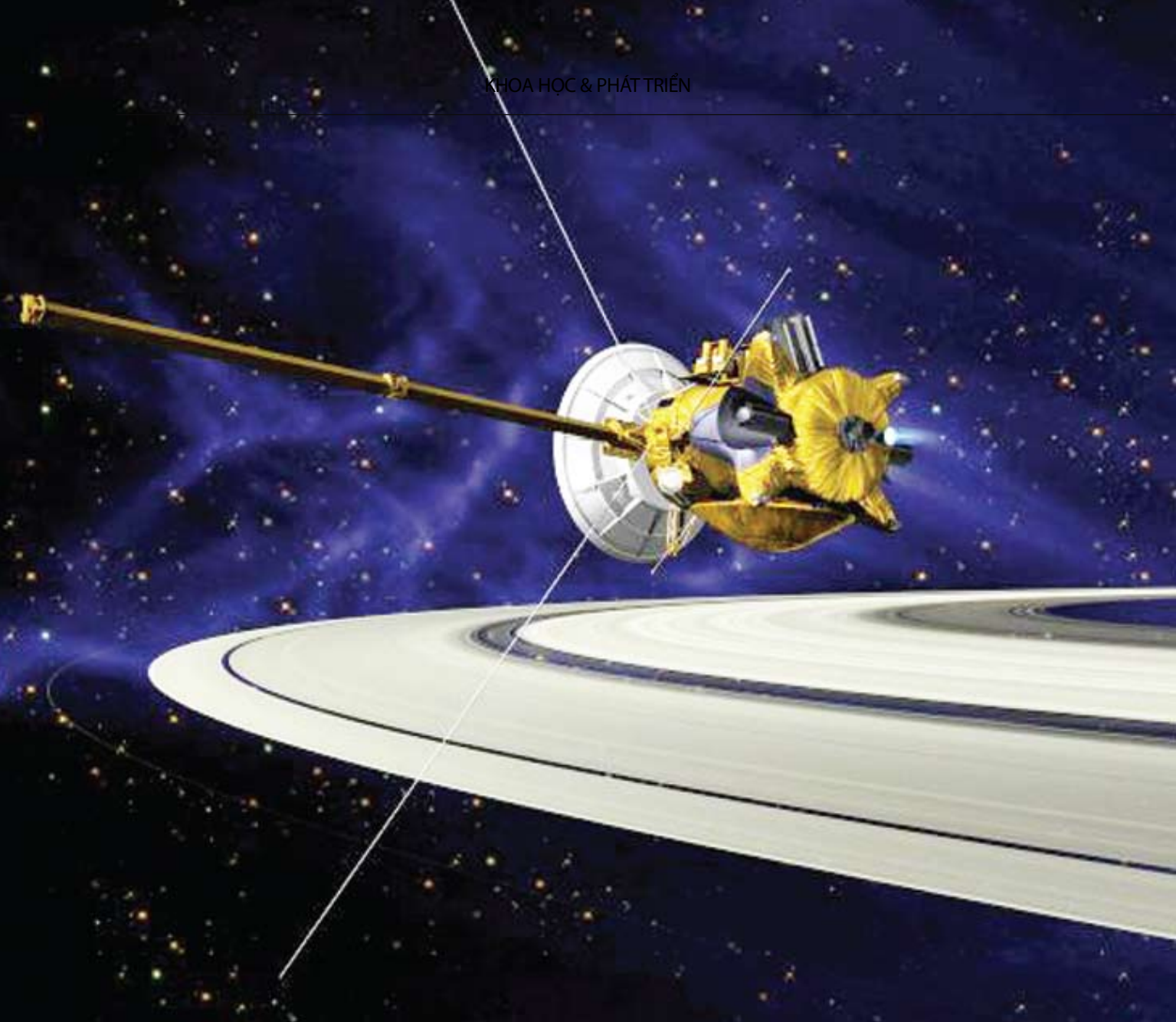
NGHIÊN CỨU CƠ BẢN CÓ Ý NGHĨA ĐẶC BIỆT QUAN TRỌNG ĐỐI VỚI SỰ PHÁT TRIỂN, MỞ MANG TRÍ TUỆ CHO MỖI CON NGƯỜI VÀ TOÀN XÃ HỘI. ĐỒNG THỜI NÓ LÀ NỀN TẢNG CHO SỰ PHÁT TRIỂN KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ - LỰC LƯỢNG TRỰC TIẾP THỨC ĐẨY PHÁT TRIỂN SẢN XUẤT.

cứu, chuyên gia FAO đã khuyến cáo là không thể trồng lúa ở Đồng Tháp Mười. Sau đó, Chính phủ đã huy động nhiều ngành khoa học trong nước phối hợp nghiên cứu để tự tìm ra giải pháp, kết quả là ngày nay Đồng Tháp Mười trở thành một vùng sản xuất nhiều triệu tấn lúa trong một năm. Không nghiên cứu khoa học làm sao có được thắng lợi đó. Nghiên cứu cơ bản, không phải là để cạnh tranh với nước ngoài về khoa học mà chính là vì

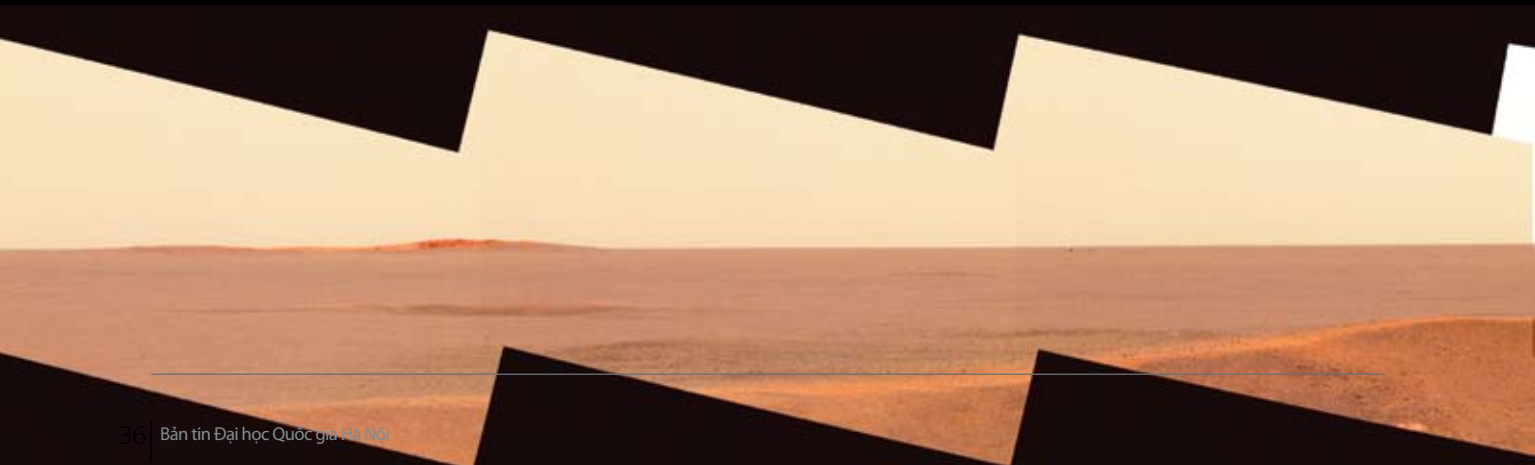
quốc kế dân sinh.

Đồng thời với việc góp phần phát triển trí tuệ Việt Nam, việc NCCB về khoa học tự nhiên ở nước ta còn nhằm mục tiêu tăng cường nội lực để tiếp thu và làm chủ những công nghệ mới, nắm bắt những thành tựu mới của khoa học và áp dụng có hiệu quả ở Việt Nam, tiến tới sáng tạo ra công nghệ mới giống như các nước mới trở thành nước phát triển ở châu Á. Nhận thức được điều rất cần thiết đó, vừa qua Bộ Khoa học và Công nghệ đã quyết định tổ chức thực hiện thí điểm một số đề tài NCCB định hướng ứng dụng, mỗi đề tài đó do một tập thể khoa học mạnh thực hiện. Ngoài việc đòi hỏi các đề tài phải được thực hiện với chất lượng cao, kết quả phải được công bố trên các tạp chí khoa học quốc tế có uy tín, các đề tài còn hướng tới việc tạo ra các sản phẩm mới nhằm đáp ứng một số nhu cầu cấp bách của sự phát triển kinh tế và đời sống. Tôi tin tưởng rằng sau một thời gian thí điểm, việc tổ chức thực hiện các đề tài NCCB định hướng ứng dụng sẽ đi vào nề nếp ổn định, tiếp theo đó việc tổ chức và quản lí NCCB về khoa học tự nhiên sẽ ngày càng hoàn thiện, nhằm tiến tới xây dựng thành công nền khoa học hiện đại Việt Nam gắn kết mật thiết với sự phát triển kinh tế - xã hội của đất nước.

NHỮNG ANH HÙNG VÔ TRI VÔ GIÁC

NGƯỜI NGA, NGƯỜI MỸ TÔN VINH NHỮNG NHÀ DU HÀNH VŨ TRỤ ĐẦU TIÊN CỦA HỌ NHƯ NHỮNG ANH HÙNG DÂN TỘC. NHƯNG PHẢI THÀNH THẬT NÓI RẰNG NHỮNG NGƯỜI ANH HÙNG THỰC SỰ TRONG NGHIÊN CỨU KHÔNG BẰNG XƯƠNG BẰNG THỊT MÀ BẰNG KIM LOẠI VÀ SILIZIUM: NHỮNG TÀU THĂM DÒ KHÔNG NGƯỜI LÁI ĐÃ ĐẠT ĐƯỢC NHỮNG THÀNH TỰU TO LỚN NHẤT TRONG NGHIÊN CỨU KHOA HỌC.

NHỮNG BƯỚC CHÂN CỦA NGƯỜI KHỔNG LỒ

Đặt được bàn chân lên Mặt Trăng là một chuyện. Sục sạo, bới tung lớp bụi mầu đỏ trên sao Hoả hay dùng kính viễn vọng trên Trái Đất để quan sát vũ trụ bao la, sâu thẳm lại là chuyện khác. Kể từ khi con người vươn lên vũ trụ đã có một số nhà nghiên cứu phê phán các chuyến bay lên vũ trụ có người lái, họ coi đây chỉ là những công trình mang tính phô trương nhưng vô cùng tốn kém và chỉ mang lại rất ít những thành tựu khoa học. Những chỉ trích, phê phán này đúng đến đâu có thể được chứng minh qua lịch sử phát triển của cơ quan nghiên cứu vũ trụ NASA của Mỹ. Những phát kiến thực sự táo bạo, lớn lao nhất không phải do các nhà du hành vũ trụ mà do một số tàu thăm dò không người lái mang lại.

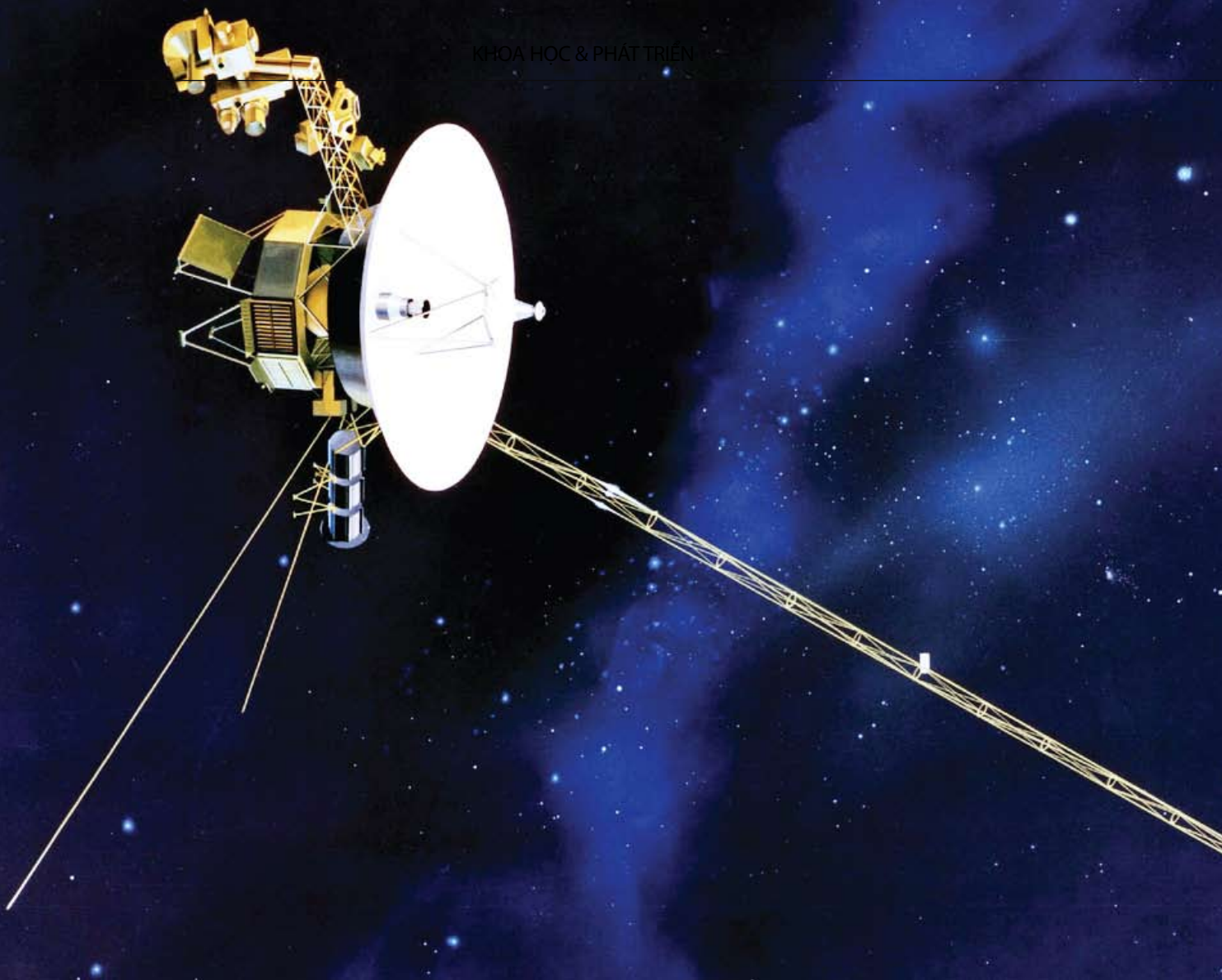
Các hoạt động, bắt đầu từ chương trình - "Mariner" và "Viking" cho đến "Hubble", "Cassini-Huygens" và tàu thăm dò sao Hoả "Spirit" cũng như "Opportunity" được đánh giá là những thành công lớn nhất của NASA. Hai tàu thăm dò "Voyager" được phóng lên vũ trụ từ năm 1977 cho đến nay vẫn liên tục bắt tín hiệu về Trái Đất. Gần đây nhất "Voyager 2" báo cáo đã đến sát ranh giới của Hệ

Mặt Trời.

Nếu không có các tàu thăm dò không gian thì nhân loại không thể có bức tranh về những hành tinh trong Hệ Mặt Trời như ngày nay. Các nhà thiên văn học thời trung cổ đã biết về những cái vòng xung quanh sao Thổ. Nhưng nhờ có các tàu thăm dò "Pioneer 11" (1979), "Voyager" (1980/81) và "Cassini-Huygens" (2004) chúng ta mới có được các bức ảnh có độ phân giải cao như hiện nay.

Với sứ mạng "Cassini-Huygens" kỷ nguyên nghiên cứu các hành tinh đã bước sang một trang mới, các tàu thăm dò không chỉ còn đơn thuần chụp ảnh mà cũng hạ cánh trên những hành tinh xa lạ. Các nhà nghiên cứu của NASA đặc biệt quan tâm tới sao Hỏa. Một loạt chương trình robot được thực hiện thông qua Jet Propulsion Laboratory (JPL) thuộc NASA ở Pasadena (Kalifornia), qua các chương trình này các kỹ sư Mỹ muốn chứng minh khả năng to lớn của robot. Hai tàu thăm dò "Viking" đã được thực hiện đầu những năm 70 từ thế kỉ XX, sau đó đến "Mars Pathfinder" (1996) và tiếp theo là hai vệ tinh "Mars Pathfinder" (1999) và "Mars Reconnaissance Orbiter" (2006). Hai tàu đổ bộ của NASA là "Spirit" và "Opportunity", hạ cánh trên hành tinh

Đỏ từ năm 2004 và đang tiếp tục làm việc cho đến ngày nay hiện là một đỉnh cao trong sự nghiệp nghiên cứu sao Hỏa. Các thiết bị này đang tiến hành nhiều cuộc đào bới để tìm kiếm sự sống. Tuy nhiên, cho đến nay, "Opportunity" mới phát hiện được bằng chứng sao Hỏa từng có nước. Sau khi hạ cánh xuống Mặt Trăng, NASA nghĩ ngay đến một dự án mới: Lên kế hoạch và xây dựng một loại tàu vũ trụ có thể sử dụng nhiều lần. Nhờ tàu con thoi chi phí vận chuyển sẽ giảm đáng kể do đó các chuyến bay lên vũ trụ sẽ trở thành chuyện bình thường. Người ta trừ tính chi phí vận chuyển một kilôgam hết khoảng 200 USD. Nhưng chỉ ít lâu sau người ta đã nhận thấy các chuyến bay lên vũ trụ tốn kém hơn nhiều so với dự tính. Tàu vũ trụ tiếp tục chỉ dùng để vận chuyển vệ tinh theo yêu cầu của nhà nước và chủ yếu phục vụ công tác nghiên cứu.

Nhưng một thảm họa đã xảy ra hôm 28/1/ 1986, chỉ một phút sau khi xuất phát tàu vũ trụ "Challenger" bị nổ tung làm 7 nhà du hành vũ trụ bị thiệt mạng.

BƯỚC NGOẶT CHÍNH TRỊ

Sau khi khối Đông Âu sụp đổ tàu Shuttle hướng tới một mục tiêu mới là tàu vũ trụ "Mir" của Nga. Từ năm 1995 đến 1998 đã có tới 9 lần tàu vũ trụ của Mỹ tiếp cận với "Mir". Người Mỹ và người Nga hợp tác cùng phát triển các Shuttle - Docking - Modul. Đây là thời kì mà hai bên thăm dò, tìm hiểu lẫn nhau : trong khi người Nga được lên Space Shuttle tham quan, xem xét thì người Mỹ cũng ít nhiều được đi lại, nhòm ngó khá thoải mái trong tàu vũ trụ "Mir".

Giới lãnh đạo NASA ngày càng nhận thức được rằng việc thiết kế, chế tạo loại tên lửa lên Mặt Trăng khó hơn so với những gì cho đến nay người ta

tưởng. Một tài liệu lưu hành nội bộ để cập đến khả năng chương trình "Ares" bị trì hoãn. Tên lửa khổng lồ "Ares V" có nhiệm vụ đưa bốn nhà du hành vũ trụ, một thiết bị hạ cánh và một số loại máy móc dụng cụ khác lên vũ trụ. Tóm lại loại tên lửa này phải đưa 71 tấn trọng lượng hữu ích lên Mặt Trăng và sau này có thể lên cả sao Hỏa.

Cái khó là ở chỗ giữa giai đoạn chấm dứt chương trình - Shuttle và giai đoạn thiết kế, chế tạo loại tên lửa mới người Mỹ nhiều năm liền không có phương tiện riêng để lên vũ trụ mà phụ thuộc vào người Nga. Trong khi đó người Nga lại muốn duy trì địa vị độc quyền của mình đối với tàu "Sojus" để thả sức gặt hái về mặt tài chính.

Mặc dù thời gian gần đây đã có một số sửa đổi đối với tên lửa "Ares" nhưng không phải tất cả các nhà kỹ thuật của NASA hài lòng với loại tên lửa này. Hiện tại có một nhóm chuyên gia

đang nghiên cứu về một modell thay thế mang tên "Jupiter", loại tên lửa này có độ an toàn cao hơn , dễ chế tạo hơn và nhất là chi phí sản xuất thấp hơn nhiều.

Chi phí cho dự án lên Mặt Trăng vô cùng tốn kém. Theo tính toán của Kiểm toán Hoa Kỳ thì chi phí lên đến 230 tỉ Euro trong vòng 20 năm. Vì vậy, các đối tác trong dự án ISS lo sợ rằng người Mỹ khi cho trạm vũ trụ hoạt động sẽ cắt xén được chi phí, khác với điều mà cho đến nay họ vẫn công bố. Theo thông báo của NASA thì cho đến nay người ta đã chi 7 tỉ USD cho việc phát triển "Ares". NASA cũng đã cho nghiên cứu loại trang phục mới dành cho các nhà du hành vũ trụ lên Mặt Trăng và sao Hỏa.

Mặc dù phải chi những khoản tiền vô cùng to lớn nhưng NASA vẫn phải

tính đến khả năng rơi vào tình trạng bẽ bàng, về mặt thông tin, tuyên truyền: Ông Griffin, Giám đốc NASA nhiều lần tuyên bố, ông ta có thể tưởng tượng, Trung Quốc có thể đưa người lên Mặt Trăng trước Mỹ. Ông ta nói, Trung Quốc nắm được công nghệ để thực hiện điều đó.

Nhà cựu du hành vũ trụ Buzz Aldrin cũng từng cảnh báo, Trung Quốc có thể cho Mỹ ăn quả lừa khi người Mỹ quay trở lại Mặt Trăng - mặc dù cho đến nay Bắc Kinh luôn lớn tiếng tuyên bố, họ không quan tâm đến cuộc chạy đua này. Giới lãnh đạo NASA lại rất thích thú đối với tham vọng của Trung Quốc, bởi nó có thể tạo áp lực đối với Mỹ.

Bên cạnh các quốc gia đang vươn lên trên con đường bay lên vũ trụ như Ấn Độ và Trung Quốc thì châu Âu cũng

đang lên kế hoạch lại đưa những tàu vận tải của mình vào hoạt động. Trong khi đó người Nga lại xây dựng kế hoạch lên vũ trụ không nhằm mục đích nghiên cứu khoa học mà nhằm thỏa mãn những ham muốn của các đại gia rừng rinh tiền bạc.

VON HOLGER DAMBECK
- CHRISTOPH SEIDLER

CHUYỂN GIAO CÔNG NGHỆ TRONG GIÁO DỤC ĐẠI HỌC

MÔ HÌNH CHUYỂN GIAO CÔNG NGHỆ

Theo kinh nghiệm của nhiều nước phát triển, trong quá trình hội nhập, việc nâng cao chất lượng và sức cạnh tranh của nền kinh tế thông qua các hoạt động chuyển giao công nghệ (CGCN) có vai trò rất quan trọng. Tại các trường đại học nghiên cứu trên thế giới, CGCN ngày càng đóng vai trò quan trọng trong hoạt động của trường. Các nghiên cứu khoa học do trường đại học thực hiện có vai trò to lớn và tác động tích cực đến nền kinh tế của mỗi quốc gia thông qua

việc chuyển giao tri thức, tiến bộ kỹ thuật vào sản xuất và chuyển giao các quyền sở hữu trí tuệ (SHTT) từ trường đại học sang các khu vực kinh tế khác, đặc biệt là khu vực kinh tế tư nhân.

Tại các nước phát triển, việc bảo hộ kịp thời quyền SHTT đối với các kết quả nghiên cứu khoa học gần như đã trở thành một tập quán trong hoạt động KH-CN. Kinh nghiệm các nước cho thấy, nguồn cung cấp sáng chế từ các trường đại học là vô cùng to lớn. Ở góc độ kinh doanh, các tổ chức có nhiều giao dịch thương mại liên quan đến quyền SHTT như trường đại học,

viện nghiên cứu, doanh nghiệp đều có bộ phận chức năng quản lý việc khai thác các quyền này. Cụ thể, các văn phòng CGCN có thể cung cấp cho các nhà nghiên cứu sự trợ giúp cần thiết để theo đuổi việc tiến hành thương mại hóa các sáng chế. Do vậy, đã hình thành một tổ chức có tên gọi "Văn phòng li-xăng/ chuyển giao công nghệ" (TLO) có mô hình chung như sau:

Một số nước trong khu vực Đông Nam Á như Indonesia đã đi đầu trong việc thiết lập cơ quan quản lý SHTT trong các trường đại học. Cơ quan này sẵn

sàng cung cấp các dịch vụ và hỗ trợ các nhà khoa học trong việc chuyển giao quyền SHCN, quản lý tài sản trí tuệ, làm nhiệm vụ tư vấn hướng dẫn tra cứu thông tin sáng chế và các chức năng khác với mục tiêu thúc đẩy phát triển nền kinh tế quốc dân dựa trên tri thức.

Tại Singapore, hầu hết các trường đại học đã thành lập các văn phòng li-xăng và hoạt động rất hiệu quả. Các văn phòng này đã nhận được rất nhiều hỗ trợ của Chính phủ. Cơ quan SHTT Singapore (IPOS) cũng đã hỗ trợ các trường đại học trong nước qua việc cung cấp những dịch vụ phụ trợ như xác định các lĩnh vực công nghệ chiến lược, nghiên cứu công nghệ và thị trường, lập bản đồ và tra cứu thông tin sáng chế, quản trị SHTT, lập bản đồ lưu thông công nghệ và sản phẩm cũng như đánh giá tiềm năng thương mại hóa công nghệ và thị trường. IPOS ngày nay còn có một vai trò nữa là hỗ trợ các văn phòng này hoạt động như những trung tâm thông tin công nghệ. Nhờ những nỗ lực và chính sách đúng đắn như vậy, Indonesia và Singapore đã vươn lên vị trí như những ngôi sao mới về công nghệ và kinh tế ở châu Á.

Tại Mỹ, hiện nay thì gần như mỗi trường đại học kỹ thuật đều có một văn phòng li-xăng/chuyển giao công nghệ để thực thi việc đăng ký quyền SHTT, quản lý tài sản trí tuệ và CGCN từ trường đại học đến doanh nghiệp. Hơn thế, Hoa Kỳ đã thành lập Hiệp hội Quản lý Công nghệ của các trường đại học (AUTM). TLO tại Mỹ còn hỗ trợ trong việc xây dựng lộ trình CGCN, từ nghiên cứu đến triển khai ra thị trường. Theo kinh nghiệm của TLO, Học viện Công nghệ Massachusetts (MIT) cho thấy họ còn tập trung vào việc tạo động lực cho các công ty để nhận li xăng và khai thác công nghệ của MIT hơn là việc tạo lợi nhuận trực tiếp từ việc cấp li xăng. Các công ty mới thành lập, các doanh nghiệp vừa và nhỏ - nơi ít có điều kiện đầu tư cho nghiên cứu và phát triển và đang cần thu hút vốn đầu tư là địa chỉ hướng tới

của MIT.

SỰ CHẬM TRỄ KHÓ HIỂU

Hiện nay, hầu hết các trường đại học, nhất là các trường đại học kỹ thuật, công nghệ ở Việt Nam đều chưa có cơ quan chuyên trách về CGCN và SHTT, chứ chưa nói đến mô hình TLO như tại một số trường đại học ở các nước phát triển. Điều đáng nói ở đây là các đại học lớn nhất cả nước như ĐHQGHN và ĐHQGTPHCM cũng chưa có một cơ quan chuyên trách theo mô hình TLO. Vì vậy, các nhà nghiên cứu, nhà khoa học có giải pháp kỹ thuật hoặc sáng chế rất lúng túng khi phải thực hiện các thủ tục đăng ký bảo hộ độc quyền các sản phẩm khoa học của mình nhất là khâu chuẩn bị đơn và

nộp đơn cho Cục Sở hữu trí tuệ. Các nhà khoa học vốn không hiểu tường tận các bước đăng ký, các văn bản quy phạm pháp luật về SHTT, nay lại thiếu bộ phận tư vấn thì việc đăng ký thành công là rất khó khăn. Có thể thấy rằng việc thành lập một cơ quan kiểu TLO trong trường đại học tại Việt Nam lại càng trở nên cần thiết khi việc thúc đẩy các hoạt động bảo hộ quyền SHTT trong nghiên cứu khoa học và phát triển công nghệ tại Việt Nam, dù được xúc tiến nhanh hay chậm sẽ vẫn là một xu thế tất yếu.

Gần đây, một số trường đại học kỹ thuật tại Việt Nam đã bắt đầu tổ chức nhóm hoặc bộ phận chuyên trách về SHTT nằm trong phòng khoa học

công nghệ. Tuy nhiên, số lượng người làm chuyên trách về mảng này là rất ít, thậm chí họ chỉ làm mảng SHTT kiêm nhiệm cùng các mảng công việc khác chưa kể đến khả năng chuyên môn của họ còn rất hạn chế. Hơn thế nữa, các bộ phận này mới chỉ dừng lại ở việc đăng kí quyền SHTT mà chưa chú trọng đến việc hỗ trợ thương mại hóa và CGCN.

Trong khi đó, theo kinh nghiệm thế giới, văn phòng li xăng/chuyển giao công nghệ có thể cung cấp cho các nhà nghiên cứu sự trợ giúp cần thiết để tiến hành theo đuổi việc thương mại hoá các sáng chế của mình. Theo số liệu điều tra của Bộ Kế hoạch và Đầu tư, các doanh nghiệp trong nước chủ yếu là các doanh nghiệp vừa và nhỏ (chiếm tới 95% tổng số doanh nghiệp) phần lớn hiện đang sử dụng công nghệ cũ, lạc hậu nên khả năng cạnh tranh của các doanh nghiệp này rất thấp. Đây là cơ hội cho các trường đại học trong việc CGCN và thực hiện các hợp đồng nhằm thương mại hoá các kết quả nghiên cứu của mình mà các văn phòng CGCN đóng vai trò làm

cầu nối quan trọng. Văn phòng CGCN cũng cung cấp cho các nhà nghiên cứu kĩ năng quản lí hoạt động và hỗ trợ tìm kiếm các bên nhận li xăng, đàm phán CGCN và định giá công nghệ.

Mặt khác, các nhà nghiên cứu trong trường đại học tại Việt Nam thường tiến hành công việc nghiên cứu của mình bằng nguồn ngân sách nhà nước, họ quan tâm đến nội dung chuyên môn hơn là những lợi ích của tài sản trí tuệ. Do đó, chỉ đến khi các tài sản trí tuệ đã được thương mại hoá thì những mâu thuẫn lợi ích về quyền SHTT mới nảy sinh và thông thường các nhà nghiên cứu rất lúng túng trong việc xử lí vấn đề này. Việc nâng cao kiến thức về SHTT và phân chia lợi ích rõ ràng trong các hợp đồng nghiên cứu khi thương mại hoá quyền SHTT và CGCN là vấn đề cần thiết và đó cũng là nhiệm vụ chính của các văn phòng li xăng/chuyển giao công nghệ. Do vậy, các trường đại học tại Việt Nam nên sớm thành lập một cơ quan riêng, chuyên trách về SHTT và CGCN theo dạng TLO để hỗ trợ các nhà khoa học trong trường.

Tóm lại, trong giai đoạn hiện nay, hoạt động của văn phòng CGCN trong trường đại học không chỉ có tác dụng tăng cường hiệu quả trong hoạt động nghiên cứu khoa học, chuyển giao công nghệ và chuyển giao các kết quả nghiên cứu của trường cho doanh nghiệp mà còn giúp định hướng hoạt động nghiên cứu, tăng cường thu nhập cho các nhà khoa học và trường đại học, đảm bảo cho việc đầu tư của các doanh nghiệp vào những công nghệ đã được cấp bằng độc quyền sáng chế, giải pháp hữu ích và đáp ứng yêu cầu, niềm tin của xã hội đối với trường đại học.

PHAN QUỐC NGUYỄN

TIN KHOA HỌC - CÔNG NGHỆ

NHIÊN LIỆU SINH HỌC TỪ RƯỢU

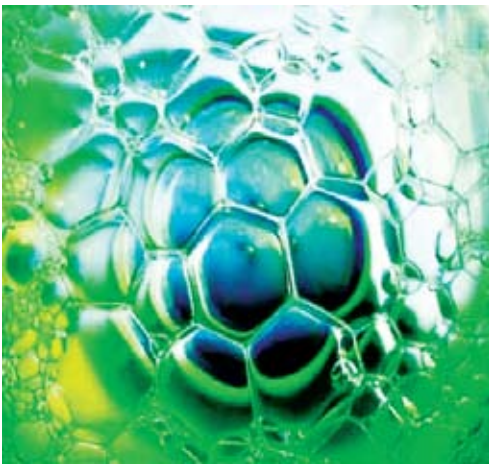
Các nhà khoa học tại Scotland vừa tuyên bố đã tìm ra cách sản xuất nhiên liệu sinh học từ rượu whisky.

Thoạt nghe tin, có lẽ các đệ tử lưu linh sẽ cười ruồi vì ai lại dại dột phí phạm cả đồng rượu ngon để chạy xe. Tuy nhiên, tiến trình này trên thực tế lại hay hơn nhiều. Đội ngũ chuyên gia tại Đại học Edinburgh

Napier đã dành 2 năm thử nghiệm 2 phó phẩm trong quá trình sản xuất rượu, trong đó có ngũ cốc đã qua sử dụng, và biến chúng thành siêu nhiên liệu butanol. Loại butanol này sau đó sẽ được trộn vào xăng hoặc diesel thông thường là sử dụng được ngay, không cần phải chỉnh sửa máy móc lại.

Thị trường dành cho loại nhiên liệu sinh học mới hứa hẹn nhiều tiềm năng, nhất là khi tận dụng được phế phẩm không cần thiết trong ngành sản xuất rượu có doanh thu 6,25 tỉ USD/năm tại Scotland.

THỤY MIÊN

TÌM THẤY BẢN SAO CỦA HỆ MẶT TRỜI

Các nhà khoa học của Đài Thiên văn Nam Âu (ESO) vừa công bố phát hiện của họ tại một cuộc hội thảo thiên văn quốc tế tại Pháp. Thái Dương Hệ có 8 hành tinh xoay quanh mặt trời, trong khi hệ vừa tìm thấy có 7 hành tinh xoay quanh ngôi sao mang tên HD 10180.

"Chúng tôi nhận thấy đây có thể là hệ thiên thể có nhiều hành tinh nhất mà con người từng biết", Telegraph dẫn lời tiến sĩ Christophe Lovis, trưởng nhóm nghiên cứu của Đài thiên văn Nam Âu.

Ngôi sao HD 10180 nằm ở phía nam chòm sao Hydrus (Thủy Xà) và cách trái đất 127 năm ánh sáng.

Lovis nói nhóm nghiên cứu có nhiều lý do để tin rằng còn có hai hành tinh nữa đang xoay quanh HD 10180. Một có kích thước tương đương sao Thổ với khối lượng lớn hơn trái đất ít nhất 65 lần và di chuyển một vòng quanh ngôi sao trong 2.200 ngày. Hành tinh kia có khối lượng gấp khoảng 1,4 lần địa cầu. Khoảng cách từ nó tới ngôi sao chỉ bằng 2% khoảng cách từ trái đất tới mặt trời. Đây có thể là hành tinh nhỏ nhất mà con người tìm thấy bên ngoài Thái Dương Hệ.

"Một năm trên hành tinh này tương đương 1,18 ngày trên địa cầu", AP Lovis nhận định.

Hành tinh nhỏ nhất nói trên có thể được tạo nên bởi đá giống trái đất, song nhiệt độ bề mặt của nó quá nóng để sự sống có thể tồn tại.

MINH LONG

ĐIỀU TRỊ UNG THƯ BẰNG VI KHUẨN

Các nhà khoa học tại Đại học Milan (Ý) đã phát hiện cách điều trị các khối u ác tính nhờ vi khuẩn salmonella. Sau khi thử nghiệm thành công trên chuột, tiến sĩ Maria Rescigno cho biết ở một liều lượng thấp thì salmonella sẽ như một trinh sát phát hiện và chỉ điểm để làm nổi bật lên các tế bào ung thư nguy hiểm. Nhờ vậy các tế bào miễn dịch sẽ tấn công chính xác các khối u ác tính ở chuột.

Bên cạnh đó chúng còn bảo vệ cơ thể chuột, tránh di căn sang các bộ phận khác, nên có thể coi như một vắc-xin với chiến lược dự phòng. Theo báo Telegraph thì các nhà khoa học sẽ thử nghiệm salmonella để điều trị ung thư trên con người vào tháng 5.2011.

SONG MAI

MẶT TRĂNG ĐANG NHỎ DẦN

Giống như một quả bóng xì hơi, vệ tinh của trái đất đang co lại do phần lõi của nó nguội dần trong suốt khoảng một tỷ năm qua.

Tàu Lunar Reconnaissance Orbiter của Mỹ phát hiện 14 đường đứt gãy trên các vùng đất cao của mặt trăng. Đây là thông báo của Thomas R. Watters – nhà khoa học của Viện nghiên cứu Smithsonian, Mỹ - trên tạp chí Science. Watters nói những đường đứt gãy này phân bố trên khắp bề mặt mặt trăng.

Các tàu vũ trụ Apollo của Mỹ từng chụp được nhiều bức ảnh về các đường đứt gãy gần đường quỹ đạo của mặt trăng từ thập niên 70. Nhưng đây là lần đầu tiên các nhà khoa học nhìn thấy chúng trên những vùng đất cao.

Các chuyên gia tin rằng những vết đứt gãy hình thành do lõi mặt trăng co rút vào trong khiến lớp vỏ bên ngoài bị nứt. Quá trình này diễn ra trong ít nhất một tỷ năm qua và khiến bán kính của mặt trăng giảm khoảng 100 m.

"Những đường đứt gãy trên khắp mặt trăng cho thấy hiện tượng co lại của toàn bộ hành tinh. Rất có thể nguyên nhân khiến mặt trăng co lại là sự nguội dần của phần lõi", Watters phát biểu.

Tuy nhiên, những người yêu quý "chị Hằng" không phải lo lắng, bởi chúng ta hầu như không phát hiện được sự thay đổi kích thước của mặt trăng bằng mắt. Watters nhấn mạnh rằng mặt trăng sẽ không biến mất và sự giảm kích thước của nó không gây nên bất kỳ tác động nào đối với địa cầu.

ML

TURBIN NĂNG LƯỢNG THỦY TRIỀU LỚN NHẤT THẾ GIỚI

Con người không chỉ khai thác dầu mỏ, khí đốt từ lòng đại dương mà còn tận dụng gió, ánh sáng mặt trời tạo nguồn năng lượng sạch để phục vụ đời sống. Bên cạnh đó, sự lưu chuyển của các dòng nước cũng không bị bỏ qua. Mới đây, thiết bị khai thác năng lượng thủy triều lớn nhất thế giới đã được đưa vào ứng dụng.

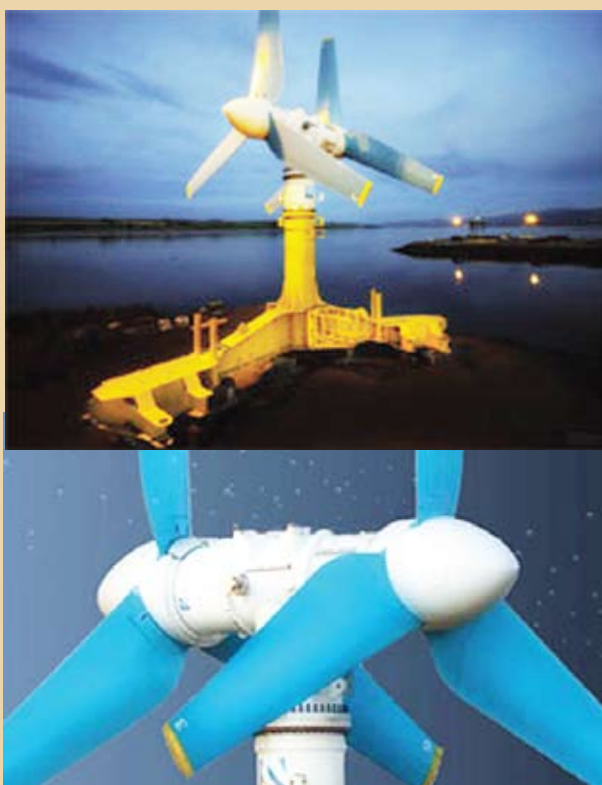
Thiết bị có tên gọi AK1000 được chế tạo bởi hãng khai thác tài nguyên Atlantis, lắp đặt tại Trung tâm Năng lượng Hải dương châu Âu ở Orkney, Scotland.

AK1000 được chế tạo bởi những chất liệu đặc biệt để có thể chống chịu sự khắc nghiệt của thời tiết cũng như những cơn bão biển dữ dội. Tổng thiết bị nặng 1.300 tấn bao gồm phần chân đế neo chặt dưới lòng biển, một trục đứng cao như tòa nhà 5 tầng, một thiết bị gắn ngang trên trục với hai cánh quạt hai đầu, mỗi cánh quạt có đường kính 18m. Với vận tốc của dòng nước chừng 2,65m/giây thì AK1000 có thể sản xuất được 1 MW điện, đủ để cung ứng cho 1.000 hộ gia đình.

Toàn bộ cấu trúc của AK1000 sẽ được đưa ra ngoài khơi cách bờ 12 dặm rồi chìm xuống lòng biển. Theo Gizmag thì hãng Atlantis đã chi hết 25 triệu USD để thực hiện nguyên mẫu AK1000 và đưa nó vào hoạt động. Hãng Reuters cho biết Chính phủ Scotland lên kế hoạch khai thác năng

lượng đại dương để cung cấp điện cho 0,5 triệu hộ gia đình vào năm 2020.

TẠ XUÂN QUAN

CÓ THỂ CHẾ VẮCXIN CHỐNG CĂNG THẲNG

Loại vắc xin chống căng thẳng đầu tiên trên thế giới sẽ có tác dụng giống như bài tập yoga, thuốc hay những lời an ủi của bạn bè.

Robert Sapolsky - giáo sư môn khoa học thần kinh tại Đại học Stanford, Mỹ - là người đầu tiên tìm hiểu những ảnh hưởng xấu của trạng thái căng thẳng đối với động vật ở Kenya. Ông nghiên cứu nhóm hoóc môn glucocorticoid. Chúng là một phần trong hệ miễn dịch giúp cơ thể chống ung thư và kháng viêm.

Tất cả các loài động vật có vú đều sản sinh ra glucocorticoid khi phải đối mặt với nguy hiểm, bởi chúng kích thích việc bỏ chạy. Sapolsky nhận thấy ở ngựa vằn, lượng chất căng thẳng glucocorticoid sẽ giảm sau khi chúng chạy thoát khỏi sư tử. Tuy nhiên, ở con người, cơ thể không những sản sinh ra quá nhiều glucocorticoid để đối phó những lo âu hàng ngày mà sau đó còn không thể hạ lượng hoóc môn này xuống.

Glucocorticoid là loại hoóc môn có hại cho cơ thể. Về mặt sinh học, chúng phá hủy tế bào thần kinh và làm suy giảm hệ miễn dịch. Khác với những lo lắng thường ngày, tình trạng căng thẳng thường xuyên như vậy có liên quan đến nhiều bệnh từ tiểu đường đến đau tim. Về mặt tâm lý, chúng khiến con người tiếp tục cảm thấy bức bối ngay cả khi căng thẳng đã được giải quyết.

Nhóm nghiên cứu đã sử dụng một virus herpes để đưa một gene bảo vệ thần kinh vào sâu trong não. Gene này có khả năng trung hòa các glucocorticoid trước khi chúng có thể làm tổn thương não. Loại virus này gây nên tác động rõ rệt trên cơ thể chuột, khiến chúng bớt căng thẳng.

Sapolsky cảm thấy bất ngờ về hiệu quả của biện pháp mới. Ông cũng cho biết phải vài năm nữa các nhà khoa học mới có thể thử nghiệm biện pháp tương tự trên người, nhưng việc tạo ra vắc xin chống căng thẳng là ý tưởng hoàn toàn khả thi.

NGỌC THÚY

VẢI SINH ĐIỆN

Các nhà khoa học Anh có kế hoạch chế tạo loại vải may quần áo có thể sinh điện thông qua cử động và thân nhiệt của người mặc.

Công nghệ này có thể được sử dụng để cung cấp điện cho các thiết bị cá nhân như máy nghe nhạc MP3 hoặc các hệ thống theo dõi sức khỏe.

Loại vải thông minh sẽ được chế tạo bằng cách sử dụng công nghệ in nhanh nhằm "dán" một tấm phim làm bằng vật liệu áp điện hoặc nhiệt điện lên nền vải, tạo cho vải có khả năng thu và dẫn điện để sử dụng sau đó.

Trưởng nhóm nghiên cứu, Tiến sĩ Steve Beeby cho biết dự án là một phần của lĩnh vực nghiên cứu lớn hơn về việc tăng cường chức năng cho sản phẩm dệt. Để có tấm phim nói trên, các nhà nghiên cứu sẽ thử nghiệm các loại polymer có thành phần áp điện, do chính chất polymer hoặc bột gốm có trong đó, nghĩa là chúng sản xuất điện khi có sức căng cơ học. Vật liệu nhiệt điện sẽ được chế tạo từ hai chất bán dẫn được kết hợp với nhau (loại p và loại n), vốn tạo ra điện áp bằng quy trình có tên gọi là Hiệu ứng Seebeck khi chúng ở các nhiệt độ khác nhau.

Theo ông Beeby, mục tiêu là tác động lên vải càng nhỏ càng tốt để vải không quá cứng. Thách thức là phải làm cho vật liệu linh hoạt vừa đủ do không dễ in lên vải. "Bạn không thể nung nóng những sản phẩm dệt như thế này ở nhiệt độ quá cao, nhưng nhiều quy trình hiện được sử dụng có nhiệt độ rất cao, vì thế phải phát triển các phiên bản vật liệu ở nhiệt độ thấp", ông Beeby nói. Chuyên gia này nói ông sẽ thử nghiệm một loạt vải như polyester-sợi bông, vật liệu đàn hồi và các loại sợi kháng nhiệt như Kermel.

Cuộc nghiên cứu dự kiến sẽ được tiến hành trong 5 năm và đã nhận được khoản tài trợ gần 1 triệu bảng của Chính phủ Anh. Nhóm chuyên gia của Đại học Southampton đã tham gia nhiều chương trình nghiên cứu tương tự, chẳng hạn như dùng công nghệ in nhanh để tạo ra các thiết bị cảm biến 2D và 3D trên vải trong khuôn khổ dự án Microflex của EU, và dự án Bravehealth in điện cực lên sản phẩm dệt để phục vụ cho các ứng dụng y khoa.

KHANG HUY

NGÔI SÁNG NGÔI CHÙA NGHÌN TUỔI

GIÁ TRỊ NGÀN NĂM

Chùa Hưng Long, hay còn gọi là: chùa Long Hưng, Hưng Hóa, Nhót, Phù Liệt, Đông Phù,... Sở dĩ có những tên gọi khác nhau là do tập quán của cư dân địa phương, thường gọi tên chùa gắn với tên làng nơi ngôi chùa đó tọa lạc, hoặc trong quá trình tu tạo phát hiện ra những dấu ấn, sự kiện đặc biệt, nên đặt tên theo nhằm ghi lại dấu ấn, sự kiện đó.

Tương truyền, đời vua Lý Thánh Tông (1054-1072) có hai vị công chúa là Lý Từ Thục và Lý Từ Huy cùng hai vị thị giả Quỳnh Hoa, Quế Hoa về ngôi chùa này xuất gia đầu Phật, rồi sau đó thu thân thị tịch tại Lăng Liên Hoa (cách chùa Hưng Long 1km) nhằm ngày 15 tháng 3 năm Ất Hợi, niên hiệu Hội Phong thứ 4 (1095) đời vua Lý Nhân Tông với đạo hiệu Đại thánh Bồ tát Lý Từ Thục và Đại thánh Bồ tát Lý Từ Huy, trở thành hai vị sư tổ của chùa (nhân dân địa phương thường gọi là Nhị vị Bồ Tát). Đến thời Lê sơ, hai công chúa được phong là Linh Thông Đại Bồ Tát.

Hàng năm vào ngày 14, 15, 16 tháng 3 âm lịch, nhân dân các làng Đông Phù, Đông Trạch, Mỹ Ân, Chanh Khúc,

AI VỀ THĂM QUÊ HƯƠNG ĐÔNG MỸ (THUỘC HUYỆN THANH TRÌ, HÀ NỘI) HẮN SẼ BIẾT ĐẾN MỘT ĐỊA CHỈ TÂM LINH NỔI TIẾNG – CHÙA HƯNG LONG Ở LÀNG ĐÔNG PHÙ. ĐÂY LÀ NGÔI CHÙA ĐƯỢC KHỞI DỰNG TỪ NĂM 1011 DO CHÍNH VUA LÝ THÁI TỔ BAN CHIẾU VÀ CẤP KINH PHÍ XÂY DỰNG. ĐẾN NAY, DI TÍCH LỊCH SỬ VĂN HÓA NÀY CŨNG ĐÃ 999 TUỔI.

Văn Uyên, Tương Trúc, Tự Khoát, Mỹ Liệt và Ninh Xá tổ chức mở hội tri ân công đức của hai vị công chúa nhà Lý đã cấp đất cho dân sản xuất, dạy dân làm nghề phụ lúc nông nhàn. Để tỏ lòng thành kính đức hạnh tu tập và công lao đóng góp của hai vị công chúa nhà Lý cùng hai vị thị giả, sau khi viên tịch, nhân dân tín đồ, Phật tử đã tạc tượng và thờ ở vị trí trang trọng tại chùa Hưng Long (Đông Phù), chùa

Hưng Phúc (Tự Khoát) và chùa Phổ Quang (Ninh Xá).

“Theo các cụ cao tuổi ở Đông Phù cho biết: những cây thông lớn bên đường cái (nay gọi là đường 70) là do các bà (Lý Từ Thục và Lý Từ Huy) trồng từ ngày ấy, hơn 10 năm trước vẫn còn toả bóng. Nơi các bà yên nghỉ, dân xây lăng. Chuyện kể rằng, khi các bà mất, dân 10 làng đều muốn giữ việc thờ phụng. Các làng bên hạp bàn, làng nào xây được lăng trước, làng đó được giữ “trưởng nam”. Kết quả, người Ninh Xá hoàn thành trước được giữ trọng trách này. Dưới các triều cũ, dân Ninh Xá được miễn sưu thuế, cấp 10 mẫu 5 sào đất cấy hàng năm lấy hoa lợi thờ cúng. Lệ này được giữ đến đời vua Gia Long mới thôi”. - Theo Lễ hội Thăng Long, NXB Hà Nội, 2001.

Hội chùa Nhót có qui mô khá lớn, thu hút hàng vạn người tham gia. Trong tâm thức người dân nơi đây, nhị vị Bồ Tát vừa là hiện thân của Phật vừa là vị thần của làng bảo trợ cuộc sống yên lành cho họ. Hội có sức cổ kết nhân dân 10 làng. Mỗi năm mở hội, sức mạnh của cộng đồng dân cư lại được thăng hoa.

Chùa Hưng Long không chỉ có giá trị lịch sử văn hóa, mà đây còn là một di tích cách mạng. Trong những ngày đầu của cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp, ngôi chùa là nơi hội họp của tổ chức Thanh niên Cách mạng đồng chí hội (1929), của Chi bộ Đảng Cộng sản đầu tiên ở ngoại thành Hà Nội (1930) và là nơi tập hợp quần chúng trong những ngày giành chính quyền cách mạng tháng Tám năm 1945.

Gắn với những giá trị truyền thống, xã Đông Mỹ là nơi địa linh nhân kiệt, chính nơi đây là quê hương của các vị lão thành cách mạng có công với đất nước như: đồng chí Đỗ Mười, nguyên Tổng Bí thư Ban Chấp hành Trung ương Đảng; đồng chí Nguyễn Thọ Chân, nguyên Bộ trưởng Bộ Lao động; đồng chí Phạm Minh Hạc, nguyên Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo và nhiều nhà cách mạng khác.

Năm 1990, Bộ Văn hóa – Thông tin quyết định công nhận chùa Hưng Long là di tích lịch sử văn hóa quốc gia. Đến năm 2004, UBND Thành phố Hà Nội công nhận quần thể di tích này là di tích cách mạng.

HÀI HÒA KIM CỔ

Kiến trúc của chùa mang đậm nét truyền thống của ngôi cổ tự miền Bắc theo kiến trúc “nội công ngoại quốc”, tiền Phật hậu Thánh. Chính điện là ban thờ Phật, hai bên thờ tượng Thập Điện và Quán Thế Âm Bồ Tát (tọa sơn). Hai đầu hồi tiền đường đắp theo hình núi đá để thờ điện Phật và các cảnh giới tu tập, thiện ác, nhân quả, luân hồi, nghiệp báo theo tư tưởng của giáo lý Đức Phật, chính giữa có tượng Quán Thế Âm Bồ Tát (chuẩn đề) và tượng Phật Di Lặc.

Nối tiếp giữa tiền đường chính điện là hai dãy hành lang mỗi bên gồm 11

gian thông nhau thờ tượng Đức Ông và tượng Đức Thánh Hiền. Sau hậu cung tòa Tam Bảo là nhà tế, phía trước gồm 3 gian thờ Nhị vị Bồ Tát (công chúa Lý Từ Thực, Lý Từ Huy và hai làng hầu Quỳnh Hoa, Quế Hoa).

Như vậy, chính cách bố trí: giữa chính điện (Tam Bảo) và nhà thờ Nhị vị Bồ Tát cùng với hai dãy hành lang thờ Đức Ông và Đức Thánh Hiền đã tạo nên kiến trúc khép kín.

Di tích lịch sử văn hóa cách mạng chùa Hưng Long cùng với di tích đình Đông Phù đã tạo nên cảnh quan kiến trúc hoàn chỉnh về tín ngưỡng tâm linh và văn hóa địa phương, góp phần cùng với Đảng bộ, chính quyền và nhân dân xã Đông Mỹ ngày một thịnh vượng phát triển và hội nhập chung của Hà Nội và đất nước.

Ngày Giỗ tổ Hùng Vương vừa rồi, hàng vạn khách thập phương đã hành hương về chùa Hưng Long lễ Phật, tỏ lòng nhớ ơn tổ tiên. Mọi người đều ngỡ ngàng bởi sự khang trang bề thế của ngôi chùa. Cách đây chưa đầy một năm, ngôi chùa chỉ là mấy gian nhà nhỏ đã xuống cấp, vài gian nhà tranh tre làm chỗ nghỉ ngơi cho phật tử muôn phương. Vậy mà, bây giờ ngôi chùa hiện lên thật đẹp, rộng rãi, thoáng mát, kiến trúc hài hòa.

Có được quần thể di tích nổi bật như hôm nay, nhiều người nhắc đến công đầu của thầy trụ trì chùa là Đại đức Thích Minh Tiến - Phó Chánh văn

phòng Giáo hội Phật giáo Việt Nam, một người tâm huyết với đạo Phật và văn hóa nước nhà.

Ngày 19/8/2008, Đại đức Thích Minh Tiến được Thành hội Phật giáo Hà Nội và Trung ương Giáo hội Phật giáo Việt Nam bổ nhiệm về trụ trì chùa Hưng Long. Rất cảm kích về lịch sử văn hóa, lịch sử cách mạng mà ngôi chùa chứa đựng, trong

khi các hạ tăng lại đang xuống cấp nghiêm trọng, thầy Tiến đã tập hợp nhân dân địa phương, lắng nghe tâm tư nguyện vọng của bà con, các phật tử, từ đó biết được nhân dân rất muốn khẩn trương trùng tu ngôi chùa - nơi sinh hoạt tinh thần, sinh hoạt tâm linh của địa phương từ nhiều đời nay.

Tháng 9 năm 2008, nhà chùa đã phối hợp với UBND xã Đông Mỹ cùng với các phòng ban chức năng của huyện Thanh Trì và Thành phố Hà Nội tổ chức quy hoạch tổng thể các hạng mục công trình còn lại. Sau khi được sự chấp thuận của thành phố, ngày 8 tháng Giêng năm Kỷ Sửu (2009) nhà chùa đã chính thức tổ chức khởi công trùng tu, tôn tạo tổng thể các công trình thuộc quần thể di tích. Đến tháng 11 năm 2009 đã cơ bản hoàn tất và đưa vào sử dụng phục vụ nhân dân đón tết Canh Dần (2010).

KHÚC HỒNG THIỆN

NGƯỜI THƯƠNG BINH CẶM CỤ VỚI ĐỜI

TRAI TRẺ – LÀM LÍNH CỤ HỒ

Đón tiếp chúng tôi, vẫn là đôi tay không ngừng nghỉ khâu trên những nếp lá cọ trắng. Giây phút hiếm hoi giải lao giữa câu chuyện, ông lại mang cây đàn ghi ta ra chơi những bản nhạc kháng chiến oai hùng.

Sinh năm 1931 trong một gia đình nghèo, 10 tuổi, Phạm Trần Canh đã mồ côi cha mẹ sau trận đói của đêm trước Cách mạng tháng Tám. Vốn tính nhanh nhẹn tháo vát, ông được người ta giới thiệu đi ở cho các quan Pháp, quan Nhật. Trong mấy năm làm phận thàng nhỏ, con sen, ông Canh đã đi ở cho 24 chủ. Kẻ tốt người xấu, bắt công giữa một đời sống xa hoa cùng sự lầm than của dân nghèo đã gây dựng trong Trần Canh một lòng căm thù giặc sâu sắc.

Nhờ những tháng ngày đi ở, ông Canh học được cách giao tiếp bằng tiếng Pháp, tiếng Nhật. Ông cũng thông thuộc nhiều ngõ ngách tư thất của

PHẠM TRẦN CANH, NGƯỜI THÔN MÃ KIỂU, PHƯƠNG TRUNG, THANH OAI, HÀ NỘI, LÀ NGHỆ NHÂN LÀM NÓN LÁ CỔ NỔI TIẾNG NHẤT LÀNG CHUÔNG. TRƯỚC KHI KHAI SINH LẦN THỨ HAI CHO NGHỀ LÀM NÓN THÙNG QUAI THAO TƯỚNG ĐÃ THẤT TRUYỀN, THƯƠNG BINH PHẠM TRẦN CANH ĐÃ CÓ NHỮNG NGÀY THÁNG CHIẾN ĐẤU MƯU TRÍ VÀ QUẢ CẢM GIỮA LÒNG THỦ ĐÔ.

những tên quan giặc, thuộc mặt từng tên đầu sỏ. Bởi vậy, ngay khi ông bắt liên lạc với chi bộ kháng chiến của Vệ quốc đoàn, được các anh giao nhiệm vụ trinh sát liên lạc. Đầu năm 1946, ông chính thức trở thành chiến sĩ của Đại đội 27, Tiểu đoàn Đống Đa (thuộc Trung đoàn 48, Sư đoàn 320) khi mới

15 tuổi.

Trong những ngày làm nhiệm vụ trong lòng địch, ông Canh nhiều lần cải trang thành người đi bán kem dạo, người đánh giày để thu thập thông tin. Không ít lần, ông dẫn các chiến sĩ của ta vào tận phòng ngủ và tiêu diệt các tên quan Pháp. Ông đã cùng đồng đội tham dự nhiều trận đánh tại Hà Nội như trận cướp súng giặc ở đồn Do Lộ (Hà Đông), tham gia chống càn thành công tại các xã Thanh Mai, Đổ Lộ (Thanh Oai). Đặc biệt là trận phục kích bắt sống cả một Đại đội Âu Phi hơn 120 tên tại khu vực Cống Áng (Thanh Oai) bên bờ sông Đáy.

Đầu năm 1950, ông Canh bị địch bắt khi đang cải trang đi lấy thông tin, chúng đưa ông vào nhà giam Hỏa Lò và dùng các biện pháp tra tấn dã man. Mấy ngày sau, ông cùng các đồng chí của mình tổ chức vượt ngục thành công. Chỉ hai tháng sau, địch lại bắt

được ông, lần này chúng giam ông ở Căng 41. Tại đây, ông Canh đã tổ chức vượt ngục và dẫn dắt 96 đồng chí vượt qua các hàng rào an ninh dày đặc của địch trốn thoát ra ngoài.

Cuối năm 1952, ông Canh bị thương và mất đi chân phải trong trận đánh tại bốt Lạc Đạo, giải phóng khu Cháy gần ga Tía (nay là ga Thường Tín, Hà Nội). Ông được chuyển vào điều trị tại trại A4 thuộc Ty thương binh Nghệ An. Trong quá trình điều trị tại đây, ông tiếp tục nhận nhiệm vụ trong Ban Tuyên giáo của trại thương binh A4. Giữa thời kỳ này, Đảng ta có chính sách cưới vợ cho anh em thương binh. Ông Canh đã trực tiếp làm chủ hôn cho trên 40 đôi thương binh và các cô dân quân du kích địa phương.

Trong 1 lần biểu diễn văn nghệ phục vụ anh em thương binh, ông Canh đã gặp cô gái Nguyễn Thị Cẩm xinh đẹp của đoàn văn công thị xã Vinh, người sau này trở thành bạn đời của ông.

Về quê cũ với chế độ thương binh 2/4, ông Canh tiếp tục cống hiến cho sự nghiệp cách mạng tại địa phương và được nhân dân tổ chức tín nhiệm bầu làm Chủ nhiệm Hợp tác xã, Bí thư chi bộ, rồi Phó Bí thư Đảng ủy xã Phương Trung. Còn vợ ông, bà Trần Thị Cẩm làm cô giáo trường làng dạy dỗ các em tiểu học.

PHỤC HỒI NÓN CỔ THẮT TRUYỀN

“Muốn ăn cơm trắng cá trê; Muốn đội nón đẹp thì về làng Chuông”, câu ca lưu truyền trong dân gian kể về làng nghề làm nón cổ cách đây trên 300 năm và cực thịnh vào 3 thập niên đầu thế kỉ XX. Nón lá do các nghệ nhân làng Chuông làm ra được chọn làm quà biếu cho các hoàng hậu, công chúa trong cung. Tiếc thay những kỹ thuật làm nón ấy đã bị thất truyền sau những năm dài chiến tranh.

Vào năm 1997, có đoàn văn công địa phương nghe danh nón cổ làng Chuông tìm về làng đặt làm nón ba tầm. Thời gian này, các nghệ nhân già trong làng đều đã mất. Ông Canh mạnh dạn nhận đơn đặt hàng khi trong tay chẳng có một chiếc khuôn, không một tài liệu ghi chép kỹ thuật, và ông cũng chưa từng làm nón. Thật là tay không

bắt giặc. Ông tâm sự, sở dĩ ông mạnh dạn nhận lời vì lúc đó chỉ nghĩ đơn giản rằng: “Thằng giặc Tây nó to thế, vũ khí nhiều thế mà mình còn bắt trói chúng được, vậy thì tại sao không làm nổi chiếc nón cơ chứ. Cũng nhân cơ hội này, khôi phục lại nghề làm nón cổ xưa của các cụ”. Nhớ lại ngày còn nhỏ, nón làng Chuông được các thương gia từ Hưng Yên, Hà Nam, Bắc Ninh về đặt hàng, ông liền khăn gói và lên đường làm cuộc phiêu lưu đi tìm nón mẫu cổ nơi các xứ chèo.

Chuyến độc hành của ông Canh đã kinh qua vô vàn khó khăn với chiếc xe babecta và một bên chân cụt tận đùi. Hơn một tháng trời, ông rong ruổi qua các vùng Phủ Lý (Hà Nam), Ân Thi, Tiên Nữ (Hưng Yên) rồi Bắc Ninh, Hải Dương, Thái Bình... Sau bao “kiếp nạn” đường trường, cuối cùng ông Canh cũng “thình” được một chiếc nón quai thao cổ.

Có nón mẫu, ông liền tháo tung hết ra, cố gắng ghi nhớ từng chi tiết kỹ thuật, từng công đoạn, nào là cách ghép lá, lợp lá, cách vào vành, móc khâu... Cùng với đó, kí ức của cậu bé 10 tuổi ngồi vuốt lá cho bà nội khâu nón khi xưa cứ lần lượt hiện về dẫn dắt ông qua 5 công đoạn làm chiếc nón quai thao, từ làm lá, vào khuôn, lợp lá vòng trong vòng ngoài, khâu nức... Chỉ sau một chiếc nón đầu bỏ đi, ông Canh đã thành công. Dưới bàn tay của thương binh Phạm Trần Canh, nón quai thao cổ truyền làng Chuông đã hồi sinh. Các cụ cao niên của làng dù không còn nhớ cách làm nón quai thao, nhưng khi nhìn những chiếc nón được làm từ tay ông Canh, họ nhận ra sự thân quen

thử nào: “đúng nón thúng quai thao làng Chuông mình rồi ông Canh ơi”.

Từ sự thành công với nón ba tầm, ông Canh tiếp tục tìm hiểu và khôi phục thành công nhiều kiểu nón cổ truyền khác. 11 kiểu nón cổ và cách điều là con số nói lên những nỗ lực không biết mệt mỏi của ông. Có thể kể ra tên của các loại nón như nón dâu, nón cụp, nón ba tầm, nón chân tượng, nón lòng chảo... Đường kính các loại nón cũng đa dạng, từ những chiếc nhỏ 25cm cho đến chiếc nón kỉ lục có đường kính 2m.

Cặp chiếc nón quai thao có đường kính 2m được ông làm vào năm 2001. Đó là đơn đặt hàng của khách sạn Liên Hoa nhằm mang nón cổ xuất ngoại đến triển lãm hàng thủ công mỹ nghệ truyền thống tại Thủ đô Praha (Cộng hòa Séc) và Berlin (Đức). Ông kể rằng, bởi nón quá to nên làm chạy chứ không có khuôn. Riêng chiếc vành nón có chu vi 7m, ông mua tre và nhờ các cựu binh đến uốn giúp. Tiếp đó, ông treo nón lên xà nhà, hai ông bà, mỗi người một bên, ông khâu bà đón kim và ngược lại. Sau 20 ngày đêm không ngừng nghỉ, hai chiếc nón được hoàn thành.

Tiền thưởng của hai chiếc nón có đường kính kỉ lục đó là 1,3 triệu, ông chia cho 6 đứa cháu của mình hết 3 trăm nghìn. Số còn lại ông bảo bà mang sang ủng hộ nhà mẫu giáo của đội 5, thôn Mã Kiều, với mong muốn trường có kinh phí tu sửa phòng học cho các cháu. Ông tâm tình: “Tuổi thơ mình đã không được học, đó là điều thiệt thòi lớn. Tôi cũng chỉ mong các cháu đều được học hành đến nơi đến chốn”.

Ngày ngày, bà vẫn giúp ông hoàn thành những chiếc nón lá cổ để bán cho khách thập phương. Còn ông, không chỉ miệt mài khâu nón, ông còn nhiệt tình chỉ bảo con cháu, và truyền nghề lại cho lớp trẻ trong làng với mong muốn nghề cổ không bị thất truyền một lần nữa.

TỰ CƯỜNG

TIẾNG VIỆT VÀ NHỮNG HỆ LỤY KHÓ LƯỜNG

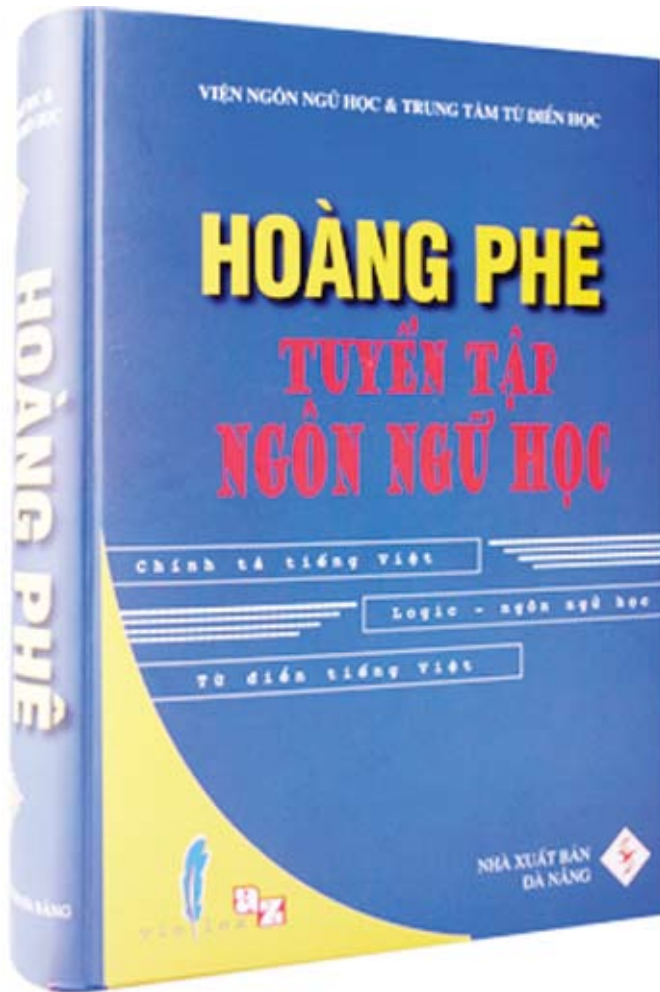
PGS.TS PHẠM VĂN TÌNH

ĐỨNG TRƯỚC THỰC TRẠNG THAY ĐỔI KHÁ NHANH CHÓNG GẮN ĐÂY CỦA NGÔN NGỮ, RẤT NHIỀU NGƯỜI LO LẮNG VÀ LÊN TIẾNG CẢNH BÁO VỀ HIỆN TƯỢNG SỬ DỤNG NGÔN NGỮ TÙY TIỆN, CẦU THẢ LÀM “VẤN ĐỤC” TIẾNG VIỆT, THẬM CHÍ NHIỀU NGƯỜI CÒN CHO RẰNG “TIẾNG VIỆT ĐANG BỊ LÀM HỎNG”, “SỰ XUỐNG CẤP TRẦM TRỌNG CỦA TIẾNG VIỆT” VÀ “CHÚNG TA PHẢI CÓ THÁI ĐỘ KIÊN QUYẾT VÀ RÕ RÀNG ĐỂ GIỮ GÌN SỰ TRONG SÁNG CỦA TIẾNG VIỆT, PHẢI HÀNH ĐỘNG TRƯỚC KHI QUÁ MUỘN”,...

Những bức xúc như vậy không phải là không có căn cứ. Đó là hiện tượng nói và viết tiếng Việt tùy tiện, bừa bãi trong đời sống hàng ngày và cả trên các phương tiện thông tin đại chúng. Chả cần bước chân ra ngõ là đã có thể nghe thanh thiếu niên nói bậy, chửi tục, nói trống không, trái với thuần phong mỹ tục... Sách báo thì in sai, in lỗi hoặc để cho nhiều phát ngôn kém văn hoá ngang nhiên tồn tại. Nhưng ngôn ngữ trên mạng mới thực sự đáng sợ. Nó bát nháo, tùy hứng trăm hình vạn vẻ. Từ chuyện nói năng văng mạng đến chuyện viết văng mạng, bất chấp các chuẩn mực chính tả tối thiểu. Đáng lo ngại là hiện tượng nói bậy, viết sai, nói lóng... lại phổ biến trong giới trẻ, ở tuổi học đường. Mà thế hệ này lại chiếm một tỉ lệ lớn trong cơ cấu dân số. Họ sẽ là chủ nhân tương lai của đất nước. Không rõ là cứ với đà này, tiếng Việt sẽ ra sao?

Theo tôi, muốn nhìn nhận, đánh giá đúng vấn đề này chúng ta phải có cái nhìn biện chứng, toàn cục, phải xuất phát từ quan điểm toàn diện, cụ thể. Và trước tiên chúng ta phải cùng xác lập một vấn đề: Thế nào là trong sáng?

GS. Hoàng Phê từng nói rằng: “Khi ta mượn một từ nước ngoài, thì với một ý nghĩa nào đó, chúng ta đã “tạo” một từ mới của ta: từ tiếng Việt này sẽ có một

đời sống riêng của nó" (Hoàng Phê, Tuyển tập Ngôn ngữ học, 2008). Tiếng Việt vay mượn khá nhiều. Có từ do áp lực ta phải dùng. Có từ ta chưa có nên phải "vay". Hoặc nhiều từ ta có rồi nhưng vẫn mượn thêm để làm phong phú hơn cách sử dụng. Khi ta mượn, có nhiều từ, dựa trên cơ sở âm và nghĩa gốc, người Việt chỉ uốn nắn lại (la plat = lập là, la clé = lắ lè, mangouste = măng cụt, casserol = xoong, club = câu lạc bộ...). Từ show (sô) trong tiếng Anh có nghĩa là "buổi trình diễn nghệ thuật, suất diễn" nhưng hiện tại sô tiếng Việt còn thêm nhiều nghĩa: một phi vụ làm ăn (bể sô), một công việc nào đó đòi hỏi luân phiên, nhiều lần (chạy sô đi dạy, chạy sô đám cưới, chạy sô thuyết trình...). Từ hủ hoá, nghĩa gốc tiếng Hán là "thối nát" dùng để chỉ sự "hư hỏng, biến chất, sa đọa". Nhưng trong dân gian hay dùng để chỉ chuyện nam nữ "quan hệ bất chính, buông thả" (Anh ta mắc tội hủ

"mờ" đi. Đó là sự phát triển tự nhiên của ngôn ngữ vay mượn. Trên báo chí hiện nay, các cách nói: ... tại sao không (why not), từ... đến... (from... to...), vấn đề là ở chỗ... (tiếng Nga: delo v tom, chto...)... đã quá quen thuộc và thông dụng. Chúng ta dùng theo cách của ta, hoà vào cách nói chung của tiếng Việt và rõ ràng, câu văn vì thế mà sinh động, uyển chuyển hơn. Đánh giá việc vay mượn từ ngữ cần phải có một cái nhìn lịch sử cụ thể, theo chiều hướng động. Ta chống việc vay mượn tràn lan, song cũng có cái đáng mượn. Có những cái ta mượn và biến thành "tài sản" của ta, khác đến nỗi "chủ nhân" của nó không còn nhận ra khi gặp lại. Phải nói rằng, tiếng Việt đã "giàu" và sinh động hơn nhờ vay mượn và Việt hoá một cách tuyệt vời với một số lượng đáng kể từ ngữ gốc Hán và gốc Pháp.

Giao tiếp ngôn ngữ được thực hiện

qua 2 "kênh" khác nhau: nói bằng lời (phát âm truyền qua không gian) và đọc bằng mắt (qua tự dạng, nét chữ). Đọc qua kênh thị giác là một cách cảm nhận văn bản phổ biến đối với mọi dân tộc trên thế giới kể từ khi con người phát minh ra chữ viết. Tiếng Việt văn hoá hình thành từ khi có chữ viết. Tên nước ngoài vào Việt Nam (trừ tiếng Hán sẽ đọc theo âm Hán Việt) thường chủ yếu theo các hệ chữ: Xlavơ (như Nga, Bungari và một số nước cộng hoà thuộc Liên Xô cũ), Latin (gồm các nước nói tiếng Pháp, Bồ Đào Nha, Tây Ban Nha - ngữ hệ Latin, các nước thuộc Liên hiệp Anh - ngữ hệ Angle-Saxon, Đức - ngữ hệ German), Sanscrit... Với tên riêng viết theo hệ chữ Xlavơ, chúng ta phải chuyển tự (chuyển từ mẫu tự này sang con chữ tương đương ở mẫu tự khác, cụ thể là theo bảng chữ cái Latin có ở hầu hết các máy chữ). Còn với các tên viết theo mẫu tự Latin thì cách tốt nhất là để nguyên dạng.

Bởi như trên tôi đã nói, giao tiếp bằng mắt phải lấy tự dạng làm căn cứ. Việc phiên cách đọc sẽ dẫn đến hệ quả đầu tiên là đưa ra một cách đọc chủ quan (đúng và sai rất mong manh). Không ai dám chắc là mình sẽ phiên đúng một từ nào đó theo nguyên ngữ (tên của cựu Tổng thống R. Reagan mà người Mỹ cũng còn có 2 cách đọc, Thủ

đô Moskva (Nga) sẽ được đọc khác nhau giữa tiếng Nga, tiếng Anh, tiếng Pháp, tiếng Đức, tiếng Trung (Moskva, Moscow, Moscou, Moscau). Hệ quả thứ hai là người đọc mất cơ sở để truy tìm. Để nguyên dạng không làm ảnh hưởng nhiều tới việc cảm thụ. Chính sự nguyên dạng giúp người đọc theo dõi dễ dàng, không bị gây trở ngại, dùng quen thì điều đó trở nên rất bình thường. Bởi có nhiều tên, do có nhiều cách phiên khác nhau mà người đọc không biết đó là ai.

Chúng ta chấp nhận điều này như một “giải pháp tình thế”, giúp cho tiếng Việt ổn định và phát triển đúng hướng. Một văn bản có lẫn vài tên riêng tiếng Anh không hề làm giảm giá trị tiếng Việt mà còn thể hiện tiếng Việt chấp nhận được một biến thể và chúng tỏ trình độ người nói tiếng Việt được nâng cao. Phát triển đúng hướng là tôn trọng những chuẩn mực (từ vựng, ngữ âm, chính tả,...). Giữ gìn sự trong sáng của tiếng Việt không thể thoát li vấn đề chuẩn hoá. Mà chuẩn hoá có nghĩa là “lựa chọn một biến thể hợp lí trong những biến thể đang tồn tại”. Nhưng thế nào là chuẩn? Đó là một phạm trù mang tính xã hội. Bởi chuẩn của ngôn ngữ tự nhiên không thể căn cứ vào lí lẽ thuần túy logic, là ý muốn chủ quan, là những áp lực mang tính quyền uy... Chuẩn ngôn ngữ là một quá trình kiểm nghiệm, sàng lọc, chọn lựa. Có những chuẩn cũ bị phá bỏ để

thay bằng chuẩn mới và nhiều khi cả 2 chuẩn này song song tồn tại trong một thời gian (lưỡng khả). Chuẩn là cái đã được định hình, truyền thống nhưng có khi nó lại hình thành từ một “sự vi phạm chuẩn”. Sự sáng tạo ngôn từ của các nhà văn, nhà thơ là một ví dụ. Không ít những lối nói “phá cách” của các nhà văn đã đem lại hiệu ứng bất ngờ và trở thành một nhân tố mới, giúp cho ngôn ngữ phát triển đa dạng hơn.

Chuẩn luôn tôn trọng tính cộng đồng và dân chủ. Tuy nhiên, chính từ cách hiểu “dân chủ” kia mà hiện tại tiếng Việt đang đứng trước nguy cơ của sự vi phạm. Điển hình là cách nói lóng trong học đường. Đầu tiên chỉ nói cho vui, hoặc nói trong phạm vi hẹp, rồi nhanh chóng lây lan trong diện rộng. Ví dụ, gọi bố mẹ là “tiền bối lỗi thời”, xe máy là “con nghê”, tiền bạc là “máu khô, tiền âm phủ”, bạn gái là “gà tóc nâu”, bạn trai là “xe ôm”, bị kiểm điểm là “chào cờ thứ hai”, ăn điểm kém là “vác gậy Trường Sơn”,... Rồi nói tiếp âm các từ với các tên nổi tiếng: yết kiêu vừa chứ, lỗ tấn to rồi, chớ hồng lâu mộng, phí phạm văn đồng, vô lí thường kiệt, không phan đình rớt (mà phan đình tu),... Đáng ngạc nhiên (và đáng sợ) hơn cả là ngôn ngữ chat (tán gẫu trên mạng). Nếu ai đã từng vào mạng, xem các trang blog, email... thì sẽ thấy chính tả tiếng Việt biến dạng như thế nào. Có thể nói là bát nháo,

thiên hình vạn trạng.

Cái lạ nhiều khi bị giới trẻ nhầm lẫn với cái tồi và “cái sáng tạo”, “cái hay”. Những cái mới lạ đó rất dễ lây lan, khi đã lây nhiễm rồi, nó cứ như một “con đĩa” bám rất chặt, rất khó gỡ bỏ. Thực tế vừa qua, trong một đợt khảo sát bài viết và bài thi của một số trường THPT tại Hà Nội, chúng tôi phát hiện ra rất nhiều lỗi được cho là “nằm ngoài kiến thức”. Đó là việc viết tắt, viết hoa, viết kèm tiếng nước ngoài vô lối, viết theo ngôn ngữ biến dạng xuất hiện (nhiều ít khác nhau) ở các văn bản học đường đòi hỏi phải tuân thủ các nguyên tắc trường quy. Và mức độ vi phạm lỗi ngày một tăng.

Đáng tiếc là nhà trường, giáo viên, bố mẹ các em ít quan tâm và nhắc nhở. Giáo dục ngôn ngữ là một mặt quan trọng của giáo dục tri thức học đường. Thật buồn là một bộ phận giới trẻ chỉ mãi mê vào các cuộc giải trí mang tính công nghệ (chat, game online...) mà quên không chịu đọc (và không thích đọc) sách báo nói chung. Phải chịu đọc nhiều, tham gia giao tiếp xã hội, chịu “va chạm” thì chúng ta mới hình thành một “ngữ năng” ổn định, có khả năng đánh giá sự đúng sai và có khả năng trau dồi sự diễn đạt ngôn ngữ của mình.

MỘT TỪ VIẾT TẮT WTO ĐƯỢC ĐỌC 5 KIỂU

PGS.TS NGUYỄN TRƯỜNG LỊCH

Từ khi Việt Nam gia nhập Tổ chức thương mại thế giới, (World trade organisation) trên báo chí xuất hiện từ viết tắt WTO và hàng ngày trên các đài Truyền hình, trên đài phát thanh Tiếng nói Việt Nam, từ WTO được nhắc đi nhắc lại nhiều lần và mỗi lần, mỗi người đọc theo một kiểu. Tôi thấy qua màn hình có lần tại một bàn tọa đàm trao đổi về Hội nhập WTO gồm bốn người, mà họ đọc bốn kiểu khác nhau. Thường xuất hiện các kiểu sau đây, không hiểu nên nói theo kiểu nào cho đúng?

1. Người thường đọc: Tổ chức thương mại thế giới
2. Người giản đơn đọc: về kếp tê ô
3. Người MC điệu dàng đọc: đápbôn ti ầu

4. Người biết tiếng Pháp đọc: về đúp tê ô

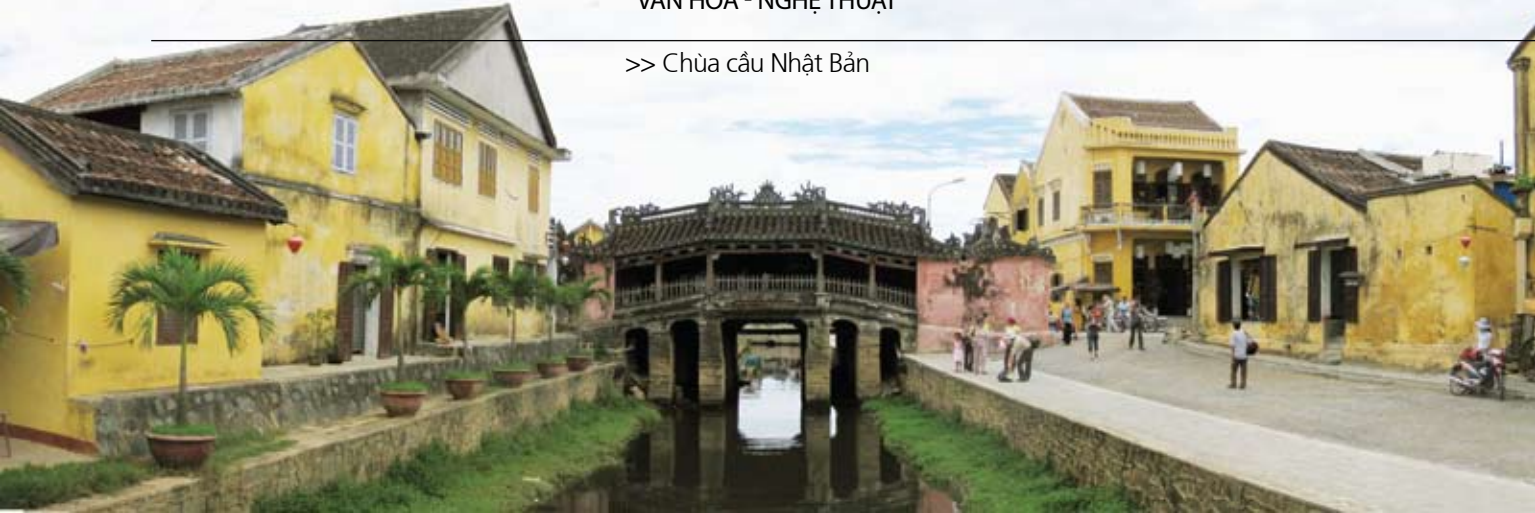
5. Người lái xe ôm : chỉ nhìn, mà tránh đọc

Hiện nay, trên các văn bản, báo chí, màn hình luôn xuất hiện các từ viết tắt tiếng nước ngoài nhưng thiếu thống nhất trong cách đọc, nên không tránh khỏi sự chệch choạc trong tiếp nhận, nhất là các từ về y tế.

Chẳng hạn tia la-de (tiếng Pháp: laser), mỗ la-de, bom la-de,... đã từ lâu lắm rồi ở trường phổ thông và trong ngôn ngữ hàng ngày, mọi người đều đọc là la-de, mà nay một số phát thanh viên đài phát thanh và truyền hình, quảng cáo lại đọc: mỗ lây-dơ, rồi mỗ lây- dích, nên có mấy người định đi mỗ mắt đành rút

lui, vì khó hiểu quá. Thật là rắc rối! Lại không có ai giải thích. Thêm nữa, chữ E viết to bự: vitamin E đang hiện rõ trên màn hình, mà cứ đọc quảng cáo toáng lên là vitamin O, theo điệu tiếng Pháp, ai mà hiểu được! Hóa ra ngôn từ hiện đại làm khó nhau? Kể làm sao hết được các dẫn chứng. Chỉ xin nêu vấn đề: - đã đến lúc các cơ quan có trách nhiệm cần tổ chức bàn thảo góp phần giải quyết để tránh lúng túng trong giao tiếp, khó xử trong thông tin và giảm bớt khó khăn cho học sinh đang ở thời kì học viết chính tả và tập đọc sao cho đúng, cho hợp lí.

>> Chùa cầu Nhật Bản

Phố cổ Hội An

GÓC NHÌN TOÀN CẢNH

MỘT HỘI AN CỔ KÍNH VÀ THANH BÌNH ĐƯỢC PHẢN ÁNH QUA GÓC NHÌN TOÀN CẢNH (PANORAMA) CỦA PHÓNG VIÊN BÙI TUẤN.

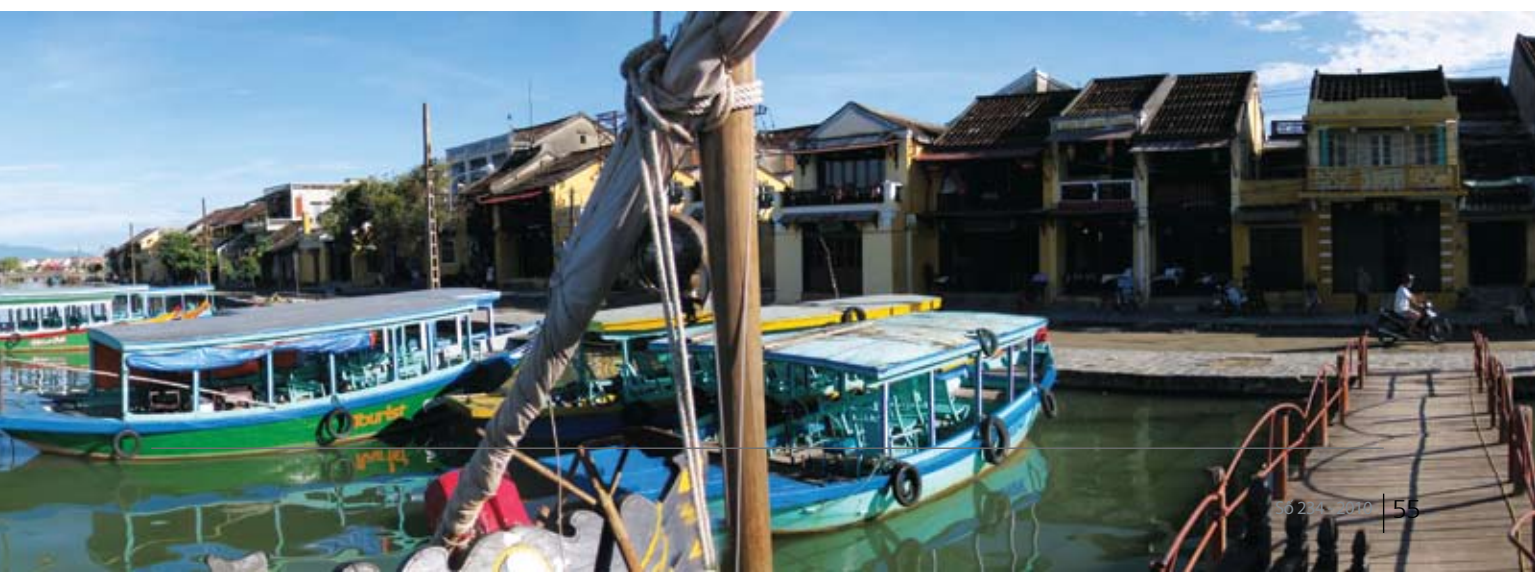

>> Nét đẹp phố cổ

>> Thanh bình bến Thu Bồn

VỚI TIỂU THUYẾT VÀO MỘT ĐÊM KHÔNG TRĂNG, ĐỐI TƯ KIỆT ĐÃ THÔI MIÊN NGƯỜI ĐỌC ĐI VÀO CÕI KHÔNG TRĂNG HUYỀN HOẶC BÍ ẨN. NGƯỜI ĐỌC NHƯ THẤY CHÍNH MÌNH ĐANG ĐI TÌM MẢNH THƯ LỰA CỔ XƯA TRONG ĐÓ CHỨA MỘT NGỮ NGÔN SÂU XA CỦA ĐỨC PHẬT ĐƯỢC VIẾT BẰNG MỘT THỨ CHỮ KHÔNG CÒN TỒN TẠI...

CUỘC KIẾM TÌM HUYỀN ẢO

Nhà văn – đạo diễn phim người Hoa quốc tịch Pháp Đối Tư Kiệt đã ra mắt hai cuốn tiểu thuyết Balzac và cô bé thợ may Trung Hoa do Lê Hồng Sâm dịch, Mặc cảm của Đ do Châu Diên dịch. Tiểu thuyết thứ ba Vào một đêm không trăng, một lần nữa qua bản dịch của Châu Diên, người đọc lại được thấy một Đối Tư Kiệt còn “phù thủy” hơn trước về cả tư tưởng và nghệ thuật.

Cuốn tiểu thuyết thực sự không dễ đọc. Nhưng nếu ai đó đọc đến hai phần ba cuốn sách vẫn không hiểu nó dẫn đi đâu và bỏ dở thì quả là một điều đáng tiếc. Những gì còn lại

sẽ bất ngờ tạo ra những mối dây liên hệ với các nội dung trong phần trước khiến tất cả trở nên sáng sủa rõ ràng và người đọc lập tức nhận ra toàn bộ tác phẩm là một khối điêu khắc đẹp, kì ảo, khiến cảm xúc vô biên ùa tới...

Cả cuốn tiểu thuyết là một cuộc kiếm tìm đầy day dứt để giải mã thứ ngôn ngữ bí ẩn chép trên cuốn thư lựa và để tìm lại mảnh thư lựa đã bị xé rách. Nếu kể theo tuyến tính thì năm 480 trước Công nguyên, sau khi Phật Thích ca nhập cõi Niết Bàn, các học trò đã chia nhau các di vật của Ngài và đi khắp nơi truyền giảng lời Ngài dạy. Nhưng đến Trung Hoa thì

gặp thời chiến tranh loạn lạc nên họ lần lượt ngã xuống, người cuối cùng chết ở Thung lũng sông Vị, ông đã chôn các di vật của Đức Phật ở đó. Thế kỷ thứ II, An Thạch Cao, hoàng tử xứ Parthe (nằm giữa Ấn Độ và Ba Tư), bỏ ngai vàng đi tu. Ông sang Trung Hoa, Cam Túc truyền đạo và dịch kinh Phật sang tiếng Hoa. Một đêm ông nhìn thấy những tia sáng xuyên lên từ một khoảng đất, An Thạch Cao báo cho hoàng đế và tại chỗ đất ấy tìm thấy những chiếc răng và đốt ngón tay màu vàng trong suốt, mà theo An Thạch Cao là di vật của Đức Phật. Vị hoàng đế ấy đã tin và theo

đạo Phật, ông cho xây cái tháp để chứa các di vật ấy. Rồi An Thạch Cao bị giết khi đi truyền đạo, và chỗ ông ở thành ngôi chùa Phật đầu tiên của Trung Hoa, chùa Pháp Môn. Nghìn năm sau, vào khoảng tháng 8 năm 1128, trong một đêm bão tố kinh hoàng, tòa tháp kia bị xẻ mất một nửa. Thượng tọa chùa Pháp Môn leo lên đỉnh tháp để hạ bức tượng Phật bằng đồng đen xuống thì thấy từ bụng bức tượng rơi ra một cuốn thư lụa. Vô cùng xúc động và biết được đây là văn bản quý, vị thượng tọa đã trao cuốn thư lụa này cho Huệ Tông. Và số phận bức thư lụa bắt đầu từ đây.

Bút pháp huyền ảo của Đời Tư Kiệt quả thực xuất sắc. Áo đấy, mà lại thấy

rành rành là ông đang trầm tĩnh để kể một câu chuyện lịch sử có thật, với sự kiện, nhân vật, ngày tháng rõ ràng, chứa đầy những trích dẫn từ sách vở. Tất cả khiến người đọc thấy như không phải ai khác mà chính mình đang vật vã đi tìm miếng lụa thiêng và cuối cùng cảm thấy nhẹ bỗng, mệnh mang khi gặp được bài ngụ ngôn đầy đủ. Nhưng hóa ra, bài ngụ ngôn kia, cái tiếng Tumchouq kia, những nhân vật kia, tất cả đều là những ước lệ, khiến câu chuyện trở nên trùng trùng điệp điệp các lớp nghĩa.

Rất nhiều câu hỏi đặt ra khi cuốn truyện khép lại. Tại sao người tìm ra được thứ ngôn ngữ cổ xưa kia, và người đọc được toàn vẹn ngụ ngôn

của Đức Phật đều là người Phương Tây? Tumchouq mang trong mình hai dòng máu Đông Tây, chỉ tiếp cận với miếng lụa gần hơn những nhà kiếm tìm phương Đông khác. Những người phương Tây, theo lời của Giáo sư Phật học Tarakesa, một nhà sư Tây Tạng, thì nếu họ không tìm được nửa văn bản bị mất đó thì cũng không có gì ngạc nhiên, vì "việc tìm ra được đoạn cuối của một lời răn như thế, cần có một tâm trí mang bản tính Đông phương". Phải chăng đây là một niềm kiêu hãnh hoang tưởng khiến những người lữ hành Trung Hoa, cả những bậc đế vương đều không thể nào tìm ra báu vật? Riêng người phụ nữ Pháp đã đi đến được bước cuối cùng bởi cô không hoang tưởng, cô biết dựa vào tình yêu dành cho Tumchouq ở

>> Đạo diễn Đới Tư Kiệt chỉ đạo diễn xuất

trong mình?

Tại sao cái ngôn ngữ Tumchouq lại mê hoặc tất cả những ai biết đến nó, từ người tìm ra nó là Paul d'Ampère, đến Hồ Phong, bạn tù của ông, vốn là một lãnh đạo cao cấp trong chính quyền Mao Trạch Đông, đến Tumchouq, đến người phụ nữ Pháp, đến Giáo sư Tarakesa? Phải chăng đây là thứ tiếng cổ xưa hỗn nhiên nhất và gần với bản nguyên con người nhất, để mỗi khi đọc nó hay nghe nói, những kẻ lừa hành đều cảm thấy được thanh tẩy, trở nên trong sáng và tràn trề sức mạnh? Trong không khí huyền hoặc mê mông của lịch sử mà cuốn tiểu thuyết về ra, thì cuốn thư lụa kia chính là một nguồn sáng linh thiêng, một sợi dây kì diệu xuyên chuỗi lịch sử và những số phận cá nhân.

Rõ ràng, cuộc tìm kiếm kéo dài qua năm tháng lịch sử còn có ý nghĩa rộng lớn hơn là việc tìm cuốn thư lụa cổ và giải mã nó. Đây phải chăng là cuộc kiếm tìm cội rễ, bản nguyên của đất nước Trung Hoa. Điều này khiến ta liên tưởng đến việc cắt nghĩa bản chất đất nước Trung Hoa của Trần

Trận trong Tòtem sói của Khương Nhung, hay cuộc kiếm tìm Linh Sơn của những nhân vật không biết tên trong tiểu thuyết của Cao Hành Kiện. Hình như cho đến nay, câu hỏi về đất nước Trung Hoa vẫn là một câu hỏi lớn.

Và, ngụ ngôn của Đức Phật trong cuốn thư lụa này có phải là một ngụ ngôn siêu việt cứu rỗi thế giới, cứu rỗi con người để những kẻ lừa hành mê cuồng tìm kiếm, điều ấy tùy vào mỗi người đọc. Nhưng ngụ ngôn ấy, một sutra, một bài thơ, với đoạn thứ hai đã tìm lại được, giản dị thế này:

VÀO MỘT ĐÊM KHÔNG TRĂNG, MỘT KẸ LỮ HÀNH CÔ ĐỘC LẦN BƯỚC TRONG BÓNG ĐÊM ĐI DỌC THEO MỘT CON ĐƯỜNG NHỎ DÀI DẶC, CON ĐƯỜNG NHÀ VÀO VỚI NÚI VÀ NHÀ VÀO VỚI TRỜI, NHƯNG ĐANG GIỮA ĐƯỜNG TỚI MỘT KHÚC CONG THÌ KẸ LỮ HÀNH TRƯỢT CHÂN. KHI NGÃ XUỐNG, KẸ LỮ HÀNH VỐ LẤY MỘT TÚM CỎ KHIẾN CÁI CHẾT ĐỊNH MỆNH KHÔNG DIỄN RA NGAY. NHƯNG RỒI HAI TAY YẾU DẪN, VÀ NHƯ KẸ BỊ TUYÊN ÁN KẾT LIỆU CUỘC

ĐỜI, VÀO PHÚT CHÓT NGƯỜI ĐÓ NHÌN LẦN CUỐI XUỐNG DƯỚI CHÂN, Ở ĐÓ CHỈ NHÌN THẤY THÂM SÂU NHỮNG MIỀN TỐI ĐEN HUN HÚT...

“BUÔNG TAY RA”, MỘT TIẾNG NÓI VANG BÊN TAI. “ĐẤT Ở ĐÂU XA ĐẤT Ở NGAY DƯỚI CHÂN ĐÓ”. THẾ RỒI NGƯỜI LỮ HÀNH TIN CẬY LÀM THEO TIẾNG NÓI ẤY VÀ AN TOÀN ĐẶT CHÂN XUỐNG MỘT CON ĐƯỜNG NHỎ NGAY BÊN DƯỚI CÁCH CHỖ MÌNH ĐANG BẮM CHỮA ĐẾN HAI GANG TAY.

THỦY TINH

NGHỆ SĨ TUẤN KHANG:

KHÔNG CÓ ĐÀN ĐỂ DIỄN

SAU GIẢI NHẤT ĐẠI NHẠC HỘI GUITAR TOÀN QUỐC LẦN THỨ NHẤT 2002, NGHỆ SĨ GUITAR TUẤN KHANG GẮN NHƯ BIẾN MẤT KHỎI SÂN KHẤU LỚN. ANH VỪA TRỞ LẠI VỚI TƯ CÁCH NHÀ XÂY DỰNG DỰ ÁN BIỂU DIỄN GUITAR BẮC- NAM VỚI KHOẢNG 30 CHƯƠNG TRÌNH GUITAR CỔ ĐIỂN, JAZZ, FINGER-STLYLE...

Vì sao anh xây dựng dự án biểu diễn guitar vào thời điểm này?

Là nghệ sĩ biểu diễn, mình rất chờ mong có người tổ chức để mình được biểu diễn nhưng mãi đến giờ này không ai đứng ra làm, mình đành phải làm.

Để biểu diễn một chương trình guitar, phải luyện tập rất công phu, tương tự ca sĩ tổ chức liveshow. Trước khi ra sân khấu, nghệ sĩ cần tập trung cao độ. Hiện nay, các nghệ sĩ guitar không có cơ hội biểu diễn, cứ học, học chán lại dạy. Cứ theo cái vòng khép kín như thế dẫn tới một nghịch lý là những người yêu guitar không được tiếp xúc với nghệ thuật trình tấu guitar ở đẳng cấp cao. Điều làm tôi thực sự đau xót là sự mai một của tài năng. Khi các tài năng đến độ chín, họ lao vào say mê luyện tập, nhưng lại không được sử dụng đúng mục đích: đến với người nghe. Mục tiêu quan trọng của dự án là duy trì, nuôi dưỡng tài năng, tình yêu guitar, tạo tiền đề cho các liên hoan lớn sau này. Bản thân tôi đang tìm kiếm những tài năng ở lứa tuổi nhỏ để đào tạo từ đầu, miễn phí. Thậm chí tôi mua đàn tặng các cháu. Có sao đâu. Ngày xưa tôi từng hy vọng được thế mà!

Như vậy anh đành phải hi sinh phần nghệ sĩ trong mình để làm nhà tổ chức?

Tạm thời sẽ là như vậy. Còn trong trường hợp mình vẫn còn lưu luyện nghiệp diễn, nếu có tổ chức nào đấy có tiềm lực về kinh tế, có tâm huyết thừa kế được ý tưởng thì quá tốt. Không cần họ yêu guitar nhiều lắm, chỉ cần làm đúng tinh thần mình đưa ra, mình sẵn sàng bàn giao.

Các nghệ sĩ dự kiến sẽ có chương trình riêng trong dự án Guitar Bắc - Nam 2010 - 2011: Châu Đăng Khoa, Nguyễn Trí Đoàn, Nguyễn Thanh Hằng, Nguyễn Văn Phúc, Thanh Huy, Quang Vinh, Hùng Phong, Dương Kim Dũng, Nguyễn Phương Hà, Cao Hồng Hà,... Hai nghệ sĩ trẻ Thái Minh và Đặng Trường Giang mở hàng bằng hai đêm diễn tại Hội trường B nhà A Cung Văn hóa Hữu Nghị, Hà Nội, trong tháng 8 và 9.

Anh nghĩ sao nếu các chương trình bị lỗ?

Mình từng làm kinh tế. Không có chuyện lỗ, chỉ có lãi đến đâu. Lực lượng người yêu guitar ở Hà Nội. Một câu lạc bộ dạy guitar giờ tối thiểu có 100 -200 học viên. Những câu lạc bộ mạnh có vài trăm. Ngoài ra còn những website, diễn đàn trên mạng về guitar. Anh em yêu guitar cũng tìm đến mình nhờ trợ giúp những chương trình nhỏ, qua đó mình cũng nắm được nhu cầu thường

thức của khán giả. Tổ chức một chương trình biểu diễn guitar cũng không tốn kém lắm. Khoản thu từ vé hoặc lệ phí (dự kiến 50 - 100 nghìn đồng) đủ để trang trải và trả thù lao cho nghệ sĩ.

Để chuẩn bị cho một buổi biểu diễn chuyên nghiệp phải mất bao lâu?

Tối thiểu 6 tháng với điều kiện bỏ 70-80% các hoạt động không cần thiết. Vì thế, tôi đưa ra một kế hoạch dài hơi để các nghệ sĩ chủ động chuẩn bị. Cũng do tôi dùng cuộc chơi chuyên nghiệp khá lâu (4 - 5 năm) nên mới mất thời gian như thế.

Nghe nói Tuấn Khang từng có thời gian khó khăn đến nỗi không có đàn để chơi?

Đến giờ vẫn chưa có! Bởi lúc có tiền không phải mua ngay được đàn, lúc có đàn lại không có tiền. Cây đàn tôi đang dùng là của một người em cho mượn. Tôi đang chờ có cây đàn ưng ý hơn sẽ đầu tư một thể. Các cây đàn trông có vẻ giống nhau nhưng cây đàn phù hợp phải tương thích với vóc dáng, tai nghe và phong cách xử lý của mỗi nghệ sĩ. Các bạn trẻ bây giờ có thể mua đàn giá từ 4000 đến 10 000 USD. Chủ yếu nhờ gia đình, chứ số người bỏ tiền túi ra mua đàn như thế cũng ít.

N.M.HÀ (thực hiện)

>> Nhà thơ Trần Nhuận và tác giả trẻ Khúc Hồng Thiện

NHÀ THƠ TRẦN NHUẬN: VẼ BỐN CHEN CÙNG TẮT BẬT

"CÙNG EM LÊN TAM ĐẢO CHIỀU
NAY; PHỐ PHƯỜNG LÙI MÃI
PHÍA SAU CÂY; ĐỂ LẠI BỐN CHEN
CÙNG TẮT BẬT; LÊN ĐÂY HOÀ
NHẬP GIÓ CÙNG MÂY". NHỮNG
TÂM SỰ ẤY CÁCH ĐÂY ĐÃ 17
NĂM, TƯỚNG CHỨNG TÁC GIẢ
"GIÓ THẮNG BA VẼ THỎI" KHI
ẤY VỪA BUÔNG ÁO LÍNH ĐÃ VỘI
BỎ MẶC PHỐ PHƯỜNG ĐỂ HOÀ
NHẬP VỚI GIÓ VÀ MÂY TRỜI TAM
ĐẢO. ĐẤY LÀ ÔNG NÓI VẬY THÔI,
KÌ THỰC ÔNG KHÔNG MUỐN
NGHỈ NGƠI VÀ CHƯA TỪNG NGHỈ
NGƠI. ÔNG CHÍNH LÀ NHÀ THƠ
TRẦN NHUẬN, QUÊ LÀNG SỎI,
HUYỆN LÂM THAO, TỈNH PHÚ
THỌ.

VẼ LÀ LÍNH SUỐT CUỘC ĐỜI

Sáng nào nhà thơ Trần Nhuận cũng bắt đầu một ngày mới từ 5 giờ. Ông bật máy tính, vào mạng internet và bắt đầu "lướt web", xem tin tức và chia sẻ với bạn bè bốn phương. 6 giờ 15, ông tản bộ cùng các cụ trên hè phố Khương Đình (Hà Nội) – nơi ông đang ở hiện nay. Dưới mái tóc bóng bẩy phần lớn đã bạc trắng rủ xuống cặp kính khá to, ánh mắt vui vui, bước đi thư thái, trông ông thanh thản đến lạ. Thế nhưng chỉ được khoảng nửa giờ vậy thôi, vì mấy tháng nay, ông nhận lời mời làm biên tập viên cho báo Người cao tuổi nên thường xuyên phải đến cơ quan từ 7 giờ sáng cho đến tối mới về. Đi làm về lại vào web, rồi viết, rồi vẽ, công việc luôn bận rộn nhưng đúng 11 giờ đêm là ông đi ngủ. Ông tâm sự: "Cái đồng hồ sinh học của mình đã quen với nếp nhà binh từ lâu rồi đến giờ vẫn vậy".

Khác với nhiều người thường viết khi đêm về yên tĩnh, còn với nhà thơ Trần Nhuận, ông lại chỉ thích sáng tác ban ngày với sự ồn ã của cuộc sống. Phải chăng vì thiên tính Trần Nhuận như vậy nên ông làm thơ và vẽ tranh luôn ngôn ngôn chất thực tế. Thấy ông tắt bật, người ta thương ông vất vả, nhưng ông nói, ông thấy vui vì được làm việc. Cứ thế ông đi lẩn giữa cuộc đời mà chiêm nghiệm, suy tư.

TẬP THƠ ĐẦU TIÊN CỦA ÔNG LÀ "GƯƠNG MẶT TÔI YÊU" (1980), TỪ ĐÓ ĐẾN NAY ĐÃ HƠN 30 NĂM, TRẦN NHƯƠNG ĐÃ SÁNG TÁC VÀ CÔNG BỐ HƠN 15 TẬP SÁCH GỒM CẢ THƠ, TRUYỆN NGẮN VÀ TIỂU THUYẾT. TRONG ĐÓ CÓ NHIỀU TÁC PHẨM ĐƯỢC BẠN ĐỌC NHẮC NHỚ, GHI NHẬN. ĐÁNG KỂ LÀ TRUYỆN NGẮN "HỒM QUA, HỒM NAY VÀ CON ĐƯỜNG ẤY" (GIẢI TRUYỆN NGẮN VĂN NGHỆ QUÂN ĐỘI NĂM 1981); TẬP THƠ "BÀI THƠ TÌNH CỦA LÍNH" (GIẢI THƯỞNG VĂN HỌC BỘ QUỐC PHÒNG 1984 - 1989) ; TIỂU THUYẾT "BẾN ĐỒ ĐỜI ANH" (GIẢI THƯỞNG HÙNG VƯƠNG CỦA TỈNH VĨNH PHÚ); TIỂU THUYẾT "DÒNG SÔNG KHÔNG CÓ ĐÔI BỜ" (1998) VÀ TẬP THƠ "GIÓ THẮNG BA VẮN THỎI" (2002) ĐỀU ĐOẠT GIẢI THƯỞNG ỦY BAN TOÀN QUỐC LIÊN HIỆP CÁC HỘI VĂN HỌC NGHỆ THUẬT VIỆT NAM; TẬP THƠ "GIÓ BÁT NGÁT ĐỒNG RỪNG" (GIẢI THƯỞNG HỘI VĂN HỌC NGHỆ THUẬT CÁC DÂN TỘC THIỂU SỐ VIỆT NAM NĂM 2003),...

Năm 1965, khi đang làm thầy giáo dạy Văn trường cấp 3 huyện Từ Liêm (Hà Nội), Trần Nhương nhập ngũ và được phiên chế về Cục Vận tải thuộc Tổng cục Hậu cần. Trong thời gian này, ông đã có một số sáng tác thơ, rồi được đơn vị cử đi dự trại viết văn quân đội (1976-1977). Thời gian này thật ý nghĩa với ông. Ông được gặp gỡ, chia sẻ tình yêu văn chương với bạn bè, được các nhà văn nhà thơ đã thành danh hướng dẫn, truyền đạt nhiều kinh nghiệm quý báu. Cái tên Trần Nhương bắt đầu ghi dấu ấn trên văn đàn với bài "Thơ gửi con" đoạt Giải Thơ báo Văn nghệ năm 1978. Năm sau, ông được cử đi học khóa I Trường Viết văn Nguyễn Du. Tốt nghiệp năm 1983, ông về làm biên tập viên Nhà xuất bản Quân đội nhân dân. Từ năm 1987 đến năm 1993, ông giữ chức Trưởng phòng Biên tập sách văn nghệ.

Mười năm ở Nhà xuất bản Quân đội nhân dân, ông cùng một số anh em đồng nghiệp phối hợp tổ chức biên tập, giới thiệu với bạn đọc cả nước những cuốn sách của các tác giả như Hữu Thịnh, Nguyễn Trí Huân, Thanh Thảo, Nguyễn Đức Mậu, Đặng Đình Loan,... Một số tác phẩm trong số đó đã đoạt được những giải thưởng lớn

như giải thưởng của Hội Nhà văn Việt Nam, giải thưởng Bộ Quốc phòng... Quảng thời gian trong quân ngũ cũng khiến ông đã "mặc định" cái chất lính trong suốt cuộc đời.

LÀM CHO VUI ẤY MÀ

Năm 1993, nhà thơ Trần Nhương chuyển ngành sang công tác tại Hội Nhà văn Việt Nam với cương vị Phó Giám đốc Thường trực Quỹ Văn học. Sau đó, ông chuyển sang làm Phó Ban thường trực Ban Quản lý dự án Bảo tàng văn học Việt Nam đến năm 2008 mới nghỉ hưu.

Có thể với người khác nghỉ hưu là dành thời gian nghỉ ngơi tĩnh dưỡng nhưng với Trần Nhương thì dường như ông còn bận rộn hơn lúc còn đương chức. Ông vẫn năng nổ tham gia các sự kiện văn nghệ, các hoạt động của Hội Nhà văn, gặp gỡ giao lưu với các bạn viết già và trẻ, vừa tham gia với vai trò người trong cuộc, ông vừa giữ vai trò nhà báo đưa tin, chụp ảnh. Chính vì thế, ông luôn được hòa mình trong guồng quay nghề nghiệp và cũng vì thế mà anh em bạn viết coi ông như một "cổng thông tin điện tử", những khi vui buồn thường tìm đến chia sẻ, giải bày.

Nhà thơ Trần Nhương là vậy, lúc nào cũng nhanh nhẹn, cởi mở với tất cả những người muốn làm bạn với ông. Ai đó mới gặp ông dù là lần đầu sẽ có cảm giác gần gũi, thân quen như đã biết nhau rồi. Nhìn vẻ bề ngoài, nhiều người tưởng ông ham vui, mà ông cũng đã từng thú nhận: "Làm cho vui ấy mà". Nhưng tôi hiểu đằng sau những điều cho vui ấy là một tấm lòng - tấm lòng của người nghệ sĩ.

HỒNG LOAN

SIDNEY SHELDON :

BẠC THẦY CỦA TIỂU THUYẾT BÌNH DÂN

Sidney Sheldon sinh ngày 11 - 2 - 1917 tại Chicago, tên khai sinh là Sidney Schechtel, có bố là người Do Thái gốc Đức, mẹ gốc Nga. Ông có hai đời vợ, người thứ nhất là diễn viên Jorja Curtright Sheldon, sống với ông được 30 năm thì qua đời (năm 1988), sau 4 năm ông tái hôn với Alexandra Kostoff. Ông là cha của nhà văn nữ Mary Sheldon. Ông mất ngày 31- 1-2007 ở tuổi 89.

Trải qua một tuổi thơ khốn khó và nhờ đó mà kinh nghiệm, vốn sống của ông vô cùng phong phú, đó là điểm tựa cho ông viết nên những bộ tiểu thuyết có giá trị dễ đi vào lòng người. Lớn lên trong thời đại khủng hoảng, chỉ được học rất ít và hầu như không đọc sách, ông xem sự thành công trong sự nghiệp sáng tác văn chương của mình như một phép lạ. Ông bắt đầu viết lách tại Chicago, cho ra đời 18 tiểu thuyết xuất sắc, bán ra đến 300

triệu bản, với các tác phẩm tiêu biểu như: "Nếu còn có ngày mai"; "Thiên thần nổi giận"; "Phía bên kia nửa đêm"; "Sáng, trưa và đêm"; "Sứ giả của thần chết"... đã làm nên tên tuổi của ông và ông trở thành tác giả sách nổi bật nhất trong nhiều thập kỉ. Các tác phẩm của ông được dịch sang trên 50 ngôn ngữ ở 180 quốc gia, ông được công nhận là tác giả được dịch nhiều nhất thế giới. Tiểu thuyết của Sidney Sheldon cuốn hút số lượng lớn độc giả trên khắp thế giới bởi cốt truyện li kì, hồi hộp, nhân vật hấp dẫn, gây chú ý. Ông đã từng nói: "Tôi cố gắng viết sao cho sách của mình hấp dẫn để độc giả không thể bỏ nó xuống... tôi cố gắng xây dựng chúng sao cho độc giả khi đọc xong một chương, họ phải đọc thêm chương nữa". Đề tài trong tiểu thuyết của Sidney Sheldon thường là những người phụ nữ xinh đẹp, giỏi giang, có tài và luôn giữ được

nữ tính trong bất kì hoàn cảnh nào. Không chỉ thành công ở lĩnh vực sáng tác tiểu thuyết, ông còn viết nhạc kịch, kịch bản phim và kinh doanh ở lĩnh vực công nghiệp truyền hình. Tất cả đều rất thành công: năm 1948, ông nhận giải Oscar kịch bản gốc xuất sắc trong phim "The Bachelor anh the Bobb Soxer"; giải Tony Award cho vở nhạc kịch "Rehead" năm 1957 và giải Emmy cho "Dream of Jeannie" năm 1967. Với những gì đã đạt được, ông thực sự là một nhân vật kiệt xuất cuối cùng của thời đại hoàng kim trong nền văn học bình dân Mỹ.

Nhiều người cho rằng tiểu thuyết của Sidney Sheldon như những cái nổi hơi ướm át sẽ tan nhanh vào không khí, chẳng đọng lại được gì nhiều. Tuy nhiên, con số 300 triệu bản sách của ông tiêu thụ tại 180 quốc gia trên thế giới không phải là những con số vô nghĩa, và ít nhất tác giả này cũng có

những ảnh hưởng nhất định trên văn đàn Mỹ. Những đứa con tinh thần của Sidney Sheldon không làm vừa lòng giới phê bình nhưng lại cuốn hút một số lượng khổng lồ độc giả hâm mộ. Điều đó có thể một phần do Sheldon có tài năng bậc thầy trong việc phóng các tiểu thuyết của mình lên bảng xếp hạng best – seller, nhưng quan trọng hơn cả là các tác phẩm của ông có sức lôi cuốn kì lạ đối với độc giả, đặc biệt là độc giả nữ. Đối với những người say mê thực sự thể loại văn học trinh thám, không thể phủ nhận Sidney Sheldon là bậc thầy trong nghệ thuật của thể loại này. Cốt truyện hấp dẫn, li kì, hồi hộp và sự thu hút của nhân vật là đặc trưng thể loại tiểu thuyết trinh thám, đây cũng là đặc điểm nổi bật của tiểu thuyết Sidney Sheldon.

"Nếu còn có ngày mai" là tiểu thuyết có cốt truyện độc đáo nhất, chứa đựng nhiều yếu tố bất ngờ nhất của nhà văn. Tracy Whitney - nhân vật chính của tiểu thuyết cũng là một cái tên quen thuộc của không ít độc giả Việt Nam đam mê tiểu thuyết trinh thám Sidney Sheldon. Đó là một cô gái Mỹ xinh đẹp và trong trắng song lại bị những thế lực hắc ám xô đẩy vào con đường tội lỗi để trở thành một kẻ trộm cắp và lừa đảo mang tầm vóc quốc tế, qua mặt các lực lượng cảnh

sát hùng hậu của Mỹ và nhiều nước châu Âu. Nhưng với trái tim khao khát tình yêu và hạnh phúc, nàng đã vượt qua con đường tội lỗi để sống một cuộc đời lương thiện. Người đọc thực sự bị cuốn hút vào từng tình tiết của câu chuyện, nó thực sự li kì và hấp dẫn. Bên cạnh đó những tiểu thuyết "Sáng, trưa và đêm"; "Sứ giả của thần chết", "Thiên thần nổi giận"; "Phía bên kia nửa đêm"; "Hãy kể về giấc mơ của em",... cùng hình tượng những nữ nhân vật chính xinh đẹp, trẻ trung, thông minh, có tài như Tracy Whitney trong Nếu còn có ngày mai, nữ luật sư Jennifer Parker trong Thiên thần nổi giận, Mary Asley trong Sứ giả của thần chết, Catherine và Noelle trong Phía bên kia nửa đêm, Asley Patterson trong Hãy kể về giấc mơ của em,... trở nên thân thuộc với độc giả Việt Nam, đặc biệt là những bạn trẻ yêu thích tiểu thuyết trinh thám. Không chỉ có những cốt truyện, nhân vật hay, hấp dẫn, bất ngờ, gây sự chú ý mà tiểu thuyết trinh thám Sidney Sheldon còn có những trang miêu tả tâm lí nhân vật tài tình, thể hiện cái nhìn tinh tế, nhạy cảm về đời sống tâm lí con người. Nó làm cho thế giới tác phẩm không khô khan mà phong phú và lôi cuốn.

Văn học trinh thám ngày nay đang phát triển mạnh mẽ trên thế giới với

sự phong phú về nội dung và tài tình, điêu luyện về hình thức nghệ thuật. Cùng với những thành tựu đã đạt được, các tiểu thuyết trinh thám đích thực đã khiến cho những người từng cho thể loại văn học này là thứ "á văn chương", thứ văn học rẻ tiền phải nhìn nhận lại. Đây thực sự là một thể loại văn chương đích thực, có những đặc trưng riêng mà các thể loại văn học khác không có được, và cũng không thể phủ nhận, ngày nay truyện trinh thám thu hút, hấp dẫn độc giả hơn cả. Sidney Sheldon cùng các tác phẩm của ông đã chứng minh điều đó. Có thể khẳng định, đây là một thiên tài về tiểu thuyết trinh thám, từ sự thành công của ông về nghệ thuật trinh thám, người say mê trinh thám ở Việt Nam day dứt khi nhìn nhận thực tế trinh thám Việt Nam còn nghèo nàn và lạc hậu. Điều đó đòi hỏi phải có sự đổi mới của thể loại văn học này ở Việt Nam. Muốn làm được điều đó, nhà văn phải có những thay đổi về cả nội dung và hình thức nghệ thuật để phù hợp với đặc trưng của thể loại và thị hiếu của bạn đọc. Chúng ta vẫn đang chờ đợi gương mặt mới tươi sáng và hấp dẫn hơn của trinh thám Việt Nam.

THU HIỂN

TRANG THƠ

Vị muối

Đã qua rồi những mùa hạ mùa đông
Cơn nóng lạnh một thời thơ bé
Ta đã đến với chân trời mới mẻ
Âm thầm hiu quạnh tiếng chân đi...

Chiều xa quê nỗi nhớ quay về
Tìm thăm thăm hồn xưa... sóng nước
Bờ bãi gần xa cánh chim chiều chao ngược
Mái tường rêu cỏ dại ướt sương trời

Tuổi thơ kia vốn vã qua rồi
Miền quê nhỏ chòng chành sóng dội
Mẹ tần tảo suốt đời lặn lội
Dáng gầy in cát trắng chân trời

Ta lớn lên giữa đói nghèo và mưa bụi
Giữa tình thương giờ đã hóa mặt trời
Mẹ gìn giữ cho đời ta vị muối
Để mặn nồng ta tặng lại... Người ơi

THIÊN SƠN

Vàng trăng Đồng Lộc

* Kính tặng hương hồn mười nữ liệt sỹ TNXP ngã ba Đồng Lộc

Có mười trái tim trong đất!
Có mười vầng trăng trên đời!
Mặt trời cứ đi qua... còn vầng trăng thì ở lại...
Trong vịnh hằng... bi tráng tuổi hai mươi!

Đồng Lộc tháng 8.2010

KIỀU THẾ HƯNG

Vườn yêu

Sao anh lặng im nhìn lên bầu trời
em thành dải mây buổi rổi
vì tinh tú tròn đêm trăng hội
vắt xiêm y ngang cành táo trong vườn

không phải Babilon
chỉ là khu địa đàng chứng cất niềm khắc khoải
để khi mặt trời đi ngủ
vẫn chiếu tia sáng buồn.

ô hay! mặt trăng gian dứ rổi kia
quãng sáng lả lơ tóc rối
cành ôliu đâu phải là huyền thoại
chỉ có ở nơi nào xa xôi

anh kết tràng hoa bằng mưa rơi
đơn thêm chờ đợi
ngôi sao du mục vì đâu trốn chạy

núp dưới mặt hồ hoá giải những bóng
cây

romance!
niệm khúc đêm
tùng dấu chân ủ hạt mầm cổ tích
em không biết
Ađam và Eva
Rômêô hay Juliet
chỉ biết vườn yêu
hoa hồng nở vì bình minh thuần khiết

Sao anh còn lặng im?

LỮ THỊ MAI

TRONG SỐ CÁC THỦ KHOA CỦA ĐHQGHN KHÓA QH - 2006-X, NGUYỄN DUY SƠN LÀ MỘT CHÀNG TRAI ĐA NĂNG VÀ TOÀN DIỆN. THÀNH TÍCH HỌC TẬP CỦA SƠN RẤT ĐÁNG NỂ VỚI DANH HIỆU THỦ KHOA ĐẦU VÀO ĐẠI HỌC VÀ THỦ KHOA TỐT NGHIỆP CỦA TRƯỜNG ĐẠI HỌC. SƠN CHIA SẺ: NHỮNG THÀNH CÔNG ẤY BẮT NGUỒN TỪ ĐAM MÊ ĐƯỢC TRẢI NGHIỆM CUỘC SỐNG, ĐƯỢC VƯỢT QUA NHỮNG GIỚI HẠN XA NHẤT VÀ THẢ SỨC KHÁM PHÁ NĂNG LỰC CỦA BẢN THÂN.

NGUYỄN DUY SƠN:

CỐ GẮNG LÀM CHỦ THẾ GIỚI

Cơ duyên nào đưa Sơn đến với ngành Ngôn ngữ và văn hóa Trung Quốc Trường ĐHQGHN?

Cho đến năm cuối cấp THCS, em vẫn không nghĩ là mình sẽ ra học THPT tại Hà Nội, càng không nghĩ rằng mình sẽ học tiếng Trung Quốc. Thế mà chỉ mấy tháng sau thôi, em đã ra Hà Nội học và trở thành học sinh của lớp chuyên tiếng Trung Quốc, Trường PHTH Chuyên Ngoại ngữ, Đại học Ngoại ngữ, ĐHQG HN.

Sự thể là thế này, bố em mua hồ sơ cho em thi nhưng cho em tự chọn ngành học mà mình thích. Lúc đó, em chỉ có 2 lựa chọn: một là tiếng Anh, hai là tiếng Trung. Do dự mãi rồi kiên quyết chọn tiếng Trung sau khi em nhìn thấy mấy anh sinh viên trong trường cầm bút lông tập thư pháp và nói chuyện với các bạn Trung Quốc. Chuyện học tiếng Trung đến thật ngẫu nhiên và cho đến giờ, em vẫn luôn biết ơn bố em vì đã tạo cho em bước ngoặt đó.

Ngành học này đã hấp dẫn bạn ra sao?

Tiếng Trung hấp dẫn em bởi chính vẻ đẹp đặc biệt của nó: vẻ đẹp của một thứ ngôn ngữ vừa cổ điển vừa hiện đại, thứ ngôn ngữ tượng hình đẹp huyền bí nhưng lại được sử dụng phổ thông rộng rãi trên toàn thế giới. Ai đó đã từng nói rằng: chỉ với tiếng Anh và tiếng Trung, bạn sẽ làm chủ cả thế giới.

Quá trình học đại học đã rút ra cho bạn những kinh nghiệm gì trong

phần đầu và rèn luyện?

Em chỉ muốn động viên các bạn nhỏ tuổi hơn em một điều rằng: nếu mỗi ngày ta cố gắng vượt qua chính mình một chút, sau một thời gian dài bạn sẽ ngạc nhiên vì những thành quả mà mình đạt được. Hãy nhẫn nại mỗi ngày để một ngày, bạn sẽ tiến rất xa.

Kỷ niệm nào đáng nhớ nhất trong những lần bạn tham gia và đạt giải tại các cuộc thi hùng biện tiếng Hán?

Ấn tượng nhất đối với em là cuộc thi "Nói giỏi tiếng Hán" do Hội Thương nhân Đài Loan tại Việt Nam tổ chức năm 2006. Giải thưởng là một chiếc vé máy bay sang Đài Loan. Trong khi em chưa có hộ chiếu và cũng không có tiền để đi, em đã chật vật mãi mới bán được chiếc vé đó và có được một số tiền không lớn hơn bạn đạt giải nhì là bao nhiêu.

Việc tham gia và đạt giải tại các cuộc thi này đã giúp bạn có những thay đổi và khám phá gì về bản thân?

Em đã tham gia những cuộc thi không phải sở trường của mình. Đứng trước đồng người, phải hùng biện bằng ngoại ngữ, lại tham gia biểu diễn văn nghệ, làm MC... Dù em không giỏi nhưng đã "dám" làm và có thêm được một vài kỹ năng nữa làm vốn cho mình. Các cuộc thi đã giúp em tự tin và vui sướng khi phát hiện ra rằng: thì ra mình có thể làm được nhiều thứ mà mình tưởng là không thể!

Là đại diện thanh niên Việt Nam dự cuộc gặp gỡ hữu nghị sinh viên Việt

Nam - Trung Quốc, bạn mang đến những thông điệp gì?

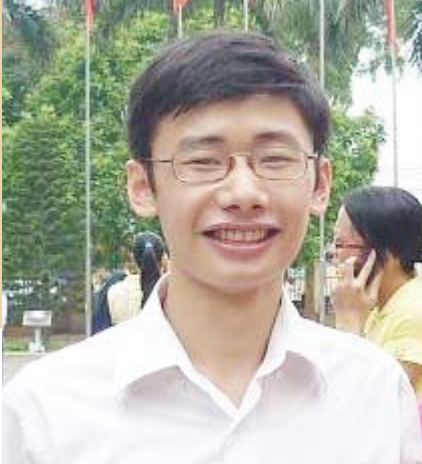
Thực ra, tên cuộc gặp là "Gặp gỡ hữu nghị Thanh niên Việt Nam Trung Quốc" do Trung ương Đoàn TNCS hai nước tổ chức. Em đi với tư cách là đại biểu sinh viên biết tiếng Trung. Thời gian đó, em gặp nhiều bạn Trung Quốc biết tiếng Việt và các bạn thường trầm trồ hỏi em rằng làm sao có thể nói tiếng Trung như vậy. Em trả lời là hãy học ngoại ngữ bằng trái tim và coi bạn học của mình là người nước ngoài. Và một phong trào học tiếng Việt và nói tiếng Việt với nhau đã dấy lên trong các bạn sinh viên tham gia làm tình nguyện cho cuộc Gặp gỡ. Cũng tự hào, vì dù sao em đã mang tình yêu đối với tiếng Việt đến cho không ít người.

Theo bạn, sinh viên tham gia các hoạt động phong trào đoàn, hội trong trường đại học sẽ có lợi ích gì?

Đoàn, hội sinh ra là để đoàn kết, tập hợp thanh niên, sinh viên vì sự tiến bộ chung của mỗi thành viên trong Đoàn, hội. Sinh viên nên tham gia các phong trào và các hoạt động xã hội bởi qua đó các bạn được rèn luyện, được trưởng thành và được cống hiến. Kinh nghiệm cho thấy, những bạn tích cực tham gia những công tác như vậy thường có nhiều kỹ năng và thành công sớm hơn.

Cảm ơn bạn!

THANH HÀ (thực hiện)

ĐỖ TUẤN LONG:

VỚI TÌNH YÊU NGHỀ GIÁO, TUẤN LONG ĐÃ CHỌN CHO MÌNH MỘT LỐI ĐI KHÁC VỚI CÁC BẠN TRONG LỚP CHUYÊN VẬT LÍ NGÀY ẤY. LONG THÍCH NGHỀ GIÁO CHỈ ĐƠN GIẢN VÌ: "LONG SẼ ĐƯỢC ĐỨNG TRÊN BỤC GIẢNG NHƯ THẦY GIÁO DẠY VẬT LÍ CỦA MÌNH".

QUYẾT TÂM TRỞ THÀNH THẦY GIÁO

Tong lớp QH. 2006.S, với bản tính giản dị, hiền hòa, dễ gần, Long luôn là điểm sáng trong học tập để các bạn phải "lắc đầu, lè lưỡi, đặt câu hỏi sao cừ thế?". Điểm học tập của Long lúc nào cũng bỏ xa các bạn trong lớp. Học giỏi, thông minh, say mê nghiên cứu khoa học, ở Long hội tụ đầy đủ những tố chất để trở thành một thầy giáo giỏi. Long tâm sự: "Ngày còn học phổ thông em không nghĩ mình sẽ chọn nghề giáo viên, nhưng rồi em đã chọn đúng và nhất là sau đợt thực tập, em càng thấy yêu nghề làm thầy hơn".

Suốt bốn năm học đại học, Long luôn cố gắng phấn đấu học tập và gặt hái được không ít thành công, đạt giải nhì Olympic Vật lí Sinh viên, đạt Huy chương bạc Nghiệp vụ sư phạm thiết kế đồ dùng học tập tổ chức tại Thái Nguyên, trở thành thủ khoa xuất sắc với kết quả cao nhất 3,74/4 của Trường Đại học Giáo dục. Long xứng đáng được xếp là 1 trong 10 sinh viên xuất sắc của ĐHQGHN dự lễ trao phần thưởng vinh danh các thủ khoa các trường đại học trên địa bàn Hà Nội.

Không phải cứ cặm cụi, chăm chỉ học là có thể giỏi được, mà ở đại học mỗi bạn phải tự tìm cho mình một phương pháp học. Hỏi Long làm thế nào để đạt được kết quả cao, nhiều thành tích như vậy, cậu chia sẻ: "Khi học phải tập trung cao độ, giải quyết vấn đề triệt để, nắm bắt những nội dung chính của bài ngay khi nghe thầy cô giảng trên lớp, chỗ nào

chưa hiểu tường tận về nhà giờ ra xem lại. Khi đọc sách phải tóm lược ý chính rồi triển khai ý, học như vậy sẽ không tốn thời gian và đặc biệt là trước khi gặp sách lại phải hệ thống được toàn bộ kiến thức của bài học, tự ra đề bài cho mình giải đó chính là cách học để nhớ lâu nhất". Lớp trưởng của Long kể: "Long thông minh, tư duy logic, khoa học, luôn vững vàng trong học tập, nắm chắc vấn đề và có phương pháp học rất hay, cho nên kết quả học tập của bạn ấy luôn ở mức gần tuyệt đối, có kì bạn ấy đạt toàn điểm 10. Các thầy cô ai cũng ngạc nhiên vì không hiểu sao Long lại có một sức học, một phương pháp học tuyệt vời như thế, phải chăng ở Long "thông minh vốn sẵn tính trời"?

Những thành tích đã đạt được Long dành tặng bố mẹ. Gia đình nghèo khó, thuần nông, bố là thương binh nặng nhưng vẫn cùng mẹ tần tảo sớm hôm lo cho hai anh em Long ăn học. Biết ơn và hiểu tấm lòng của bố mẹ, Long quyết tâm học thật giỏi. Ngay từ bậc tiểu học Long luôn là học sinh giỏi xuất sắc của trường, là niềm tự hào của bố mẹ, thầy cô.

Long luôn quan niệm rằng học đi đôi với hành, bởi trở thành thầy giáo giỏi ngoài kiến thức còn cần phải có kĩ năng truyền đạt tốt, phải có kinh nghiệm thực tế, nếu không sẽ rất vất vả với những mớ lí thuyết trừu tượng, khó hiểu. Trong quá trình học tập, Long thường đến làng trẻ em Birla để hướng dẫn các em cách

học thế nào đạt hiệu quả nhất, giảng giải cho các em những bài tập các em còn chưa kịp hiểu trên lớp, giúp các em tự tin vào bản thân và luôn phải nỗ lực phấn đấu hơn trong học tập. Đến với các em, Long càng thấm thía hơn tính nhân văn ở đời, mỗi một tâm sự là một mảnh đời bất hạnh, Long nghĩ rằng mình thật may mắn và càng phải học tập để cống hiến cho cuộc đời thêm tươi đẹp hơn. Bước đầu tập làm thầy giáo, những kiến thức sách vở được áp dụng thực tế đã giúp Long vững vàng hơn và ý thức sâu sắc hơn về ý nghĩa, vai trò, trách nhiệm của mình đối với nghề làm thầy. Ths. Lê Thái Hưng - thầy giáo chủ nhiệm của Long nhận xét: "Long là một sinh viên năng động, sáng tạo trong học tập, nghiên cứu khoa học. Với một quỹ thời gian giống như bao sinh viên khác nhưng Long đã làm được rất nhiều việc có ích cho bản thân và tập thể. Tôi thực sự xúc động và vinh dự khi cầm trên tay tấm giấy mời tham dự buổi vinh danh thủ khoa năm nay từ cậu học trò của mình. Mong rằng Long sẽ tiến xa hơn nữa".

Chẳng bao lâu nữa, khi bắt đầu một năm học mới cũng là lúc Long trở thành một thầy giáo, song song với việc dạy Long sẽ tiếp tục nghiên cứu khoa học, tiếp tục sự nghiệp học tập. Chúc Long thành công toại nguyện trong cuộc sống.

TUỆ ANH

ĐẶNG HOÀNG NGÂN:

ĐI TÌM SỰ CÂN BẰNG TRONG CUỘC SỐNG

Hoàng Ngân ngoài đời thân thiện, dễ gần với cách nói chuyện nhẹ nhàng lời cuốn. Người ta dễ có cảm giác là ngành Tâm lí học thật sự rất phù hợp với tính cách và những tố chất sẵn có trong con người bạn. Ngân kể: em thích học tiếng Pháp - thứ ngôn ngữ kỷ luật, chính xác nhưng lịch lãm, dịu dàng với mong muốn nhờ ngoại ngữ, mình sẽ mở rộng kiến thức và sự hiểu biết đến những nền văn hóa khác, làm phong phú thêm những trải nghiệm của bản thân. Sau 3 năm học với kết quả xuất sắc tại THPT chuyên Pháp, Đại học Ngoại ngữ, ĐHQGHN, tiếng Pháp đã là cầu nối để Ngân bước vào cánh cửa đại học và đến với một niềm yêu thích khác là Tâm lí học.

Tự cho rằng mình là người chỉ thích sống yên phận, Ngân cho rằng mình không hợp với những công việc quá cạnh tranh và khắc nghiệt. Thế giới mà Ngân say mê tìm hiểu và khám phá là tâm hồn con người với những rung động tinh tế và cả những đứt gãy, lệch lạc về tâm lí. Ngân nói: Xã hội ngày càng phát triển, thế giới tinh thần của con người ngày càng phức tạp. Của cải vật chất làm ra nhiều hơn song dường như con người ngày càng cảm thấy ít hạnh phúc. Thấu hiểu mọi người và cũng là để thấu hiểu mình, để tìm ra niềm vui, tìm thấy tình yêu và sự cân bằng trong cuộc sống - đó là mong muốn nghề nghiệp sau này của Ngân: được trở thành một nhà tâm lí học.

THỦ KHOA KHÓA QH-2006-X CỦA TRƯỜNG ĐHKHXH&NV NĂM NAY LÀ ĐẶNG HOÀNG NGÂN - MỘT TRONG NHỮNG SINH VIÊN XUẤT SẮC NGÀNH TÂM LÍ HỌC LÂM SÀNG PHÁP NGỮ. VỚI ĐIỂM SỐ 3,78/4, TƯƠNG ĐƯƠNG 9,45/10, HOÀNG NGÂN ĐÃ TRỞ THÀNH THỦ KHOA CÓ ĐIỂM TỐT NGHIỆP CAO NHẤT TỪ TRƯỚC TỚI NAY CỦA TRƯỜNG.

Khi nói về việc học tập, Hoàng Ngân chia sẻ cô đã rất may mắn được học trong một môi trường tốt, trong một tập thể lớp toàn những sinh viên cầu tiến, thầy cô nhiệt tình và có phương pháp dạy học rất hấp dẫn. Lớp của Ngân có 11 người, học chuyên môn bằng cả tiếng Pháp và tiếng Việt, với cả thầy cô giáo người Việt và giáo viên nước ngoài. Các tiết học bao giờ cũng sinh động vì thầy cô khuyến khích trao đổi, thảo luận rất nhiều về các vấn đề chuyên môn cụ thể. Chính vì thế, Ngân xây dựng được cho mình tính chủ động trong trình bày vấn

đề, biết lắng nghe và phản biện, tinh thần hợp tác trong làm việc nhóm và nhiều kĩ năng quan trọng khác. Chương trình học nặng, lại chịu áp lực đào thải lớn song tinh thần học tập trong lớp rất cao. “Làm thế nào để học giỏi ư? Chỉ có một bí quyết duy nhất là bạn phải yêu thích ngành học và công việc trong tương lai của mình” - Ngân nói - “Có đam mê thì sẽ làm được tất cả. Nỗ lực hết mình thì không bao giờ phải hối tiếc”.

Học đi đôi với hành, điều này đặc biệt đúng với sinh viên các ngành khoa học xã hội: hoặc chủ động tìm đến công việc, hoặc bạn sẽ rất đau đầu với những khung lí thuyết trừu tượng, khó hình dung. Tâm lí học làm sàng là ngành đòi hỏi khả năng thực hành cao và thiên về nghiên cứu các trường hợp cá biệt. Trong quá trình học tập, Hoàng Ngân có cơ hội tiếp xúc với nhiều cá nhân, đặc biệt là các trẻ em có rối nhiễu tâm lí, bước đầu tìm hiểu, nghiên cứu và đề ra các biện pháp trị liệu giúp đưa họ thích nghi với cuộc sống bình thường. Những bài học trên sách vở được áp dụng để trở thành những giải pháp hiệu quả trong thực tế. Điều ấy càng làm Hoàng Ngân ý thức sâu sắc hơn về vai trò và trách nhiệm nghề nghiệp của nhà tâm lí học trong tương lai - những người đem kiến thức, sự tận tâm và cả tình cảm của mình để chữa lành những vết thương tâm hồn cho đồng loại. Đề tài tốt nghiệp của Ngân về “Cấu trúc tâm trí của trẻ em hung tính” trên cơ sở nghiên cứu trường

hợp cụ thể được đánh giá xuất sắc và nhận điểm 10 tuyệt đối và duy nhất của Hội đồng chấm khóa luận. TS. Trần Thu Hương, giáo viên chủ nhiệm lớp của Ngân nhận xét: "Ngân thông minh, nhạy cảm, chịu khó, có nhiều tố chất để trở thành một nhà tâm lý học lâm sàng, trên cả phương diện nghiên cứu và thực hành. Hơn nữa, tiếng Pháp của Ngân cũng rất

tốt. Ngân rất xứng đáng với những kết quả đã đạt được và sẽ còn tiến xa trong nghề nghiệp".

Tháng 9 tới Ngân sẽ nhận học bổng của Tổ chức các trường đại học Pháp ngữ AUF để trở thành học viên cao học ngành Tâm lý học lâm sàng tại Đại học Nice Sophia-Antipolis (Cộng hòa Pháp). Một lần nữa tiếng Pháp và tình yêu với ngành Tâm lý học đã giúp

Ngân có cơ hội mở mang kiến thức ở một môi trường học tập mới và giúp bạn tiến gần hơn đến ước mơ của mình.

DUY ANH

GƯƠNG MẶT THỦ KHOA

10 GƯƠNG MẶT THỦ KHOA ĐÃ XUẤT SẮC NHẤT ĐẠI DIỆN CHO HÀNG NGHÌN SINH VIÊN KHÓA QH-2006-X CỦA ĐHQGHN ĐƯỢC VINH DANH TẠI CHƯƠNG TRÌNH "GẶP MẶT THỦ KHOA VÀ TUYÊN DƯƠNG THỦ KHOA XUẤT SẮC TỐT NGHIỆP CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC, HỌC VIỆN TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ HÀ NỘI" NĂM 2010.

1. ĐẶNG HOÀNG NGÂN (sinh năm 1989)

- Ngành Tâm lý học lâm sàng, Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn
- Điểm tổng kết: 3,74/4

2. VŨ THỊ HIỂN (sinh năm 1987)

- Ngành Quốc tế học, Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn
- Điểm tổng kết: 3,70/4.

3. NGÔ ANH TUẤN (sinh năm 1988)

- Ngành Toán học, Trường Đại học Khoa học Tự nhiên
- Điểm tổng kết: 3,81/4

4. BÙI THỊ NGỌC HẢI (sinh năm 1988)

- Cử nhân khoa học tài năng ngành Sinh học, Trường Đại học Khoa học Tự nhiên
- Điểm tổng kết: 3,71/4

5. NGUYỄN DUY SƠN (sinh năm 1988)

- Ngành Văn hóa và Ngôn ngữ Trung Quốc, Trường Đại học Ngoại ngữ

6. NGUYỄN HOÀNG VŨ (sinh năm 1988)

- Ngành Công nghệ Thông tin, Trường Đại học Công nghệ
- Điểm tổng kết: 8.91/10

7. TRƯƠNG THANH QUỲ (sinh năm 1988)

- Ngành Tài chính - Ngân hàng, Trường Đại học Kinh tế
- Điểm tổng kết: 3.66/4

8. ĐỖ TUẤN LONG (sinh năm 1988)

- Ngành Sư phạm Vật lý, Trường Đại học Giáo dục
- Điểm tổng kết: 3,74/4

9. TRẦN PHƯƠNG NHUNG (sinh năm 1986)

- Ngành Kế toán, phân tích và kiểm toán, Khoa Quốc tế
- Điểm tổng kết: 9,03/10

10. LÊ THỊ BÍCH HUỆ (sinh năm 1988)

- Ngành Luật học, Khoa Luật
- Điểm tổng kết: 3.53/4

HOA NỞ TRÊN... ĐÁ

Tuy bị khuyết tật vận động bẩm sinh nhưng trong suốt những năm học phổ thông, Hồng Giang luôn là học sinh giỏi toàn diện. Năm lớp 10 và 11, Giang đã đoạt giải Ba môn Văn và Sử cấp thành phố. Duyên phận đưa Giang trở thành sinh viên Khoa Tâm lý học, Trường ĐHKHXH&NV sau ngày tốt nghiệp Trung học phổ thông. Xa nhà nhưng thật may mắn vì được ở nhờ cậu mợ gần trường nên cô cũng đỡ khó khăn trong việc đi lại. Tuy nhiên, những ngày đầu trong môi trường mới, Giang đã gặp phải những vấn đề nhỏ “Có những lúc phải leo cầu

thang lên tầng cao đến giảng đường, mình mệt bở hơi tai phải ngồi nghỉ khá lâu mới hồi sức. Đôi khi nhìn bạn bè rồi ngẫm đến bản thân mà thấy tủi nhưng rồi nỗi buồn cũng nhanh chóng qua. Thật may, phía sau mình luôn có sự động viên, khích lệ của gia đình, nhất là bố mẹ để mình đứng vững...” - Hồng Giang chia sẻ.

Tuy là sinh viên khuyết tật nhưng Giang luôn đến lớp đều đặn và đúng giờ, có trách nhiệm, tích cực tham gia mọi hoạt động của lớp. Ngoài ra, Hồng Giang còn tham gia nghiên cứu khoa học và đã từng đạt được giải Ba cấp trường. Bốn năm trên giảng đường, Giang luôn đứng trong top đầu của lớp về kết quả học tập và ra trường với bằng tốt nghiệp loại giỏi.

NHƯ CON ONG CHĂM CHỈ

Giang rất tích cực tham gia các hoạt động của Đoàn Thanh niên, Hội Sinh viên. Cô tâm sự: “Đôi khi mình có cảm giác rất thiệt thòi trong khi các bạn khác được đi tiếp sức mùa thi, tình nguyện hè ở xa nhưng mình nghĩ hoạt động tình nguyện có thể có nhiều hình thức ở mọi lúc, mọi nơi. Mình đã thấy có nhiều hoạt động ở đội Công

SINH NĂM 1988 TRONG MỘT GIA ĐÌNH CÔNG CHỨC NGHÈO Ở THANH TRÌ, HÀ NỘI, BỊ RỐI LOẠN CHUYỂN HOÁ CANXI VÀ CẤU TRÚC XƯƠNG BẨM SINH NHƯNG TỪ KHI ĐI HỌC ĐẾN GIỜ, ĐỒ HỒNG GIANG LUÔN CÓ THÀNH TÍCH ĐÁNG NỂ VÀ HIỆN NAY BẠN LÀ SINH VIÊN K51 KHOA TÂM LÝ, TRƯỜNG ĐHKHXH&NV, ĐHQGHN.

NHƯ CÔ TẮM TÀI HOA

tác xã hội của trường”. Câu lạc bộ Hoa Đá (CLB của những sinh viên khuyết tật trong trường) do Giang sáng lập đã giải quyết được nhiều khó khăn, chủ yếu là về học tập và các hoạt động trong trường cho các sinh viên khuyết tật. Hai năm với vai trò là chủ nhiệm, Giang luôn cố gắng tìm cách giúp đỡ, tạo cầu nối để các thành viên trong CLB ngày càng gắn kết với nhau và tìm được nhiều nguồn tài trợ, học bổng cho các thành viên trong CLB. Thạc sĩ Phạm Huy Cường - Chủ tịch Hội Sinh viên Trường ĐHKHXH&NV nhận xét: “Tôi chưa bao giờ nghĩ Giang là một sinh viên khuyết tật. Ấn tượng đầu tiên về Giang là một bạn sinh viên nhiệt tình, thẳng thắn, dám nghĩ dám thể hiện mình. Điều đó không phải sinh viên nào cũng có. Sau này tôi còn biết bạn ấy học rất giỏi nữa! Ngoài ra Giang còn tích cực tham gia hoạt động đoàn thể với vai trò chủ nhiệm Nhóm này từ những ngày đầu thành lập. Nhóm Hoa Đá hoạt động rất hiệu quả và đều tay nhờ tài thu hút và tổ chức của Giang. Có lẽ như vậy là quá nhiều đối với một sinh viên khuyết tật rồi. Tôi mong sẽ có nhiều hơn nữa những gương sinh viên như Giang...”

Ngoài học giỏi, Giang còn có khả

năng sáng tác văn, thơ. Nhiều bài viết của Giang đã được đăng trên Tập san Tự nguyện của Đoàn trường. Giang tuy là sinh viên khuyết tật nhưng không sống khép kín, trái lại bạn ấy sống rất hoà đồng, cởi mở với bạn bè.

Những cố gắng trong học tập và hoạt động xã hội đã giúp Giang gạt hái được nhiều học bổng giá trị như: Học bổng Chung Soo (Hàn Quốc), Nguyễn

Thị Anh Nhân (Học bổng dành riêng cho sinh viên tình nguyện có thành tích xuất sắc trong học tập, nghiên cứu khoa học và thực tiễn). Không chỉ vậy, Giang vinh dự là Gương mặt trẻ tiêu biểu năm 2009 Trường ĐHKHXH & NV, Cán bộ Hội sinh viên Thủ đô tiêu biểu năm 2009, được tặng Giấy khen của BCH Hội Sinh viên ĐHQGHN vì những thành tích xuất sắc trong Công tác Hội Sinh viên nhiệm kỳ 2007 - 2009... Với sự nỗ lực không ngừng và những thành tích đã đạt được, Giang vinh dự được kết nạp Đảng vào ngày 19/5/2009 và chuẩn bị chính thức đứng trong hàng ngũ của Đảng ở tuổi 22. “Sau khi tốt nghiệp mình dự định sẽ học tiếp cao học và mong muốn được phục vụ một trong hai ngành là giáo dục và công tác xã hội còn nếu kết hợp được cả hai thì càng tốt, hi vọng sẽ mở rộng CLB Hoa Đá lên quy mô toàn ĐHQGHN...” - Hồng Giang bật mí về dự định tương lai của mình.

HỒ DUY NGỢI

PHÂN VÂN TRƯỚC CÁC NGÃ RẼ

Sẽ làm gì khi ra trường? Làm báo? Làm sư phạm hay nghiên cứu? Đó là câu hỏi luôn canh cánh trong lòng những sinh viên Văn khoa Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn (ĐHKHXH&NV) khi chuẩn bị bước qua ngưỡng cửa mới của cuộc đời.

Tháng 6, quay cuồng với mùa thi trong cái nắng oi ả, Bên cạnh những sinh viên Văn khoa K51 đã chuẩn bị cắm trong tay tấm bằng tốt nghiệp, những sinh viên Văn khoa K52, ĐHKHXH&NV cũng đang chạy nước rút cho năm học cuối cùng của quãng đời sinh viên. Hầu hết các bạn sinh viên đều đã tìm cho mình một hướng đi. Thế nhưng khi được hỏi: Bạn có chắc chắn sẽ làm, theo đuổi và đam mê thực sự nghề nghiệp mà bạn chọn hay không thì các bạn chỉ cười và nhiều người tỏ ra lúng túng.

Bạn Phạm Thị Hiền (K52 Văn học, ĐHKHXH&NV) cho biết: "Minh định sẽ về quê dạy học. Hiền tại mình chuẩn bị đi học nghiệp vụ sư

phạm tại Trường Đại học Giáo dục, ĐHQGHN".

Nguyễn Thị Hồng Nhung (Văn học K52, ĐHKHXH&NV) lại không đam mê nghề giáo. Bạn cho biết: "Minh không thích nghề giáo. Nó quá an phận thủ thường. Có lẽ mình sẽ theo đuổi ngoại giao".

Nguyễn Hương (Văn học K52, ĐHKHXH&NV) chia sẻ: "Minh rất thích nghề báo nhưng mọi người luôn khuyên mình không nên theo nghề báo vì vất vả lắm. Minh lại không có sức khỏe tốt để có thể đáp ứng yêu cầu của nghề báo. Minh định đi dạy, chỉ coi viết báo là niềm vui khi rảnh rỗi thôi. Nói chung là khi ra trường có cơ hội nào thì mình sẽ tận dụng cơ hội đó. Vì thế, mình không nói chắc chắn điều gì cả."

Phần lớn các bạn đều chọn cho mình con đường sư phạm bởi với tâm lý con gái thích ổn định; hơn nữa dù sao nghề giáo cũng "lành" nhất trong các nghề. Cũng có bạn lại chọn lựa cho mình nghiệp báo chí. Thực tế

cho thấy, có rất nhiều sinh viên Văn khoa khi ra trường đã theo đuổi và đạt được thành công với nghề báo.

Một lối đi khác cho sinh viên Văn khoa là nghiên cứu Văn học. Thế nhưng, hướng đi này không được nhiều bạn lựa chọn nếu không muốn nói là rất ít bởi lẽ không phải ai cũng có tố chất của một nhà khoa học, có khả năng phát hiện ra vấn đề mới lạ, sắc sảo. Thêm vào đó, nghiên cứu là một con đường rất gian nan và không phải ai cũng thành công trong thời gian ngắn ngủi.

Nếu các anh chị khóa K52 đang sát với ngưỡng cửa cuộc đời ít nhiều đã tìm cho mình một định hướng dù vẫn còn dao động thì các bạn sinh viên khóa dưới lại rơi vào tình trạng "chưa biết sẽ làm gì". Được hỏi: "Sau này học xong em định sẽ làm nghề gì?". Lan Anh (Văn học K54, ĐHKHXH&NV) cười và trả lời: "Em cũng chỉ mới biết học hết mình chứ chưa có được định hướng rõ ràng!"

Lựa chọn cho mình một hướng đi sau khi ra trường là nỗi niềm không chỉ của riêng sinh viên Văn khoa mà của hầu hết sinh viên. Vậy các bạn sinh viên Văn khoa, các bạn sẽ chọn cho mình ngã rẽ nào đây? Sự lựa chọn cho các bạn không ít nhưng cũng không phải quá nhiều. Hãy xem xét thật kỹ năng lực, niềm đam mê của mình trước khi chọn cho mình một hướng đi các bạn nhé! Tôi tin thành công sẽ luôn nằm trong tay những người biết yêu và cống hiến hết mình cho công việc mình chọn lựa.

NGUYỄN THỊ HƯƠNG

SẮC XANH TRÊN NHỮNG NẴO ĐƯỜNG

CHƯƠNG TRÌNH HÀNH TRÌNH XANH RA ĐỜI VÀ HOẠT ĐỘNG THƯỜNG XUYÊN VÀO DỊP HÈ ĐÃ ĐƯỢC 3 NĂM. ĐÂY LÀ MỘT CHƯƠNG TRÌNH ĐẠP XE XUYÊN VIỆT CÓ ẢNH HƯỞNG SÂU RỘNG TRONG PHONG TRÀO ĐOÀN – HỘI CỦA SINH VIÊN KHẮP CẢ NƯỚC. NĂM NAY, VỚI HOẠT ĐỘNG THIẾT THỰC NHẪM HƯỚNG TỚI ĐẠI LỄ 1000 NĂM THĂNG LONG, HÀ NỘI, CHƯƠNG TRÌNH ĐƯỢC MỞ RỘNG VỀ QUY MÔ VÀ SỐ LƯỢNG VỚI KHOẢNG 1000 NGƯỜI THAM GIA.

CẦN CÙ VÀ THẨM LẶNG

Sau mỗi ngày học tập căng thẳng, đoàn sinh viên tình nguyện của các trường đại học, cao đẳng trên địa bàn Thủ đô lại lên đường đến SVĐ Mỹ Đình để bắt đầu chương trình tập luyện chuẩn bị thực hiện chuyến đạp xe xuyên Việt vào đầu tháng Bảy. Mỗi ngày, thời gian tập luyện bắt đầu từ 17 giờ 30 đến 20 giờ. Bên cạnh việc tập luyện chính là đi xe đạp, đội còn có những bài tập về thể lực và những giờ rèn luyện kỹ năng nhằm giúp các bạn có được những điều kiện tốt nhất cho chuyến đi. Ngoài ra, vào các ngày thứ bảy và chủ nhật, toàn đội tổ chức những chuyến đạp xe dài hàng chục, thậm chí trăm cây số về các địa phương, chủ yếu là về các làng trẻ, các trung tâm khuyết tật và trẻ em mồ côi để tổ chức những hoạt động từ thiện. Đây là những buổi thực hành rất bổ ích và là tiền đề quan trọng nhằm sát hạch thể lực của các thành viên.

Đến SVĐ Mỹ Đình trong giờ luyện tập của các sinh viên mới hiểu được những khó khăn, vất vả mà tất cả các thành viên trong đoàn đã phải trải qua. Sau mỗi chuyến đạp xe nhiều vòng quanh các con phố hay những bài tập thể lực với cường độ cao, nhìn những chiếc áo xanh đầm mồ hôi và ai cũng thấm mệt, tuy vậy tiếng hát, tiếng cười vẫn âm vang. Để đi đến đích cuối cùng ấy là cả một quá trình khổ luyện mà

không phải ai cũng làm được. Trong đoàn, bên cạnh những nam sinh viên, số lượng nữ cũng chiếm tỉ lệ không nhỏ. Đối với rất nhiều thành viên nữ, vấn đề các bạn quan tâm nhất đó là thể lực. Nguyễn Thị Ngân, sinh viên Khoa Báo chí và Truyền thông, Trường ĐHKHXH&NV, người từng tham gia “Hành trình xanh xuyên Việt năm 2009” nói: “Tại đây, tính kỉ luật và sự tập luyện không kém gì trong quân đội, nếu ai không có ý chí và nghị lực thì không thể đi đến cùng Hành trình xanh, chỉ có sự tiến lên chứ không có sự lùi bước”. Để theo đuổi hành trình này, rất nhiều thành viên của đoàn đã phải bỏ rất nhiều công sức, thời gian và tạm gác lại chuyện riêng tư. “Tham gia chuyến đi này, việc học bị ảnh hưởng khá nhiều, mình là sinh viên báo chí nhiều lúc được giao viết bài nên có những hôm phải thức tới 3 đến 4 giờ sáng, chính vì vậy, bạn trong phòng thường bảo mình là người sống về đêm”. - Vũ Thị Huệ, sinh viên Khoa Báo hình, Học viện Báo chí & Tuyên truyền chia sẻ.

NHỮNG NIỀM VUI NHỎ NHỎ

Tham gia những buổi luyện tập, những chuyến đi xa, khó khăn là điều không thiếu. Tuy nhiên, bên cạnh đó là những niềm vui và kỉ niệm cũng thật khó quên. Có thể nói, đây là một hoạt động để gắn kết mọi người, nơi gỡ gỡ của tuổi trẻ, của những tấm lòng nhiệt huyết. Ở đây, ta mới cảm nhận được rõ sự đồng cam cộng khổ, tình thân ái và sự gắn chặt với tất cả mọi người. “Điều mình thấy rõ nhất trong quá trình tập luyện đó là quyết tâm của con người không ngại khó khăn, gian khổ để theo đuổi mục tiêu của mình bất kể ngày mưa hay nắng tấp. Hơn nữa, mình thấy hiểu thêm về bản thân, có thêm được nhiều bạn mới” - Hồ Văn Quý, sinh viên Trường Đại học Thương mại cho biết. Qua mỗi chuyến đi, các thành viên có dịp được chăm sóc, gần gũi nói chuyện với các em khuyết tật, mồ côi. Với Nguyễn Thị Trang (cùng trường với Quý) thì: “Được tận mắt nhìn thấy các em khuyết tật vui chơi và nghe các em nói về ước mơ của mình, bọn mình nhiều người

đã không kiềm được nước mắt và thấy mình cần phải sống tốt hơn”. Đặc biệt nhất có lẽ là từ trong những khó khăn này, tình yêu đã đến với những tâm hồn đồng điệu. Nguyễn Thị Ngân tâm sự: “Khi đoàn chúng mình đạp xe qua Gia Lâm, vào nghỉ ở quán nước thì có một bác cựu chiến binh nói: Nhìn thấy các cháu bác lại nhớ đến thời lính tráng ngày trước của mình...”. Những nơi đoàn đã đi qua đều đã để lại ấn tượng khó quên trong lòng người dân, nhất là các em nhỏ tỏ ra rất thích thú với màu xanh tình nguyện.

Với khẩu hiệu “Đoàn kết cộng đồng; bảo vệ môi trường; chia sẻ nỗi đau; giúp đỡ người nghèo; kết nối trái tim”, các bạn trẻ trong đoàn hành trình xanh đang từng ngày ra sức tập luyện để có được chuyến đi xuyên Việt thật thiết thực và nhiều ý nghĩa.

HỒ DUY

IMISS THĂNG LONG

Á KHÔI QUỲNH TRANG:

“LÀM NHỮNG VIỆC NHỎ VỚI TÌNH YÊU LỚN”

SAU THÀNH CÔNG TẠI IMISS THĂNG LONG 2009, CÔ Á KHÔI XINH ĐẸP VÀ TÀI NĂNG LÊ QUỲNH TRANG ĐÃ GẶT HÁI ĐƯỢC NHIỀU THÀNH CÔNG ĐÁNG KỂ. TỐT NGHIỆP TRƯỜNG MÚA, QUỲNH TRANG BẬN RỘN VỚI NHỮNG CHUYẾN LƯU DIỄN TRONG VÀ NGOÀI NƯỚC. ẮN SÂU TRONG CÔ GÁI ẤY LÀ ƯỚC MƠ GIẢN DỊ: TRỞ THÀNH MỘT NHÀ GIÁO GIỎI ĐÓNG GÓP CHO SỰ NGHIỆP NGHỆ THUẬT VÀ CHO XÃ HỘI.

CÔ Á KHÔI CÁ TÍNH

Hoa khôi sinh viên Hà Nội 2009 đã khép lại, nhưng hình ảnh cô Á khôi cá tính và tài năng Lê Quỳnh Trang sẽ còn mãi trong lòng mọi người. Với bộ trang phục nổi bật, năng động, khuôn mặt khả ái, cùng năng khiếu biên đạo múa nổi trội, Trang đã để lại ấn tượng hết sức sâu sắc.

Quãng thời gian là sinh viên và cuộc thi IMiss đã để lại trong Trang nhiều kỉ niệm. Thời gian trôi thật nhanh. Đôi lúc Trang thấy tiếc tiếc những khoảnh khắc đẹp mà mình đã trải qua. Cô tâm sự: “Trong một lần cùng các bạn thí sinh và Ban tổ chức đi làm từ thiện ở làng trẻ mồ côi, mặc dù ban tổ chức đã có chuẩn bị quà trước nhưng mình và ba bạn nữa trong nhóm vẫn tự tay

làm thêm những món quà nhỏ để tặng các em. Đó thật sự là một buổi chiều đầy ý nghĩa, đáng nhớ khi tham gia IMiss của mình cũng như tất cả các bạn thí sinh”.

Ở IMiss, Trang tìm thấy nhiều điều mới lạ và thú vị. Tên gọi của cuộc thi mang ý nghĩa to lớn hướng tới Đại lễ 1000 năm Thăng Long - Hà Nội. Ngoài ra

cách tổ chức và quá trình thi cũng rất khoa học, từ những chương trình từ thiện đến vòng thi nhân trắc học mà các cuộc thi sắc đẹp sinh viên trước chưa từng thực hiện. Đặc biệt, I Miss Thăng Long đã mang lại cho Trang sự tự tin, những ước mơ, hoài bão cũng như cơ hội mới trong cuộc sống.

Đạt được ngôi vị Á khôi không được phép ngủ quên trên sự nổi tiếng. Quỳnh Trang luôn cố gắng hoàn thiện hơn nữa về mọi mặt trong học tập cũng như trong cuộc sống. Theo Trang, người của công chúng là người mang những yếu tố đặc biệt về tài năng và phẩm chất đạo đức, được mọi người tôn trọng và yêu quý. Họ biết sống vì người khác và sống hết mình cho ước mơ của bản thân. Cái mà Trang hướng tới không phải là sự nổi tiếng nhất thời.

Theo dõi cuộc thi Hoa khôi sinh viên Hà Nội năm nay, Trang nhận thấy có lẽ chính ý nghĩa và sự thành công của cuộc thi năm trước đã cuốn hút một số lượng đông đảo các thí sinh tham gia. Mỗi người đều có một nét đẹp, một điểm mạnh riêng. Còn Á khôi tài năng chia sẻ: "Hãy tự tin phát huy tối

đa những gì mình đang có và hãy xem cuộc thi I Miss Thăng Long như một cơ hội được giao lưu học hỏi, điều đó sẽ giúp các bạn cảm thấy cuộc thi mang nhiều ý nghĩa hơn".

ƯỚC MƠ GIẢN DỊ

Ngay từ khi còn là sinh viên năm thứ 3, Quỳnh Trang đã gia nhập vũ đoàn Camellia. Đây là một trong những vũ đoàn lớn nhất Hà Nội được thành lập từ năm 2003, quy tụ những diễn viên đến từ các đoàn chuyên nghiệp, các trường nghệ thuật như Đoàn Ca múa nhạc Trung ương, Đoàn Thăng Long, Nhà hát nhạc vũ kịch, Đại học Nghệ thuật Quân đội, Cao đẳng múa... Mới ngày nào còn bỡ ngỡ với những chương trình lớn, phải nhờ trưởng đoàn tư vấn từ trang phục đến kiểu tóc, giờ Trang đã có kinh nghiệm rất nhiều trong khâu chuẩn bị.

Quỳnh Trang bắt nhịp rất nhanh trong công việc. Lịch diễn của Trang dày đặc những chương trình trong nước như Doanh nhân Việt Nam, các chương trình truyền hình trực tiếp tại Thành phố Hồ Chí Minh, Huế, Nha Trang, Quảng Ninh và những chuyến lưu

diễn nước ngoài đến Nga, Campuchia, Lào,...

Nhưng thời gian đã giúp Quỳnh Trang nhận ra ước mơ thật sự của mình. Yêu tha thiết bộ môn nghệ thuật múa, Trang gác lại mục tiêu solo, quyết trở thành người truyền lửa cho những thế hệ tiếp theo đến với môn nghệ thuật này. Để chuẩn bị cho giấc mơ ấy, Quỳnh Trang theo học khóa huấn luyện biên đạo múa tại Đại học Sân khấu điện ảnh. Không chỉ dừng lại ở đó, Trang còn dự định tiếp tục học lên cao học để hoàn thiện hơn nữa kiến thức chuyên môn, đáp ứng được những đòi hỏi cao hơn trong công tác giảng dạy. Hiện tại, cô đang là giảng viên múa tại Cung thiếu nhi Hà Nội. Trang luôn cố gắng làm tốt mọi việc bằng tình yêu thương, bởi lẽ cô luôn tâm niệm: "Bạn không thể làm được những điều to lớn, bạn chỉ có thể làm được những việc nhỏ với tình yêu lớn mà thôi".

HƯƠNG TRÀ

ƯỚC MƠ ĐƯỢC LÀM GIÁM ĐỐC

Gặp Lưu Thế Lợi vào một ngày tháng Tám khi Lợi vừa đi học ở trường về, tôi hoàn toàn bất ngờ bởi trong tưởng tượng của tôi, chủ nhân của học bổng GE là một thanh niên đeo kính cận nhiều đi-ốp và ít nói. Hiền lành, ngoan ngoãn, khiêm tốn, cách nói chuyện khá cởi mở là những ấn tượng đầu tiên mà người đối diện cảm nhận được ở cậu sinh viên duy nhất đạt học bổng GE của Trường Đại học Công nghệ (ĐHCN), Đại học quốc gia Hà Nội (ĐHQGHN).

Nói về suất học bổng vừa được nhận, sự vui mừng vẫn còn phảng phất trên gương mặt hiền lành của Lợi. Được biết thông tin Học bổng của tập đoàn GE (General Electric Company) thông qua một hội thảo tại trường, Lưu Thế Lợi, sinh viên lớp K54 CA, Khoa Khoa học Tin học, Trường ĐHCN, ĐHQGHN, đã đăng ký hồ sơ và bất ngờ lọt vào top 10 sinh viên đạt được học bổng danh giá này. Lợi chia sẻ: “Em bất ngờ và không nghĩ rằng sẽ giành được

học bổng này. Em đã dành niềm vui đó để tặng bố mẹ của em”.

Sinh ra và lớn lên tại miền quê Thanh Lâm, Bình Xuyên, Vĩnh Phúc, Thế Lợi đã sớm ý thức được con đường học tập và tự mình nỗ lực phấn đấu. Mười hai năm liền làm lớp trưởng và miệt mài cố gắng học tập, Thế Lợi đã rèn cho mình sự tự tin và đạt được những thành tích đáng nể: nhiều năm liền đạt danh hiệu học sinh giỏi; từ năm học 1999- 2007 đạt danh hiệu học sinh giỏi cấp tỉnh; năm học 2004-2006 đạt giải nhì môn Tin học và năm

học 2007-2009 đạt giải Ba cấp Quốc gia môn Tin học. Mặc dù phải trợ học cách nhà hơn chục cây số nhưng Lợi luôn biết tự phấn đấu học hành, tự lo cho bản thân và giúp đỡ bố mẹ vào cuối tuần.

Quyết định thi vào Trường ĐHCN, Lợi được thầy cô, gia đình ủng hộ hết lòng. Ngoài lí do yêu thích công nghệ thông tin từ nhỏ và muốn theo đuổi ngành này, Lợi còn tiết lộ một lí do khá bất ngờ: “Em thi vào trường bởi em rất hâm mộ các thầy trong khoa. Có nhiều thầy mà em đã nghe tiếng khi học cấp 3 như thầy Lê Sĩ Vinh, thầy Phạm Bảo Sơn, thầy Nguyễn Duy Khương...”

Mới bước chân ra Hà Nội trợ học, Thế Lợi cũng giống như nhiều bạn sinh viên xa nhà khác nhớ nhà và không khỏi lúng túng trước môi trường sinh hoạt, học tập hoàn toàn mới. Nhưng Lợi đã nhanh chóng thích nghi và rèn luyện cho mình tính tự lập. Điều này đã tạo cho Lợi tính kỉ luật cao ngay từ đầu.

Một ngày bình thường của Lợi bắt đầu với việc lên lớp nghe giảng. Trở về nhà, Lợi tự nấu cơm nước như bao sinh viên khác. Và đã thành thói quen, Lợi tạo lập cho mình một thời khóa biểu học tập vào buổi tối. Ngoài việc học các môn chuyên ngành Lợi dành thời gian khá lớn cho việc tự học tiếng Anh bởi em quan niệm đó là công cụ giao tiếp quan trọng. Lợi cho biết thời gian tới em sẽ đi làm thêm để lo một phần chi phí học thêm tiếng Anh đỡ cho bố mẹ: “Bố mẹ em vất vả sớm hôm để lo cho hai anh em ăn học. Em thương bố mẹ nhưng hiện tại em cũng chỉ biết học thật tốt để đáp lại công ơn của bố mẹ thôi.” Càng ý thức được sự vất vả, tảo tần của bố mẹ Lợi càng cố gắng học tập tốt. Ngoài giờ học Lợi còn đi dạy thêm để “lấy kinh nghiệm sống cũng như trang trải phần nào chi phí sinh hoạt cho bản thân”.

GE Foundation Scholar-Leaders là học bổng thường niên nhằm mục đích hỗ trợ tài chính cho các sinh viên xuất sắc có hoàn cảnh khó khăn hiện đang theo học các ngành Kinh tế, Kỹ thuật và Khoa học tự nhiên tại các trường đại học hàng đầu tại Việt Nam. Chương trình học bổng Scholar-Leaders

Program được tài trợ bởi quỹ GE, một tổ chức từ thiện của Tập đoàn General Electric. Mục đích của chương trình học bổng GE là góp phần cải thiện cơ hội học tập và đẩy mạnh phát triển cộng đồng tại Việt Nam và các nước khác, nơi tập đoàn GE hoạt động. Tuy nhiên, học bổng sẽ được duy trì với điều kiện các em phải giữ vững được thành tích học tập trong các năm học còn lại. Để đạt được Học bổng GE, Thế Lợi đã phải nộp hồ sơ và qua một vòng phỏng vấn trực tiếp. Thế Lợi chia sẻ: “Đạt được Học bổng GE là niềm vui lớn của em và gia đình. Em sẽ cố gắng rèn luyện và học tập thật tốt không chỉ vì giữ vững học bổng mà còn để tích lũy kiến thức cũng như trang bị cho nghề nghiệp tương lai của em”.

Trong khuôn khổ chương trình, Lợi cùng các sinh viên đạt học bổng Quý GE đã được tham dự hội thảo nâng cao kỹ năng lãnh đạo kéo dài ba ngày và có cơ hội được dẫn dắt bởi các cá nhân giàu kinh nghiệm của tập đoàn GE cũng như tham gia các hoạt động tình nguyện giúp đỡ cộng đồng. Chính nhờ hoạt động này mà Lợi đã có những trải nghiệm thú vị và bổ ích.

Khi được hỏi về dự định và ước mơ trong tương lai của mình Thế Lợi cười hiền lành: “Em ước mơ được làm giám đốc một công ty liên quan tới công nghệ thông tin. Tốt nghiệp xong em sẽ tiếp tục học cao học và nếu có điều kiện em ước mơ được đi du học ở Nhật hoặc ở Mỹ vì đây là hai nước có ngành công nghệ thông tin phát triển”.

Bên cạnh việc học tập, Lợi cũng hăng hái tham gia các phong trào tình nguyện của trường như chương trình tư vấn tuyển sinh, ngày Chủ nhật đỏ và là Ủy viên Ban Chấp hành Đoàn Thanh niên. Và cũng giống như nhiều bạn nam sinh viên khác, Thế Lợi yêu bóng đá và đặc biệt hâm mộ đội bóng Manchester United.

Cậu sinh viên trẻ có thành tích đáng nể và một ước mơ lớn khiến chúng ta có quyền hi vọng về một nhà quản lý đầy triển vọng trong tương lai. Mong rằng Thế Lợi sẽ sớm đạt được ước mơ của mình trong thời gian ngắn nhất.

THU PHONG

MUÔN THUỞ CHUYỆN NHÀ TRỢ

NHỮNG NĂM GẦN ĐÂY, SỰ GIA TĂNG MẠNH MỀ LƯỢNG SINH VIÊN NGOẠI TỈNH TRÊN ĐỊA BÀN TP HÀ NỘI ĐÃ LÀM NHU CẦU NHÀ TRỢ TĂNG LÊN RẤT LỚN KÉO THEO SỰ BIẾN ĐỘNG VỀ GIÁ THUÊ NHÀ. ĐIỀU NÀY KHIẾN CHO SINH VIÊN NGOẠI TỈNH ĐÃ VẮT VẢ TRONG CHUYỆN HỌC HÀNH LẠI THÊM “TRUẦN CHUYÊN” VÌ LO NƠI ĂN CHỐN Ở.

GIÁ NHÀ TRỢ NÓNG HÀNG NGÀY

Cứ vào dịp đầu năm học, sinh viên lại đổ xô đi tìm nhà trọ. Người muốn chuyển đến nơi khác vì giá quá đắt, trong khi tân sinh viên tìm chỗ ở khiến thị trường nhà trọ không ngừng nóng lên. Lợi dụng cơ hội này các chủ nhà trọ tha hồ đưa ra các mức giá chóng mặt và nhiều sinh viên vẫn phải chấp nhận bởi tìm được nhà đâu có dễ.

Hương (Trường ĐHKHXH&NV, ĐHQGHN) kể về những ngày đi tìm nhà trọ: “Đạp xe hết các ngõ gác, nhà nào cũng vào nhưng đều vô vọng. Nhiều nhà dán giấy ngoài cổng “Không còn phòng trọ” để tránh làm phiền. Trưa nắng mà phải đạp xe khắp nơi, vừa mệt vừa thất vọng, chán nản lắm”. Nhờ bạn bè mãi mới tìm được một phòng ở khu Nhân Chính, hai chị em Hương phải chấp nhận với giá thuê cao lại thường xuyên tăng vùn vụt.

Còn Xuân (Trường ĐH Công Đoàn) ngậm ngùi: “Lọ mọ tìm trên mạng hết hơi được một phòng ưng ý. Hẹn gặp chủ nhà nhưng khi đạp xe 3 cây số đường lấy lợi đến nơi thì chẳng có

phòng nào ngoài một khoảng đất trống”.

NỖ LO THƯỜNG TRỰC

Nhiều bạn sinh viên tìm được nhà trọ để ở tưởng đã yên thân nhưng họ đâu có ngờ lại phải đối mặt với nạn trộm cắp và cảnh thiếu điện, nước của các xóm trọ.

Hằng (ĐĐ Nội vụ, Xuân La, Tây Hồ) trọ sau trường nhưng luôn sống trong tâm trạng lo sợ bởi nạn trộm cắp xảy ra liên miên. Hằng cho biết: “Một hôm, cả xóm ngủ trưa, mình vô tình đi ra ngoài thấy kẻ trộm đang dùng gậy khều quần áo qua tường rào. Mình vừa hô hoán vừa run. Mấy ngày sau mình phải chuyển khỏi khu trọ vì sợ bị trả thù.

Loan ở gần xóm trọ này kể, phòng Loan có 4 người đều đi học sáng, trưa về thì phát hiện khóa cửa bị phá và 4 con lợn đất đựng tiền tiết kiệm đã không cánh mà bay.

Đôi khi, kẻ gian không phải những kẻ xa lạ mà lại là những người bạn láng giềng. Thoa (Viện Đại học Mở Hà Nội) thuê một phòng cùng chị gái

ở khu Mỹ Đình. Hai chị em vừa sang hàng xóm chơi một lúc quên không khóa cửa, về phòng thấy bị mất điện thoại và ví tiền. Truy mãi mới té ra kẻ gian chính là “ông anh” khá thân quen trong xóm trọ.

Nhiều sinh viên còn phải chấp nhận cảnh ở ghép với những người hoàn toàn xa lạ. Mặc dù chưa biết gì về nhau nhưng vẫn phải ở vì “bí quá đành phải liều”. Phương (Trường ĐHKHXH&NV) cho biết: “Lúc mới lên nhập học không tìm được phòng trọ đành phải ở ghép với một người lạ cách trường 3 cây số. Vừa chuyển đồ đạc đến mới biết người đó thường dẫn bạn bè về cờ bạc thâu đêm. Hoảng quá dù đang 11h đêm mình cũng phải gọi điện cho bạn xuống đón, bỏ của chạy lấy người”.

Những năm gần đây, Hà Nội thường bị ngập lụt sau mỗi trận mưa lớn. Nhiều nhà trọ sinh viên rơi vào cảnh lụt lội thê thảm, nước ngập vào nhà cao đến đầu gối. Rồi cảnh thiếu nước, sinh viên phải đi tắm gội, ăn uống nhờ nhà bạn bè là chuyện thường của nhiều xóm trọ. Mến (Trường Đại học Công

đoàn) trọ trong một khu tập thể gần phố Hồ Đắc Di cho biết, xóm trọ ở đây thường xuyên mất nước. Nhiều hôm đi học về Mến và hai bạn cùng phòng phải mua thức ăn nấu sẵn về ăn tạm vì không có nước nấu cơm. Thậm chí, sáng ra 3 bạn phải chia nhau chậu nước vừa đánh răng vừa rửa mặt. Xưởng nhà bạn tắm nhờ nhưng đạp xe về đến nhà mồ hôi nhễ nhại thế là "hòa cả làng".

GIÁ CẢ: TRỜI ƠI

Thiếu thốn, an ninh kém nhưng giá cả vẫn ở mức "trời ơi" vì nhà trọ quá khan hiếm. Cung không đủ cầu nên giá cả do các chủ nhà định đoạt. Lí do muôn thuở mà các chủ nhà đưa ra là

giá cả mọi thứ tăng thì giá nhà, điện, nước cũng phải tăng. Hà (Trường ĐH KHXH&NV) than phiền về mức giá nhà trọ nơi bạn ở: "Chưa đầy một năm mà chủ nhà tăng giá tới hai lần, mỗi lần 200000 đồng, tiền điện, nước cũng tăng theo. Hai chị em Hà một tháng phải trả triệu rưỡi tiền nhà, đó là chưa kể tiền ăn uống, tiêu pha và học hành

nữa.

Rất nhiều trường có kí túc xá dành cho sinh viên nhưng lượng sinh viên được vào đây ở rất ít, phần lớn ưu tiên cho sinh viên trong diện chính sách. Một số làng sinh viên dành cho sinh viên có giá ưu đãi. Tuy nhiên, loại nhà này chỉ chiếm con số nhỏ nhoi trong khi nhu cầu lại rất lớn và ngày càng gia tăng mạnh. Đây chính là bài toán khó rất cần một lời giải kịp thời, bởi có yên ổn nơi ăn chốn ở thì sinh viên mới tập trung học tập tốt được.

NGUYỄN HƯƠNG

"CON THI VỚI BẠN, CHA THI VỚI TRỜI!"

Có lần tôi nghe một nhà giáo đứng tuổi chia sẻ rằng trước mỗi mùa thi lại khắp khởi mong chờ, lại say sưa ngắm nghía những gương mặt học trò trong sáng. Tâm trạng ấy cứ lặp đi lặp lại mãi rồi thành quen, thành một nỗi niềm khó tả. Ngay cả những phút giây sĩ tử chau mày trước bài toán khó, ngay cả lúc gương mặt đỏ bừng nhễ nhại mồ hôi hay khi khóc òa vì căng thẳng không làm được bài thì ở họ vẫn thấy bừng lên vẻ đẹp rạng ngời của tuổi trẻ, của sự phấp phỏng trước những hoài bão lớn. Những khoảnh khắc và vẻ đẹp ấy trong một đời người dễ gì lặp lại!

Tôi cũng không khỏi nao lòng trước hình ảnh các bậc phụ huynh nông thôn khăn gói đưa con lên thành phố đi thi. Đó là những người cha người mẹ quanh năm chân lấm tay bùn, gót chân nhuộm phèn vàng cạch có thói quen dậy từ lúc tinh mơ gà gáy. Trong số ấy, có người quá nửa đời người mới được đặt chân lên phố, hoa mắt, nhức đầu vì tiếng còi xe, tiếng ồn ào, ánh

sáng lung linh của đèn cao áp. Âm thanh chộn rộn của phố phường len lỏi cả vào giấc ngủ của họ vốn chập chờn giữa bao nỗi lo toan, khắc khoải. Trong cái nhìn của riêng tôi, đằng sau cái dáng vẻ chân chất, chịu thương chịu khó của họ ngời lên vẻ đẹp lạ lùng.

Khi sĩ tử đi thi, người ta đã thấy quen thuộc với cảnh tượng "Con thi với bạn, cha thi với trời". Những học sinh thành phố may mắn hơn thì được cha mẹ đưa đi bằng xe máy, ô tô trái ngược cái cảnh "đầu trần chân đất" của những ông bố bà mẹ nông thôn. Trống hiệu làm bài thi đã điểm, dưới cái nắng hè chang chang tưởng như xém lem da thịt, họ đứng ngoài cổng trường nhìn vào dãy hành lang vắng ngắt lòng hồi hộp chẳng kém gì con mình.

Đáng tiếc thay, trong hàng ngàn sĩ tử đi thi lại cũng có không ít cuộc "đạo chơi" vô nghĩa. Có những cậu ấm cô chiêu áo quần bảnh bao bước vào phòng thi miệng còn chóp chép nhai kẹo cao su, phát đề thi chưa được bao

lâu đã gục đầu xuống bàn ngủ.

Trong những ngày hè oi bức và ngột ngạt này, các phòng trọ và kí túc xá sinh viên đều quá tải trong việc phục vụ chỗ nghỉ ngơi cho các sĩ tử và gia đình. Những đồng tiền dành dụm, chắt bóp cả năm trời trong phút chốc "bốc hơi" bởi hàng trăm khoản chi cho điện, nước, ăn, nghỉ... Bậc làm cha mẹ chỉ biết ngậm ngùi trong niềm hi vọng vào con đường tương lai của con mình. Ấy là chưa kể đến bao bi kịch lừa đảo, cướp bóc của đời sống đô thị lúc nào cũng rình rập đổ xuống đầu những người quê lên phố, những sĩ tử ôm trong lòng hoài bão ước mơ nhưng cũng phần nào còn non nớt, dại khờ. Nhớ lại những ngày từ quê lên thành phố đi thi, tôi nào biết trong sự chắt bóp, lo âu và hồi hộp của tôi và bố mẹ đã từng ngời lên một vầng ánh sáng dịu dàng.

L.T.M

CHUYỆN GẦN CHUYỆN XA: DỨT KHOÁT KHÔNG ĐƯỢC

- Bác Viễn có hay tặng hoa bà xã không?

- Thời trẻ, khi còn yêu nhau, nhiều khi cũng muốn tặng bó hoa cho lãng mạn, nhưng ăn còn chẳng có nghĩ gì đến hoa với hoét. Giờ già rồi, răng bà ấy đã rụng cả, mặt lại nhăn nheo, nút nẻ như bờ ruộng mùa hạn hán mà bỗng dung mang bó hoa về tặng, bà ấy lại nghĩ mình xỏ xiên gì rồi phần chí làm lọ thuốc sâu thì có mà ăn hạn cả đời, chẳng dại.

- Ai biết trân trọng cái đẹp thường có lòng nhân ái. Người như bác cả đời chẳng tặng vợ được bông hoa nào thì phải xem lại tư cách làm chồng.

- Bác tính, mỗi bó hoa rẻ ra cũng phải trăm bạc, gần yếm gạo chứ ít à. Bác thử chỉ cho tôi xem có ai chỉ người hoa mà sống được nào?

- Đời sống vật chất bây giờ đã tốt lên rồi, cũng nên chú ý tới đời sống tinh thần. Cả thế giới họ có quốc hoa rồi,

chỉ chúng ta là chưa có thôi, buồn lắm!

- Thế à, quốc hoa là cái gì vậy?

- Là loại hoa biểu tượng cho một đất nước, như hoa tuy líp gắn với Hà Lan, hoa râm bụt ở Malaysia, hoa sen ở Ấn Độ, hoa anh đào ở Nhật Bản,...

- Thì mình cũng chọn đại lấy một loài hoa đi.

- Cũng khó lắm, loại hoa đó không được trùng với nước nào, lại phải đại diện cho mọi vùng miền của cả nước nữa.

- Hoa đồng tiền chẳng hạn, đã có nước nào chọn đâu?

- Không được, tên loài hoa này dễ làm cho người ta liên tưởng đến đồng Đô-la, Euro, Nhân dân tệ lắm!

- Hay chọn bông lúa vậy.

- Bác lúc nào cũng chỉ nghĩ đến tiền

và gạo.

- Thì mạnh vì gạo bạo vì tiền mà.

- Ai chẳng biết thế, nhưng phải biết kiếm chế chứ, giấu kín trong lòng thôi. Chọn cái gì nhã nhặn, lịch sự ấy.

- Hay chọn hoa rau muống vậy, cả thế giới chỉ có dân tộc mình ăn thứ rau này thôi.

- Loại hoa này lúc nào cũng nở tung nở toé, nhẵn nhỡ như mấy con mẹ phe vé, không được.

- Vậy còn một loài hoa luôn khiêm tốn, biết thu mình trước mọi cám dỗ, biết tránh xa mọi thói xấu ở đời, đó là hoa trinh nữ thì sao?

- Cũng không được. Cả đất nước đã bước vào kỉ nguyên hội nhập rồi, cứ e ấp thế làm sao lấy được chồng, dứt khoát không được.

CẬN